

ประมวลศัพท์กฎหมายว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรส
(Terminology on Law Governing Termination of Marriage)

นายวาทีต เอี่ยมอิสระโยธิน

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการแปลและการล่าม หลักสูตรการแปลและการล่าม
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา ๒๕๕๐

บทคัดย่อสารนิพนธ์

วาทีต เอี่ยมอิสระโยธิน: ประมวลศัพท์กฎหมายว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรส (TERMINOLOGY ON LAW GOVERNING TERMINATION OF MARRIAGE) อาจารย์ที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิโรจน์ อรุณมานะกุล, ๑๗๙ หน้า

สารนิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทฤษฎีและกระบวนการสร้างประมวลศัพท์ และนำความรู้จากทฤษฎีที่ได้มาใช้ในการสร้างประมวลศัพท์ในหมวดกฎหมายว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรส วัตถุประสงค์อีกประการหนึ่งคือ เพื่อค้นคว้าหาศัพท์ภาษาไทยสำหรับศัพท์ภาษาอังกฤษจากคลังข้อมูลและเอกสารภาษาไทย หากไม่มีหรือไม่เหมาะสมจะกำหนดขึ้นใหม่อย่างเป็นระบบ

ในการประมวลศัพท์ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำทฤษฎีและแนวทางในการจัดทำประมวลศัพท์ที่นักศัพทวิทยาเสนอไว้มาประยุกต์ โดยประมวลศัพท์ประกอบด้วยศัพท์จำนวน ๕๒ คำ การนำเสนอศัพท์แต่ละคำประกอบด้วยรูปคำศัพท์ภาษาอังกฤษ รูปคำเทียบภาษาไทย ประเภททางไวยากรณ์ คำนิยาม ตัวอย่างการใช้ รูปคำศัพท์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์

ภาควิชา การแปลและการล่าม
สาขาวิชา การแปลและการล่าม
ปีการศึกษา ๒๕๕๐

ABSTRACT

WATHIT UEAM-ITSARAYOTHIN: TERMINOLOGY ON LAW GOVERNING
TERMINATION OF MARRIAGE

SPECIAL RESEARCH ADVISOR: WIROTE AROONMANAKUN, Asst.Prof., Ph.D.,
179 pages.

The objectives of this special research are to study the methodology of terminology and create a terminology on law governing termination of marriage, as well as identify the existing Thai equivalent term or, if such equivalent term does not currently exist or the existing term is not appropriate, systematically create a new equivalent term for each selected English term.

The research is based on terminological methods and principles proposed by several terminologists. This terminology includes 52 terms, each of which is presented with information about the English term, the Thai equivalent term(s), grammatical category, definition, illustration(s), linguistic information, cross reference and other useful information.

Department: Translation and Interpretation
Field of study: Translation and Interpretation
Academic year: 2007

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือจากบุคคลหลายท่าน ผศ. ดร. วิโรจน์ อรุณมานะกุล อาจารย์ที่ปรึกษา ได้กรุณาให้ความรู้และคำแนะนำต่างๆ ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งตั้งแต่ก่อนเริ่มลงมือทำสารนิพนธ์จนสารนิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสิ้นลง อีกทั้งได้สละเวลาตรวจแก้สารนิพนธ์แต่ละขั้นตอน ความรู้ต่างๆ ที่ให้ไว้ ผู้วิจัยจะนำไปใช้ผลิตงานประมวลศัพท์เพิ่มเติมเพื่อเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติต่อไป ขอขอบพระคุณคณาจารย์และเจ้าหน้าที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณาจารย์คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตลอดจนอาจารย์พิเศษ หัวหน้า และเพื่อนร่วมงานทั้งในอดีตและในปัจจุบันทุกท่านที่ให้ความรู้ต่างๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำหรับการทำสารนิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณคุณศศิธร บูลภักดิ์ ชุณหะวัณ ทนายความผู้เชี่ยวชาญกฎหมายว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรสแห่งสำนักงานกฎหมายบริษัท ดิลลิกันต์กิบบินส์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำแนะนำต่างๆ ในการทำสารนิพนธ์ฉบับนี้ ขอขอบคุณบริษัท ดิลลิกันต์กิบบินส์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด ซึ่งให้ความช่วยเหลือในเรื่องต่างๆ ขอขอบคุณอาจารย์บัณฑิต รัชตะนันท์ ผู้อ่านสารนิพนธ์ ที่สละเวลาอ่านและให้คำแนะนำต่างๆ ที่ช่วยให้สารนิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบคุณสมาชิกครอบครัวที่ยินดีสละเวลาส่วนตัวของผู้วิจัยและเป็นการกำลังใจให้ระหว่างการทำสารนิพนธ์ และขอขอบคุณผู้ที่เกี่ยวข้องกับการทำสารนิพนธ์ทุกท่านมา ณ ที่นี้

งานสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นงานประมวลศัพท์ชิ้นแรกของผู้วิจัย แม้จะได้ใช้ความอุตสาหะอย่างยิ่งเพื่อให้สำเร็จลงได้และมีคุณภาพ แต่ย่อมไม่อาจหลีกเลี่ยงข้อบกพร่องบางประการได้ ซึ่งผู้วิจัยขอรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวและจะปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้นในครั้งต่อไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทที่ ๑ บทนำ	๑
หลักการและเหตุผลของการประมวลศัพท์	๑
วัตถุประสงค์การประมวลศัพท์	๒
สมมติฐานการประมวลศัพท์	๒
ขอบเขตการประมวลศัพท์	๒
ระเบียบวิธีวิจัย	๒
ขั้นตอนการศึกษา	๓
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๔
บทที่ ๒ ทฤษฎีและความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประมวลศัพท์	๖
ความหมายของศัพท์วิทยา	๖
ความเป็นมาและวิวัฒนาการของศัพท์วิทยา	๖
ทฤษฎีศัพท์วิทยาและความแตกต่างระหว่างประมวลศัพท์กับพจนานุกรม	๘
การกำหนดมาตรฐานทางศัพท์วิทยา	๑๐
ระเบียบวิธีการประมวลศัพท์	๑๑
บทที่ ๓ การเตรียมการ	๑๒
การสร้างคลังข้อมูลภาษา	๑๒
ความหมายของคลังข้อมูลภาษา	๑๒
เกณฑ์การเลือกข้อมูลเข้าคลังข้อมูลภาษา	๑๒
การรวบรวมข้อมูลเพื่อสร้างคลังข้อมูลภาษา	๑๔
การจัดทำคลังข้อมูลภาษาเพื่อการประมวลศัพท์	
กฎหมายว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรส	๑๕
การดึงคำศัพท์จากคลังข้อมูลภาษา	๑๗
บทที่ ๔ การประมวลศัพท์	๒๑
การบันทึกข้อมูลศัพท์เบื้องต้น	๒๑
การสร้างมโนทัศน์สัมพันธ์	๒๒

ความหมายของมโนทัศน์	๒๒
การสร้างมโนทัศน์สัมพันธ์	๒๒
การบันทึกข้อมูลศัพท์	๒๕
บทที่ ๕ สรุป	๒๗
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก ก แผนผังสาขาวิชา	
ภาคผนวก ข แผนผังแสดงขอบเขตการวิจัย	
ภาคผนวก ค รายละเอียดข้อมูลในคลังข้อมูลภาษา	
ภาคผนวก ง รายการคำศัพท์ในขอบเขตการวิจัย	
ภาคผนวก จ บันทึกข้อมูลศัพท์เบื้องต้น	
ภาคผนวก ฉ บันทึกข้อมูลศัพท์	

บทที่ ๑

บทนำ

บทนี้จะกล่าวถึงหลักการและเหตุผลของการประมวลศัพท์กฎหมายว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรส วัตถุประสงค์ สมมติฐาน และขอบเขตของประมวลศัพท์กฎหมายว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรส ระเบียบวิธีวิจัย ขั้นตอนการศึกษา และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการประมวลศัพท์กฎหมายว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรส

๑.๑ หลักการและเหตุผลของการประมวลศัพท์

ปัจจุบัน ประเทศไทยมีคดีความเกี่ยวกับการสิ้นสุดแห่งการสมรส (เช่น คดีฟ้องหย่า) มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มีการสมรสระหว่างคนไทยกับคนต่างชาติมากขึ้นและมีจำนวนไม่น้อยที่จบลงด้วยการหย่าร้าง ไม่ว่าด้วยความยินยอมของทั้งสองฝ่ายหรือโดยใช้สิทธิทางศาล ซึ่งเอกสารทางกฎหมายต่างๆ ที่ทำขึ้นสำหรับการหย่ามักจะมีเอกสารที่เป็นภาษาอังกฤษอยู่ด้วย เช่น สัญญาหย่า คำพิพากษาหย่าโดยศาลต่างประเทศ ใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนหย่าที่ออกโดยหน่วยงานในต่างประเทศ เป็นต้น

เอกสารที่ทำขึ้นเป็นภาษาอังกฤษดังกล่าว เมื่อจะต้องนำมาใช้ยื่นต่อศาลไทยหรือหน่วยงานราชการ (เช่น ที่ว่าการอำเภอ) หรือเพื่อให้คู่สมรสฝ่ายที่ไม่เข้าใจภาษาอังกฤษสามารถรับทราบขอบเขตสิทธิหน้าที่ของตนตามกฎหมายได้ จำเป็นที่จะต้องแปลเป็นภาษาไทย

ในการแปลเอกสารประเภทดังกล่าวเป็นภาษาไทย นักแปลมีทรัพยากรการแปลที่มีความน่าเชื่อถือและสามารถนำมาใช้ได้ทันที ได้แก่ ศัพท์นิติศาสตร์ของราชบัณฑิตยสถาน และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๑ – ๖ พร้อมคำแปลภาษาอังกฤษและอภิธานของศาสตราจารย์กมล สนิธิเกษตริณ โดยคำแปลภาษาอังกฤษประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของศาสตราจารย์กมล สนิธิเกษตริณ เป็นคำแปลที่นักกฎหมายให้การยอมรับและนำมาใช้อ้างอิงในการประกอบวิชาชีพอย่างแพร่หลาย ทั้งนี้ คำแปลดังกล่าวแปลโดยอ้างอิงต้นร่างบรรพ ๕ ว่าด้วยครอบครัวที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาทำไว้เป็นภาษาอังกฤษ มีส่วนที่แก้ไขหรือเพิ่มเติมคำแปลเองเฉพาะบทบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติมภายหลัง

อย่างไรก็ตาม ทรัพยากรการแปลสองฉบับนี้ยังบรรจุคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องไว้เพียงจำนวนจำกัด ทำให้มีคำศัพท์ที่จะจัดทำตามหัวข้อนี้จำนวนมากที่ยังไม่มีคำเทียบในทรัพยากรการแปลดังกล่าว เช่น คำว่า “irreconcilable differences” “informal separation” “estover” เป็นต้น ซึ่งทำให้เกิดปัญหาในการแปลเอกสารประเภทข้างต้น และถ้ามีประมวลศัพท์ในสาขานี้จะทำให้การแปลเอกสารประเภทข้างต้นทำได้ง่ายขึ้น

อนึ่ง แม้ว่ากฎหมายของแต่ละประเทศหรือแต่ละรัฐจะมีรายละเอียดแตกต่างกันบ้าง แต่หลักกฎหมายโดยทั่วไปจะไม่แตกต่างกันมาก และคำศัพท์ต่างๆ ที่เป็นภาษาอังกฤษส่วนใหญ่จะใช้ร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการ ซึ่งมักจะมีระบบกฎหมายร่วมกัน คือ ระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ ซึ่งมีรากฐานจากอังกฤษ ส่วนบางประเทศที่อาจมีการแก้ไขหลักกฎหมายของอังกฤษในหมวดนี้ให้สอดคล้องกับสังคมและวัฒนธรรมของคนในประเทศ เช่น ประเทศอินเดีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ เป็นต้น อาจมีคำศัพท์ที่ใช้เฉพาะในประเทศ

นั้นๆ อยู่บ้าง อย่างไรก็ตาม คำศัพท์เหล่านั้นอาจจะมิใช่ประโยชน์ในการเปรียบเทียบศัพท์กฎหมายของไทยในหมวดนี้ เนื่องจากประเทศเหล่านั้นมีแนวโน้มที่จะมีหลักกฎหมายครอบคลุมใกล้เคียงกับประเทศไทย

๑.๒ วัตถุประสงค์ในการประมวลศัพท์

- (๑) เพื่อศึกษาทฤษฎีและกระบวนการสร้างประมวลศัพท์ และนำความรู้จากทฤษฎีที่ได้มาใช้ในการสร้างประมวลศัพท์ในหมวดกฎหมายว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรส
- (๒) เพื่อค้นคว้าหาศัพท์ภาษาไทยสำหรับศัพท์ภาษาอังกฤษจากคลังข้อมูลและเอกสารภาษาไทย หากไม่มีหรือไม่เหมาะสมจะกำหนดขึ้นใหม่อย่างเป็นระบบ

๑.๓ สมมติฐานการประมวลศัพท์

- (๑) มีศัพท์เฉพาะทางภาษาอังกฤษในหมวดกฎหมายว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรสที่ยังไม่มีคำเทียบภาษาไทยในศัพท์นิติศาสตร์ฉบับราชบัณฑิตยสถานและประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ตั้งแต่ ๕๐ คำขึ้นไป
- (๒) ศัพท์กฎหมายว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรสแสดงให้เห็นหน่วยและความสัมพันธ์ทางโมโนทัศน์ที่เป็นระบบ
- (๓) มโนทัศน์ในสาขาวิชากฎหมายว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรสมีรูปศัพท์ภาษาไทยที่หลากหลายและไม่ครบถ้วนสมบูรณ์

๑.๔ ขอบเขตการประมวลศัพท์

หัวข้อเป็นการจัดทำประมวลศัพท์เฉพาะทางภาษาอังกฤษในสาขาวิชากฎหมายครอบคลุมในหมวดว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรส ซึ่งครอบคลุมเนื้อหากฎหมายที่ใช้บังคับแก่กรณีการสมรสสิ้นสุดลง ไม่ว่าด้วยเหตุใดๆ เช่น หย่าโดยความยินยอม ศาลมีคำพิพากษาให้หย่า คู่สมรสถึงแก่กรรม เป็นต้น (โปรดดูภาคผนวก ก แผนผังสาขาวิชา)

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากมีข้อจำกัดทางด้านค่าใช้จ่ายและเวลา เพื่อให้การทำประมวลศัพท์ยังคงสามารถทำได้และยังมีประโยชน์พอสมควร จึงจำเป็นต้องจำกัดจำนวนคำศัพท์ที่จะนำมาบรรจุในประมวลศัพท์ไว้โดยเลือกคำศัพท์ที่น่าจะเป็นประโยชน์มากที่สุดก่อน ซึ่งได้แก่คำศัพท์ที่ยังไม่มีคำเทียบภาษาไทย (พิจารณาเฉพาะจากทรัพยากรการแปลที่มีความน่าเชื่อถือ ได้แก่ ศัพท์นิติศาสตร์ของราชบัณฑิตยสถาน และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๑ – ๖ พร้อมคำแปลภาษาอังกฤษและอภิธานของศาสตราจารย์กมล สนิทเกษตริณ) และมีความถี่ในการใช้สูงที่สุด (คำนวณความถี่โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์) โดยจะนำมาไว้ในประมวลศัพท์ตั้งแต่ ๕๐ คำขึ้นไป (รายละเอียดโปรดดูภาคผนวก ข แผนผังแสดงขอบเขตการวิจัย)

๑.๕ ระเบียบวิธีวิจัย

การทำประมวลศัพท์ครั้งนี้เป็นการวิจัยจากเอกสาร (text-based) เป็นหลัก โดยคัดเลือกเอกสารภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่จะทำประมวลศัพท์มาในสัดส่วนที่เหมาะสม นำมาจัดเก็บไว้ในรูปเอกสารสกุล txt รวบรวมเป็นคลังข้อมูลภาษา ซึ่งหากเอกสารไม่อยู่ในรูปสกุล txt จะต้องนำมาแปลงสกุลเอกสารให้เป็น txt ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น เอกสารที่เป็นสกุล html อาจแปลงเป็นเอกสารสกุล txt โดยใช้โปรแกรม HTTrack เอกสารสกุล pdf ที่

ตัวอักษรสามารถเข้าถึงได้ (accessible) อาจแปลงโดยการคัดสำเนา (copy) มาใส่เอกสารเปล่าสกุล txt ส่วนเอกสาร pdf ที่ตัวอักษรไม่สามารถเข้าถึงได้และเอกสารสำเนาถาวร (hard copy) อาจใช้วิธีสแกนด้วยเครื่องสแกนเนอร์ที่ใช้โปรแกรมรู้จำอักขระด้วยแสงหรือโอซีอาร์ (OCR) ได้

เมื่อจัดเก็บเอกสารเข้าคลังข้อมูลภาษาเรียบร้อยแล้วจึงนำข้อมูลภาษาไปประมวลผลเชิงปริมาณเพื่อหาคำศัพท์โดยวัดความถี่ในทางสถิติด้วยโปรแกรม Collocation Extract และโปรแกรม AntConc จากนั้นจึงคัดเลือกเฉพาะคำศัพท์ที่ยังไม่มีค่าเทียบในทรัพยากรที่น่าเชื่อถือและมีความถี่ในการใช้สูงที่สุด ๓๐ ลำดับแรก ซึ่งจะสามารถวัดความถี่ในการใช้ได้จากสองโปรแกรมข้างต้นเช่นกัน

เมื่อได้คำศัพท์อย่างน้อย ๓๐ คำที่ต้องการแล้ว จึงนำคำศัพท์เหล่านั้นมาวิเคราะห์เชิงคุณภาพในแง่องค์ประกอบและมโนทัศน์สัมพันธ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์นั้น และนำคำศัพท์ที่มีมโนทัศน์สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับคำศัพท์ ๓๐ คำข้างต้นอีกไม่ต่ำกว่า ๒๐ คำมาวิเคราะห์เชิงคุณภาพในลักษณะเดียวกัน (รายละเอียดวิธีการคัดเลือกคำศัพท์ระบุไว้ในหัวข้อ ๑.๖ ขั้นตอนการศึกษา)

การดำเนินการดังกล่าวข้างต้นทั้งหมดจะได้รับคำปรึกษาแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายครอบครัวที่มีประสบการณ์ในการดำเนินคดีระหว่างประเทศ

๑.๖ ขั้นตอนการศึกษา

การทำประมวลศัพท์ในครั้งนี้มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

- (๑) จัดทำคลังข้อมูลภาษา (corpus)
- (๒) วัดค่าความถี่ทางสถิติของคำศัพท์ต่างๆ ที่พบในคลังข้อมูลภาษา
- (๓) ดึงคำศัพท์จากคลังข้อมูลภาษา
- (๔) ตรวจสอบคำศัพท์แต่ละคำที่ดึงได้ว่ามีคำเทียบภาษาไทยในศัพท์นิติศาสตร์ฉบับราชบัณฑิตยสถานและประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือไม่
- (๕) จัดทำรายการคำศัพท์ที่ยังไม่มีคำเทียบภาษาไทยในทรัพยากรการแปล
- (๖) จัดทำสรุปความถี่ในการใช้คำศัพท์แต่ละคำ
- (๗) จัดทำรายการคำศัพท์ในข้อ (๕) ที่มีความถี่ในการใช้สูงที่สุด ๓๐ คำแรก
- (๘) จัดทำบันทึกข้อมูลศัพท์เบื้องต้น (extraction record) สำหรับคำศัพท์ในข้อ (๗)
- (๙) จัดทำรายการคำศัพท์ในข้อ (๕) ที่มีมโนทัศน์สัมพันธ์กับคำศัพท์ในข้อ (๘)
- (๑๐) จัดทำบันทึกข้อมูลศัพท์เบื้องต้นสำหรับคำศัพท์ในข้อ (๙)
- (๑๑) ในกรณีที่จำนวนคำศัพท์ตามข้อ (๘) และ (๑๐) รวมกันแล้วยังไม่ครบ ๕๐ คำ จัดทำรายการคำศัพท์ในข้อ (๕) ที่มีมโนทัศน์สัมพันธ์กับคำศัพท์ในข้อ (๑๐) แต่ในกรณีที่ครบแล้ว ไม่ต้องดำเนินการตามข้อ (๑๒) และ (๑๓)
- (๑๒) จัดทำบันทึกข้อมูลศัพท์เบื้องต้นสำหรับคำศัพท์ที่จัดทำรายการไว้ในข้อ (๑๑)

(๑๓) ในกรณีที่จำนวนคำศัพท์ตามข้อ (๘) (๑๐) และ (๑๒) รวมกันแล้วยังไม่ครบ ๕๐ คำ จัดทำบันทึกข้อมูลคำศัพท์เบื้องต้นสำหรับคำศัพท์ที่ยังไม่จัดทำบันทึกข้อมูลคำศัพท์เบื้องต้นซึ่งมีความถี่ในการใช้สูงที่สุดจนครบ ๕๐ คำ

(๑๔) จัดทำบันทึกข้อมูลคำศัพท์ (terminological record) สำหรับคำศัพท์ที่จัดทำบันทึกข้อมูลคำศัพท์เบื้องต้นไว้

ทั้งนี้ ในการดำเนินการตามขั้นตอนดังกล่าวข้างต้น จะปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญกฎหมายด้านคดีครอบครัวที่มีประสบการณ์ในการดำเนินคดีระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ขั้นตอน (๘) - (๑๔) ซึ่งหากพบปัญหาว่าไม่สามารถหาคำศัพท์ภาษาไทยจากเอกสารภาษาไทย (เช่น เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ในโปรแกรมค้นหากฎหมายและคำพิพากษากฎีกา พจนานุกรมศัพท์กฎหมายฉบับอื่นๆ) ได้ จะต้องอาศัยคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวว่าควรใช้คำศัพท์ภาษาไทยอย่างไร หรือจะหาข้อมูลเพิ่มเติมได้จากที่ใดบ้าง

๑.๗ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การสร้างประมวลศัพท์กฎหมายว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรสจะมีประโยชน์ดังต่อไปนี้

(๑) ประโยชน์ต่อนักแปลและล่าม

นักแปลหรือล่ามที่จะต้องแปลเอกสารกฎหมายหรือทำหน้าที่ล่ามเกี่ยวกับการสิ้นสุดแห่งการสมรสจะมีเอกสารอ้างอิงเทียบคำศัพท์ภาษาอังกฤษกับคำศัพท์ภาษาไทยในหมวดนี้ ซึ่งยังไม่สามารถหาได้ในตลาด

(๒) ประโยชน์ต่อนักกฎหมาย

นักกฎหมายไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งทนายความ จะได้มีเอกสารอ้างอิงคำศัพท์ในหมวดนี้ เพื่อใช้ในการทำความเข้าใจเอกสารในคดีที่เป็นภาษาอังกฤษและการร่างเอกสารเป็นภาษาอังกฤษ

(๓) ประโยชน์ต่อนักศึกษากฎหมาย

นักศึกษากฎหมายจะได้มีประมวลศัพท์กฎหมายในหมวดนี้เพื่อช่วยในการอ่านตำราและเอกสารวิชาการ รวมทั้งเอกสารกฎหมายต่างๆ ที่เป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งจะทำให้ นักศึกษามีความรู้ในหมวดนี้กว้างขวางยิ่งขึ้น

(๔) ประโยชน์ต่อลูกความและคู่กรณี

คนไทยที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับคดีความหรือกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการสิ้นสุดแห่งการสมรส (เช่น คู่ความฝ่ายคนไทยในคดีหย่า) จะได้มีคู่มือที่ช่วยในการทำความเข้าใจเอกสารในคดี (เช่น สัญญาหย่า คำพิพากษาหย่า) ที่ทำขึ้นเป็นภาษาอังกฤษ อันจะทำให้สามารถทราบถึงสิทธิหน้าที่ต่างๆ ของตนได้มากขึ้น ไม่เสียเปรียบอีกฝ่าย และป้องกันมิให้เกิดข้อขัดแย้งขึ้นอีกภายหลังจากการที่ขณะที่ยุติคดีความหรือกระบวนการดังกล่าวคู่ความไม่เข้าใจสิทธิและหน้าที่ของแต่ละฝ่ายอย่างถูกต้องครบถ้วน (เช่น คู่สัญญาหย่าไม่เข้าใจสิทธิเกี่ยวกับอำนาจปกครองบุตรที่ตกลงกันไว้ในสัญญาหย่าอย่างถูกต้องจนทำให้เกิดข้อพิพาทในเรื่องอำนาจปกครองบุตร)

- (๕) ประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่และบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสิ้นสุดแห่งการสมรส
เจ้าหน้าที่และบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสิ้นสุดแห่งการสมรส (เช่น นายทะเบียนการหย่า เสมียน
ทนาย) จะได้มีเอกสารประกอบการทำความเข้าใจเนื้อหาของเอกสารกฎหมายต่างๆ
- (๖) ประโยชน์ต่อบุคคลทั่วไป
บุคคลทั่วไปที่สนใจศึกษาหาความรู้ในด้านนี้จะได้มีคู่มือใช้อ้างอิง อันจะเป็นการส่งเสริมให้บุคคลทั่วไปรู้
สิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายของตน
- (๗) ประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม
ประมวลศัพท์นี้จะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้กระบวนการและกลไกการแก้ไขปัญหาทางสังคมต่างๆ โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวในความสัมพันธ์เชิงสมรส เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่ง
รวมทั้งกระบวนการระงับข้อพิพาท และกระบวนการเปลี่ยนแปลงสถานะทางสังคมของบุคคล (เช่น การ
เปลี่ยนสถานะสมรส) อันจะเป็นการส่งเสริมให้สมาชิกในสังคมสามารถดำรงชีวิตได้ตามปกติสุขและตาม
เจตจำนงของตน ไม่ต้องใช้ทรัพยากรเวลาและเงินไปกับการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการสิ้นสุดการ
สมรสมากเกินไปจนกระทบสุขภาพกายและใจและสภาพทางการเงินของบุคคลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจะ
เป็นการประหยัดงบประมาณของรัฐในการอำนวยความสะดวกและให้บริการที่เกี่ยวข้อง (เช่น จด
ทะเบียนการหย่า) อีกด้วย
- (๘) ประโยชน์ต่อผู้จัดทำประมวลศัพท์กฎหมาย
การทำประมวลศัพท์ครั้งนี้จะแสดงขั้นตอนกระบวนการทำไว้อย่างละเอียด จึงอาจจะเป็นประโยชน์กับผู้
จะทำประมวลศัพท์กฎหมายในหมวดอื่นๆ ตลอดจนประมวลศัพท์เฉพาะทางในสาขาวิชาอื่นๆ ด้วย

บทที่ ๒ ทฤษฎีและความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประมวลศัพท์

บทนี้จะกล่าวถึงความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับศัพท์วิทยา ซึ่งครอบคลุมความหมายของศัพท์วิทยา ความเป็นมาและวิวัฒนาการของศัพท์วิทยา ทฤษฎีศัพท์วิทยาและความแตกต่างระหว่างประมวลศัพท์และพจนานุกรม การกำหนดมาตรฐานทางศัพท์วิทยา และระเบียบวิธีการประมวลศัพท์

๒.๑ ความหมายของศัพท์วิทยา

คำว่า “Terminology” ในภาษาอังกฤษมีความหมายอย่างน้อยสามความหมาย ดังนี้

๑. หลักการและฐานความคิดต่างๆ เกี่ยวกับการศึกษาคำศัพท์
๒. แนวทางที่ใช้ในงานทำประมวลศัพท์
๓. ชุดคำศัพท์ในสาขาวิชาเฉพาะทางสาขาใดสาขาหนึ่ง (Cabré, 1999:32)

ตามความหมายแรก Terminology ได้แก่ สาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและรวบรวมศัพท์เฉพาะทาง (Cabré, 1999:1) หรือการศึกษาและกิจกรรมเกี่ยวกับการรวบรวม อธิบาย ประมวล และนำเสนอศัพท์ในสาขาความรู้เฉพาะด้าน ซึ่งอาจเป็นภาษาเดียวหรือหลายภาษาก็ได้ (Sager, 1990: 2) ภาษาไทยอาจเรียกว่า “ศัพท์วิทยา”

ความหมายที่สอง Terminology เป็นกระบวนการรวบรวม อธิบาย ประมวลผล และนำเสนอศัพท์ในสาขาวิชาเฉพาะทางในภาษาใดภาษาหนึ่งหรือหลายภาษา (Cabré, 1999:1) ภาษาไทยอาจเรียกว่า “การทำประมวลศัพท์”

ส่วนความหมายที่สามเป็นผลผลิตที่ได้จากสาขาวิชาและกระบวนการตามความหมายแรกและความหมายที่สอง ซึ่งเรียกในภาษาไทยได้ว่า “ประมวลศัพท์”

ดังนั้น คำว่า “Terminology” จึงอาจมีความหมายว่า ศัพท์วิทยา การทำประมวลศัพท์ หรือประมวลศัพท์ แล้วแต่กรณี

๒.๒ ความเป็นมาและวิวัฒนาการของศัพท์วิทยา

ศัพท์วิทยาตามความหมายในปัจจุบันเริ่มเกิดขึ้นในทศวรรษ ๑๙๓๐ และเพิ่งใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์มาใช้ในการศึกษาวิจัยและดำเนินงานมาเมื่อไม่นานมานี้ (Cabré, 1999: 1) อย่างไรก็ตาม ปรากฏกิจกรรมด้านการประมวลศัพท์อย่างน้อยตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ ๑๘ โดยในคริสต์ศตวรรษที่ ๑๘ และ ๑๙ นักวิทยาศาสตร์เป็นกลุ่มหลักที่ดำเนินกิจกรรมด้านนี้ ต่อมาในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ จึงเริ่มเปลี่ยนเป็นกลุ่มวิศวกรและนักวิทยาการ อันเป็นผลจากพัฒนาการทางด้านวิทยาการที่ก้าวหน้าขึ้นในขณะนั้นซึ่งทำให้มีความจำเป็นต้องกำหนดคำศัพท์ที่ใช้เรียกมโนทัศน์ใหม่ๆ ให้ตรงกัน จากนั้น ในช่วงครึ่งหลังของคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ จำนวนผู้ได้รับการศึกษาเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งสังคมรับวิทยาการใหม่ๆ และให้ความสำคัญกับข้อมูลมากยิ่งขึ้น อีกทั้งการสื่อสารด้วยภาษาเขียนก็มีความสำคัญมากขึ้น ทำให้มีความจำเป็นต้องกำหนดชื่อเรียกมโนทัศน์ใหม่ๆ รวมทั้งดำเนินการปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอเป็นผลให้ศัพท์วิทยาพัฒนาขึ้นมาทั้งในเชิงทฤษฎีและเชิงประยุกต์ (Cabré, 1999: 2 – 3)

ในปัจจุบัน มีแนวโน้มว่าจะใช้ภาษาเดียวกันข้ามวัฒนธรรมมากยิ่งขึ้น เนื่องจากมีความจำเป็นที่จะต้องสื่อสารกันได้โดยตรงและมีประสิทธิภาพ แต่ขณะเดียวกัน ก็มีความพยายามจากประเทศต่างๆ ที่ใช้ภาษาอื่นที่ไม่ใช่ภาษาหลักๆ ของโลก (เช่น ภาษาอังกฤษ) เป็นภาษาราชการ ที่จะปกป้องภาษาของตนไม่ให้ตกอยู่ภายใต้อาณัติหรือถูกครอบงำโดยภาษาหลัก โดยรัฐบาลของประเทศเหล่านี้ให้การสนับสนุนโครงการวางแผนภาษา (language planning) ขึ้น ซึ่งวัตถุประสงค์ประการหนึ่งของโครงการวางแผนภาษาคือ เพื่อสนับสนุนให้ผู้เชี่ยวชาญวิชาการแต่ละสาขาที่ได้รับมาจากวัฒนธรรมเจ้าของวิทยการนั้นใช้ภาษาราชการของตนเองในการสื่อสารเกี่ยวกับวิทยการนั้นๆ โดยวางมาตรฐานคำศัพท์เฉพาะทางสำหรับภาษาตนเองขึ้น ด้วยเหตุนี้เองทำให้ศัพท์วิทยาทวีความสำคัญเพิ่มขึ้น (Cabr , 1999: 4 – 5)

วิวัฒนาการของศัพท์วิทยาสสมัยใหม่ อาจแบ่งได้เป็น ๔ ระยะด้วยกัน ดังต่อไปนี้ (Auger (1988) อ้างใน Cabr , 1999: 5)

- ก. ระยะเริ่มต้น (ค.ศ. ๑๙๓๐ – ๑๙๖๐)
- ข. ระยะการจัดระบบโครงสร้างสาขาวิชา (ค.ศ. ๑๙๖๐ – ๑๙๗๕)
- ค. ระยะการเติบโตอย่างรวดเร็ว (ค.ศ. ๑๙๗๕ – ๑๙๘๕)
- ง. ระยะการขยายตัว (ค.ศ. ๑๙๘๕ – ปัจจุบัน)

ในระยะเริ่มต้น มีการออกแบบระเบียบวิธีสร้างคำศัพท์อย่างเป็นระบบ โดยนักศัพท์วิทยาที่มีชื่อเสียงที่สุดในสมัยนั้น ได้แก่ E. W ster และ D.S. Lotte ทั้งนี้ W ster ชาวออสเตรียซึ่งได้รับการศึกษามาทางด้านวิศวกรรม ได้รับการนับถือกันว่าเป็นบิดาแห่งศัพท์วิทยา เป็นผู้ก่อตั้งสำนักแนวคิดเวียนนา (Vienna School) ขณะที่ Lotte ชาวรัสเซีย เป็นผู้ก่อตั้งสำนักแนวคิดโซเวียต (Soviet School) (Cabr , 1999: 2)

ในระยะที่สอง มีการใช้คอมพิวเตอร์เมนเฟรมและเทคนิคการจัดเก็บเอกสาร ทำให้เริ่มมีคลังข้อมูล (data bank) เกิดขึ้น นอกจากนี้ ยังเริ่มมีการประสานงานกันระหว่างประเทศในด้านศัพท์วิทยา

ระยะที่สามเป็นช่วงเวลาศัพท์วิทยาพัฒนาอย่างรวดเร็ว โดยมีโครงการวางแผนภาษาและโครงการจัดทำประมวลศัพท์เกิดขึ้นมากมาย นอกจากนี้ การที่บุคคลทั่วไปเริ่มสามารถใช้คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลได้ก็เป็นปัจจัยอีกประการหนึ่งที่ทำให้ศัพท์วิทยาก้าวหน้าขึ้นอย่างมาก โดยเฉพาะในด้านการประมวลผลข้อมูลภาษา

ในระยะการขยายตัว วิทยาการคอมพิวเตอร์ก้าวหน้าขึ้นอย่างมาก ทำให้การจัดทำประมวลศัพท์และการศึกษาวิจัยด้านศัพท์วิทยามีความสะดวกยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังมีเครือข่ายระหว่างประเทศในด้านศัพท์วิทยาเกิดขึ้น และยังมีโครงการวางแผนภาษาเกิดขึ้นมากมายในประเทศต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศกำลังพัฒนา (Cabr , 1999: 6)

๒.๓ ทฤษฎีศัพท์วิทยาและความแตกต่างระหว่างประมวลศัพท์และพจนานุกรม

ศัพท์วิทยามีสำนักแนวคิดหลักๆ ๓ สำนักด้วยกัน ดังนี้ (Cabr , 1999: 7 – 9)

๑. สำนักออสเตรีย

๒. สำนักโซเวียต

๓. สำนักเชค

สำนักออสเตรียถือว่าศัพท์วิทยาเป็นสหวิทยาการ แต่เป็นอิสระจากสาขาวิชาอื่น และมีขึ้นเพื่อรับใช้วิทยาศาสตร์และวิทยาการสาขาต่างๆ

สำนักโซเวียตมุ่งศึกษาศัพท์วิทยาในเชิงปรัชญา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การจัดแบ่งระบบมโนทัศน์อย่างมีตรรกะและการจัดองค์ความรู้

ส่วนสำนักเชคถือว่าศัพท์วิทยาเป็นสาขาย่อยสาขาหนึ่งของภาษาศาสตร์ และภาษาเฉพาะทางก็เป็นส่วนหนึ่งของภาษาทั่วไป

ทฤษฎีทั่วไปของศัพท์วิทยาเป็นไปตามแนวความคิดแรก กล่าวคือ เห็นว่าศัพท์วิทยาแยกต่างหากจากภาษาศาสตร์ ทั้งนี้ W ster กล่าวไว้ว่าภาษาศาสตร์และศัพท์วิทยามีวิธีศึกษาวัตถุแห่งการศึกษาวิจัย (object of study) ของตนแตกต่างกัน ซึ่งสังเกตได้จากวิธีการสร้างคำศัพท์และลักษณะของพจนานุกรมของแต่ละสาขาที่แตกต่างกัน โดยภาษาศาสตร์จะมุ่งศึกษารูปคำหรือชื่อต่างๆ โดยจะศึกษาความหมายหรือมโนทัศน์ต่อเมื่อมีความเกี่ยวข้องกับรูปคำเท่านั้น ส่วนศัพท์วิทยานั้น จะมุ่งศึกษามโนทัศน์เป็นหลัก แล้วจึงศึกษารูปคำศัพท์ต่อไป นอกจากนี้ ภาษาศาสตร์จะเกี่ยวข้องกับไวยากรณ์เสมอ ส่วนศัพท์วิทยานั้นไวยากรณ์และวากยสัมพันธ์ต่างๆ ไม่มีความสำคัญแต่อย่างใด สิ่งที่แตกต่างกันอีกประการหนึ่งคือ ภาษาศาสตร์นั้นศึกษาความหมายของคำแต่ละคำซึ่งอาจมีความหมายเดียวหรือหลายความหมายก็ได้ ขณะที่ศัพท์วิทยามุ่งศึกษาเฉพาะศัพท์ต่างๆ ซึ่งมีความหมายเดียว นอกจากนี้ ภาษาศาสตร์สนับสนุนแนวคิดวิวัฒนาการอิสระของภาษา กล่าวคือ ภาษาสามารถเปลี่ยนแปลงได้โดยไม่ต้องเข้าไปแทรกแซงการเปลี่ยนแปลงของภาษานั้นเช่นโดยการจัดทำมาตรฐานการใช้ภาษา ในทางกลับกัน ศัพท์วิทยายอมให้มีการแทรกแซงการเปลี่ยนแปลงของภาษาได้ รวมทั้งมีวัตถุประสงค์ที่จะจัดทำรูปคำศัพท์ต่างๆ ให้เป็นมาตรฐานอีกด้วย นอกจากนี้ ศัพท์วิทยายังให้ความสำคัญกับรูปภาษาเขียนมากกว่ารูปภาษาพูดอีกด้วย อีกทั้งรูปแบบการนำเสนอคำของภาษาศาสตร์กับรูปแบบการนำเสนอคำศัพท์ของศัพท์วิทยาก็แตกต่างกัน ซึ่งเป็นผลมาจากการที่ภาษาศาสตร์มองที่รูปคำก่อนแล้วจึงโยงไปที่ความหมายหรือมโนทัศน์ ขณะที่ศัพท์วิทยาเริ่มจากมโนทัศน์ก่อน แล้วจึงเชื่อมโยงไปที่รูปคำศัพท์ของมโนทัศน์ (Cabr , 1999: 33 – 34)

เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างศัพท์วิทยา (terminology) กับพจนานุกรม (lexicology) โดยเฉพาะ ซึ่งเป็นสาขาวิชาหนึ่งของภาษาศาสตร์ที่ศึกษาเกี่ยวกับคำในภาษาใดภาษาหนึ่งและวิธีการใช้คำเหล่านั้น อาจพบความแตกต่างได้อย่าง ๔ ประการดังต่อไปนี้ (Cabr , 1999: 35 – 37)

ก. ขอบเขตการศึกษาวิจัย

ข. หน่วยพื้นฐาน

- ค. วัตถุประสงค์ และ
ง. ระเบียบวิธีวิจัย

พจนานุกรมมีขอบเขตการศึกษาวิจัยครอบคลุมคำทั้งหมดในภาษาใดภาษาหนึ่ง ขณะที่ศัพท์พจนานุกรมศึกษาเฉพาะคำที่อยู่ในสาขาเฉพาะทางสาขาใดสาขาหนึ่ง (เช่น ฟิสิกส์ เคมี มานุษยวิทยา หรือวิชาดาราศาสตร์) หรือกิจกรรมประเภทใดประเภทหนึ่ง (เช่น ธุรกิจ อุตสาหกรรม กีฬา) เท่านั้น

พจนานุกรมศึกษาวิจัยคำต่างๆ กล่าวคือ คำเป็นหน่วยพื้นฐานของพจนานุกรม ขณะที่ศัพท์พจนานุกรมศึกษาคำศัพท์ทั้งนี้ คำ (word) หมายถึง หน่วยที่แสดงด้วยกลุ่มลักษณะทางภาษาต่างๆ ที่มีระบบ และสามารถอ้างถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งในความเป็นจริงได้ ส่วน คำศัพท์ (term) หมายถึง หน่วยที่มีลักษณะทางภาษาลักษณะคล้ายคลึงกันและใช้ในสาขาใดสาขาหนึ่ง กล่าวคือ เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงมโนทัศน์ใดมโนทัศน์หนึ่งที่อยู่ในสาขาความรู้สาขาใดสาขาหนึ่ง (Cabré, 1999: 81) นอกจากนี้ คำแต่ละคำอาจมีประเภททางไวยากรณ์ได้หลากหลาย เช่น คำนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ คำบุพบท เป็นต้น ขณะที่คำศัพท์จะเป็นคำนามแทบทั้งสิ้น ที่สำคัญคือ ในทางปฏิบัติ ผู้ใช้ สถานการณ์ที่ใช้ หัวข้อการสื่อสาร และประเภทวาทกรรม ระหว่างคำกับคำศัพท์นั้นจะแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง ตามที่แสดงไว้ในตารางข้างล่างนี้

	ผู้ใช้	สถานการณ์ที่ใช้	หัวข้อการสื่อสาร	ประเภทวาทกรรม
คำ	ทุกคนที่ใช้ภาษาใดภาษาหนึ่ง	ใช้ได้ สถานการณ์หลากหลายประเภท	หัวข้อใดๆ ก็ได้เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน การแสดงความรู้สึก การออกคำสั่ง และการสื่อสารเกี่ยวกับตัวภาษานั้นเอง	จำกัดน้อยกว่า
คำศัพท์	ผู้เชี่ยวชาญสาขาวิชาสาขาใดสาขาหนึ่ง	ใช้ในสถานการณ์สื่อสารระหว่างผู้เชี่ยวชาญสาขาวิชาสาขาใดสาขาหนึ่ง	หัวข้อเฉพาะทาง	จำกัดมากกว่า โดยปกติจะใช้ในวาทกรรมเกี่ยวกับวิทยาการและศาสตร์ต่างๆ ซึ่งมักจะมีลักษณะเป็นภาววิสัย

ในด้านวัตถุประสงค์ พจนานุกรมพยายามอธิบายความหมายของคำแต่ละคำ ขณะที่ศัพท์พจนานุกรมมีวัตถุประสงค์เพื่อระบุและตั้งชื่อมโนทัศน์ต่างๆ

ระเบียบวิธีวิจัยของพจนานุกรมและศัพท์พจนานุกรมก็แตกต่างกันเช่นกัน โดยพจนานุกรมใช้วิธีตั้งสมมติฐานขึ้นแล้วจึงวิเคราะห์ตัวอย่างวาทกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นจริงเพื่อพิสูจน์สมมติฐานนั้น ในทางกลับกัน ศัพท์พจนานุกรมจะเป็นการหารูปคำศัพท์เพื่อใช้เรียกมโนทัศน์ที่มีอยู่แล้ว โดยไม่มีการสำรวจตัวอย่างการใช้วาทกรรมแต่อย่างใด

ด้วยเหตุผลต่างๆ ตามที่ระบุไว้ข้างต้น ทำให้พจนานุกรมคำ (dictionary of words) ซึ่งเป็นงานที่ผลิตจากสาขาวิชา พจนานุกรมแตกต่างจากประมวลศัพท์ ซึ่งเป็นงานที่ผลิตจากศัพท์วิทยา โดยเป็นความแตกต่างทั้งในด้านขอบเขต หน่วยงาน วัตถุประสงค์ และระเบียบวิธี ตามที่ได้กล่าวไว้แล้วข้างต้น

๒.๔ การกำหนดมาตรฐานทางศัพท์วิทยา

ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทำให้เกิดมโนทัศน์ใหม่ๆ ขึ้นเป็นจำนวนมากและอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้องกับมโนทัศน์นั้นๆ เรียกชื่อมโนทัศน์เดียวกันแตกต่างกัน จนเป็นอุปสรรคในการสื่อสารระหว่างกัน ด้วยเหตุนี้เอง ทำให้มีความจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานทางศัพท์วิทยาขึ้น (Cabré, 1999: 194)

ในปัจจุบัน มีทัศนคติเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานทางศัพท์วิทยาอยู่ ๒ จำพวกหลักๆ จำพวกแรกมองว่าการ กำหนดมาตรฐานทางศัพท์วิทยาเป็นเรื่องสมมติใจ กล่าวคือ ไม่มีมาตรการบังคับผู้ที่ไม่ใช่ศัพท์ตามที่กำหนด มาตรฐานไว้ ประเทศที่มีทัศนคติเช่นนี้ ได้แก่ ประเทศต่างๆ ในยุโรปตะวันตกและทวีปอเมริกาเหนือ ทัศนคติอีก จำพวกหนึ่งมองว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้เป็นสิ่งที่ต้องใช้ตามนั้น ถ้าไม่ใช้จะมีมาตรการลงโทษ (Cabré, 1999: 196 – 197) ประเทศที่มีทัศนคติเช่นนี้ ได้แก่ ประเทศต่างๆ ในยุโรปตะวันออก

หน่วยงานที่กำหนดมาตรฐานทางศัพท์วิทยาอาจแบ่งออกได้ ๓ ระดับ ได้แก่ หน่วยงานระดับระหว่างประเทศ หน่วยงานระดับชาติ และหน่วยงานระดับภูมิภาค หน่วยงานระดับระหว่างประเทศที่มีความสำคัญที่สุด ได้แก่ The International Standardisation Organisation (ISO) The International Electrotechnical Commission (IEC) (Cabré, 1999: 198) ส่วนหน่วยงานระดับชาติของประเทศไทยอาจได้แก่ราชบัณฑิตยสถาน ทั้งนี้ ไม่พบว่า ประเทศไทยมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับหน่วยงานกำหนดมาตรฐานทางศัพท์วิทยาในระดับภูมิภาคแต่อย่างใด

การกำหนดมาตรฐานทางศัพท์วิทยาที่สำคัญมี ๒ ประเภท ดังนี้ (Cabré, 1999: 199)

๑. การกำหนดคำศัพท์มาตรฐาน
๒. การกำหนดมาตรฐานหลักการและวิธีการทางด้านศัพท์วิทยา

การกำหนดคำศัพท์มาตรฐานเป็นกระบวนการรวบรวมประกอบมโนทัศน์และระบบมโนทัศน์ต่างๆ ให้เป็นหนึ่ง เดียวกัน ให้คำนิยาม ลดคำพ้องรูปพ้องเสียง ตัดไวพจน์ กำหนดชื่อมโนทัศน์ และสร้างคำใหม่ มาตรฐานประเภท นี้จะต้องได้รับการอนุมัติจากหน่วยงานที่มีอำนาจโดยตรง (authoritative body) ในกรณีประเทศไทยอาจได้แก่ ราชบัณฑิตยสถาน

ส่วนการกำหนดมาตรฐานหลักการและวิธีการทางด้านศัพท์วิทยานั้นเป็นการกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับหลักการ ต่างๆ ทางศัพท์วิทยาและวิธีการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น มาตรฐานวิธีการทำประมวลศัพท์ เป็นต้น ทั้งนี้ ISO มี คณะทำงานที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดมาตรฐานประเภทนี้ ได้แก่ ISO Technical Committee 37 ซึ่งได้จัดทำ มาตรฐานในเรื่องนี้มาแล้วหลายฉบับ โดยฉบับที่สำคัญที่สุดอาจได้แก่ฉบับมาตรฐาน ISO 704

๒.๕ ระเบียบวิธีการประมวลศัพท์

การประมวลศัพท์อาจแยกเป็นประเภทต่างๆ ได้ตามหลักเกณฑ์ ๒ ข้อ ได้แก่ จำนวนภาษาที่เกี่ยวข้อง (ภาษาเดียวหรือหลายภาษา) และความเป็นระบบ ทั้งนี้ การประมวลศัพท์ที่เป็นระบบจะครอบคลุมคำศัพท์ทั้งหมดที่อยู่ในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่ง ส่วนการประมวลศัพท์แบบเฉพาะกิจจะไม่ครอบคลุมทั้งหมด ดังนั้น การประมวลศัพท์อาจแบ่งออกได้เป็น ๔ ประเภท ดังนี้ (Cabré, 1999: 129)

๑. การประมวลศัพท์ภาษาเดียวแบบเป็นระบบ
๒. การประมวลศัพท์หลายภาษาแบบเป็นระบบ
๓. การประมวลศัพท์ภาษาเดียวแบบเฉพาะกิจ
๔. การประมวลศัพท์หลายภาษาแบบเฉพาะกิจ

ประมวลศัพท์กฎหมายว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรสนี้ เป็นการประมวลศัพท์ภาษาเดียวแบบเป็นระบบ คือ เป็นการประมวลศัพท์ภาษาอังกฤษเพียงภาษาเดียว ข้อมูลภาษาไทยจะนำมาใช้ค้นหาคำเทียบคำศัพท์ภาษาอังกฤษเท่านั้น

มีผู้เสนอขั้นตอนการประมวลศัพท์ภาษาเดียวแบบเป็นระบบไว้ว่ามีขั้นตอนอย่างน้อย ๖ ขั้นตอน ดังนี้ (Cabré, 1999: 130 – 131)

๑. ระบุและกำหนดขอบเขตของประมวลศัพท์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หัวข้อที่ศึกษา กลุ่มผู้ใช้ วัตถุประสงค์ และขนาดของคลังข้อมูลภาษา
๒. เตรียมการ กล่าวคือ ค้นหาข้อมูล เลือกที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง เลือกข้อมูลที่จะใช้ จัดทำหรือเลือกคลังข้อมูลภาษา เขียนโครงสร้างมโนทัศน์ของสาขาที่ศึกษา และนำเสนอตารางเวลาทำงาน
๓. จัดทำประมวลศัพท์ กล่าวคือ ดึงและบันทึกข้อมูลศัพท์เบื้องต้นและบันทึกข้อมูลศัพท์
๔. นำเสนองาน กล่าวคือ จัดทำประมวลศัพท์ศัพท์ที่เหมาะสมกับผู้อ่าน เช่น จัดเป็นพจนานุกรม เป็นต้น
๕. ตรวจสอบงาน กล่าวคือ ให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของงาน
๖. แก้ไขปัญหาต่างๆ ที่พบ เช่น ปัญหาในการกำหนดขอบเขต ปัญหาในการกำหนดมโนทัศน์ เป็นต้น

ทั้งนี้ พิจารณาจากขั้นตอนคร่าวๆ ที่เสนอไว้ข้างต้น จากทางปฏิบัติซึ่งวิธีการทำงานประมวลศัพท์แต่ละงานนั้นจะจัดตามสภาพสังคมและการเมืองของแต่ละประเทศ วัตถุประสงค์ของการทำประมวลศัพท์ และทรัพยากรต่างๆ ที่ผู้จัดทำประสงค์และสามารถที่จะนำมาใช้ในการทำประมวลศัพท์ (Cabré, 1999: 20) และจากขอบเขตและวัตถุประสงค์ของการประมวลศัพท์ครั้งนี้ตามที่ระบุไว้ข้างต้น จึงกำหนดขั้นตอนการทำงานโดยละเอียดตามที่ระบุไว้ในข้อ ๑.๖

บทที่ ๓

การเตรียมการ

บทนี้จะกล่าวถึงการสร้างคลังข้อมูลภาษาและการดึงศัพท์จากคลังข้อมูลภาษา

๓.๑ การสร้างคลังข้อมูลภาษา

ในส่วนนี้จะกล่าวถึงความหมายของคลังข้อมูลภาษา เกณฑ์การเลือกข้อมูลเข้าคลังข้อมูลภาษา การรวบรวมข้อมูลเพื่อสร้างคลังข้อมูลภาษา และการจัดทำคลังข้อมูลภาษาเพื่อการประมวลศัพท์ครั้งนี้

๓.๑.๑ ความหมายของคลังข้อมูลภาษา

ปัจจุบัน การประมวลศัพท์ที่เป็นระบบจะใช้คลังข้อมูลภาษาแทบทั้งสิ้น ทั้งนี้ คลังข้อมูลภาษา (Corpus) ได้แก่ ชุดตัวบทที่เป็นตัวแทนของสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งซึ่งจำกัดขอบเขตไว้นั่นเอง (Sager: 1990, 130) คลังข้อมูลภาษาเป็นข้อมูลภาษาพูดหรือภาษาเขียนที่คัดเลือกจากภาษาที่ใช้ในสถานการณ์จริง จัดระบบตามเกณฑ์และเงื่อนไขทางภาษาศาสตร์ และเก็บบันทึกไว้ในรูปของเอกสารอิเล็กทรอนิกส์เพื่อเป็นตัวอย่างของภาษา (Sinclair, อ้างถึงใน Pearson, 1998: 42) หรือเป็นตัวแทนของภาษานั้นๆ (Francis, อ้างถึงใน Pearson, 1998: 43)

๓.๑.๒ เกณฑ์การเลือกข้อมูลเข้าคลังข้อมูลภาษา

การเลือกข้อมูลหรือตัวบทเข้าคลังข้อมูลภาษาจะต้องทำให้คลังข้อมูลภาษามีลักษณะดังต่อไปนี้ คลังข้อมูลภาษาจึงจะมีความน่าเชื่อถือ (Cabré, 1999: 134)

๑. เป็นตัวแทนของสาขาที่ศึกษา
๒. สมบูรณ์ครบถ้วน
๓. ทันสมัย
๔. เขียนด้วยภาษาที่นำมาศึกษา

คลังข้อมูลภาษาใดคลังข้อมูลภาษาหนึ่งจะมีลักษณะเป็นตัวแทนของสาขาที่ศึกษาได้ อาจต้องมีลักษณะดังนี้

- ข้อมูลภาษาจะต้องอยู่ภายในขอบเขตสาขาวิชา
- มีขนาดใหญ่พอสมควร
- สัดส่วนข้อมูลภาษาเหมาะสม
- ตัวบทข้อมูลภาษามีผลกระทบมาก
- ตัวบทข้อมูลภาษามีความน่าเชื่อถือ

ข้อมูลภาษาจะต้องอยู่ภายในขอบเขตสาขาวิชา อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีข้อยุติว่าสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งจะมีขอบเขตเพียงใด โดยขอบเขตนั้นจะเปลี่ยนแปลงไปตามการรับรู้ของเรา อีกทั้งยังมีคำศัพท์ที่พบในสาขาวิชาต่างๆ หลายสาขาวิชาอีกด้วย (Sager: 1990, 130)

คลังข้อมูลภาษาคอมีขนาดใหญ่พอสมควร กล่าวคือ รวบรวมข้อมูลภาษาหรือจำนวนตัวบทไว้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีแนวทางที่น่าเชื่อถือได้ว่าตัวบทควรมีจำนวนเท่าใดจึงจะทำให้คลังข้อมูลภาษามีลักษณะเป็นตัวแทนได้ (Sager: 1990, 130)

สัดส่วนข้อมูลภาษาในคลังข้อมูลภาษาจะต้องมีความเหมาะสม โดยประกอบด้วยสถานการณ์สื่อสารทุกประเภท และทุกรูปแบบ และจำนวนข้อมูลภาษาแต่ละประเภทแต่ละรูปแบบนั้นจะต้องได้สัดส่วนใกล้เคียงกับที่เกิดขึ้นจริง ในข้อนี้ สถานการณ์การสื่อสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวบทข้อมูลภาษาซึ่งนำมารวบรวมไว้ในคลังข้อมูลภาษาอาจแบ่งได้เป็น ๔ ประเภทดังนี้

- ๑) การสื่อสารระหว่างผู้เชี่ยวชาญด้วยกัน (expert-expert communication)
- ๒) การสื่อสารระหว่างผู้เชี่ยวชาญกับผู้ที่อยู่ในแวดวงเดียวกัน (expert to initiates)
- ๓) การสื่อสารระหว่างผู้ตั้งต้นเป็นผู้เชี่ยวชาญกับผู้ที่ไม่ได้อยู่ในแวดวงเดียวกัน (relative expert to the uninitiated)
- ๔) การสื่อสารระหว่างผู้เชี่ยวชาญกับผู้เริ่มต้นเรียนรู้ (teacher-pupil communication)

การสื่อสารระหว่างผู้เชี่ยวชาญด้วยกันจะมีคำศัพท์เฉพาะทางเป็นจำนวนมากกว่าการสื่อสารประเภทอื่นๆ เนื่องจากทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสารต่างก็รู้และเข้าใจมโนทัศน์ต่างๆ ที่ใช้คำศัพท์เฉพาะทางเหล่านั้นแสดงแล้ว ประเภทรูปแบบตัวบทที่เป็นการสื่อสารประเภทนี้ ได้แก่ บทความในวารสารวิชาการ รายงานข้อหรือทางวิชาการ คำคู่ความในศาล เป็นต้น

ในการสื่อสารระหว่างผู้เชี่ยวชาญกับผู้ที่อยู่ในแวดวงเดียวกัน และระหว่างผู้เชี่ยวชาญกับผู้เริ่มต้นเรียนรู้ ผู้รับสารไม่เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่ศึกษานั้น แต่จะมีความรู้ในเรื่องที่สื่อสารกันในระดับหนึ่งหรือมีความต้องการเรียนรู้ อาทิเช่น การสื่อสารระหว่างนักกฎหมายที่เชี่ยวชาญกฎหมายอาญากับนักกฎหมายที่เชี่ยวชาญกฎหมายการค้าระหว่างประเทศ การสื่อสารระหว่างวิศวกรกับช่าง การสื่อสารระหว่างแพทย์กับแพทย์ฝึกหัด การสื่อสารระหว่างอาจารย์กับศิษย์ เป็นต้น การสื่อสารประเภทนี้ ผู้ส่งสารอาจใช้ศัพท์เฉพาะทางในสาขาที่เกี่ยวข้อง แต่จะให้คำอธิบายมโนทัศน์สำหรับศัพท์เหล่านั้น ตัวบทที่ใช้สถานการณ์การสื่อสารประเภทนี้อาจมีรูปแบบต่างๆ เช่น ตำราเรียน บันทึกคำบรรยาย คู่มือการใช้งาน เป็นต้น

การสื่อสารระหว่างผู้ตั้งต้นเป็นผู้เชี่ยวชาญกับผู้ที่ไม่ได้อยู่ในแวดวงเดียวกันผู้ตั้งต้นเป็นผู้เชี่ยวชาญอาจได้แก่ผู้ที่มีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเรื่องที่สื่อสาร โดยอาจได้มาจากการประกอบอาชีพหรือจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง การสื่อสารประเภทนี้ ผู้ส่งสารอาจอ้างอิงมโนทัศน์แต่ละมโนทัศน์โดยใช้ศัพท์เฉพาะทางหรือคำทั่วไปก็ได้ รูปแบบตัวบทในสถานการณ์การสื่อสารประเภทนี้ ได้แก่ เว็บเพจของหน่วยงานต่างๆ ที่ให้ความรู้และคำแนะนำเกี่ยวกับสาขาเฉพาะทาง การสื่อสารระหว่างผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางสาขาอื่นกับบุคคลทั่วไป (เช่น จิตแพทย์ที่ให้คำปรึกษาปัญหาครอบครัวให้คำแนะนำเรื่องขั้นตอนทางกฎหมายในการหย่าแก่ผู้ป่วยที่ต้องการหย่า) เป็นต้น ตัวบทในสถานการณ์การสื่อสารประเภทนี้ไม่ควรนำมารวบรวมไว้ในคลังข้อมูลภาษา เนื่องจากใช้ภาษาทั่วไปปะปนกับภาษาเฉพาะทางจนอาจแยกแยะจากกันได้ยาก อีกทั้งไม่อาจประกันได้ว่าผู้ส่งสารจะมีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องรอบด้านในเรื่องที่สื่อสารหรือไม่

นอกจากนี้ ตัวบทที่เป็นการสื่อสารระหว่างผู้เชี่ยวชาญกับผู้ที่ไม่ได้อยู่ในแวดวงเดียวกันก็ไม่ควรนำมารวบรวมเข้าคลังข้อมูลภาษา เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญมักเลือกใช้คำทั่วไปแทนคำเฉพาะทางในการสื่อสารมโนทัศน์ต่างๆ

ตัวบทข้อมูลภาษามีผลกระทบมาก กล่าวคือ ควรอ่านกันอย่างแพร่หลายในแวดวงสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เช่น หากเป็นตำราเรียน ก็ควรเป็นตำราที่นักศึกษาอ่านเป็นจำนวนมาก เป็นต้น

ตัวบทข้อมูลภาษามีความน่าเชื่อถือ คือ ถ้าเป็นไปได้ ควรเขียนโดยผู้เขียนที่ได้รับการนับถือเป็นอย่างดี และควรระบุที่มาและผู้เขียนได้ ดังนั้น ตัวบทที่ไม่พบที่มาหรือไม่ระบุตัวผู้เขียน (เช่น ข้อความบนเว็บไซต์ต่างๆ ที่ไม่ระบุผู้เขียน) ไม่ควรนำมาลงในคลังข้อมูลภาษา

คลังข้อมูลภาษา นอกจากจะต้องเป็นตัวแทนของสาขาวิชาตามที่กล่าวไว้ข้างต้น ยังจะต้องมีความสมบูรณ์เพียงพอที่จะนำมาใช้ดำเนินงานประมวลศัพท์ได้ครบทุกขั้นตอนอีกด้วย

นอกจากนี้ คลังข้อมูลจะต้องทันสมัย เนื่องจากคลังข้อมูลภาษาจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับเวลาและสถานที่ด้วย กล่าวคือ ข้อมูลที่ดึงจากคลังข้อมูลภาษา ณ เวลาใดเวลาหนึ่งจะใช้ได้ดีต่อเมื่อตัวบทของข้อมูลนั้นยังคงสะท้อนความเป็นจริงของแต่ละสถานที่อยู่ ซึ่งทำให้ต้องมีการปรับปรุงข้อมูลในคลังข้อมูลภาษา แต่ยังไม่มีการกำหนดตายตัวว่าประมวลศัพท์ใดประมวลศัพท์หนึ่งซึ่งสร้างจากข้อมูลในคลังข้อมูลภาษาจะนำไปใช้ได้นานเพียงใด (Sager: 1990, 130) เอกสารต่างๆ ที่จะนำมารวบรวมไว้ในคลังข้อมูลภาษาจะต้องมีข้อมูลภาษาที่เป็นปัจจุบันที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยเอกสารที่สร้างขึ้นมาเป็นเวลานานแล้วจะนำเข้าคลังข้อมูลภาษาได้ต่อเมื่อข้อมูลภาษายังคงใช้ในปัจจุบันอยู่

ลักษณะประการสุดท้ายที่จะทำให้คลังข้อมูลภาษาที่มีความน่าเชื่อถือตามที่ระบุข้างต้น คือ ตัวข้อมูลภาษาเขียนด้วยภาษาที่นำมาศึกษา เช่น หากต้องการศึกษาศัพท์กฎหมายว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรสภาษาอังกฤษ ต้องรวบรวมตัวบทข้อมูลภาษาอังกฤษเท่านั้นเข้าคลังข้อมูลภาษา จะบรรจุข้อมูลภาษาอื่นลงไปไม่ได้

๓.๑.๓ การรวบรวมข้อมูลเพื่อสร้างคลังข้อมูลภาษา

การทำประมวลศัพท์ปกติจะต้องรวบรวมและใช้เอกสารข้อมูล ๓ ประเภท ดังนี้ (Cabré: 1999, 116 – 129)

๑. เอกสารอ้างอิง (reference works)
๒. เอกสารเฉพาะเรื่อง (specific documents) และ
๓. เอกสารสนับสนุน (support materials)

เอกสารอ้างอิง ได้แก่ เอกสารที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแง่มุมต่างๆ ของโครงการประมวลศัพท์ เป็นเอกสารที่นำมาใช้หาข้อมูลความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสาขาวิชาที่จะนำมาทำประมวลศัพท์ ตัวอย่างเอกสารอ้างอิงที่ใช้ เช่น บรรณานุกรมฐานข้อมูลห้องสมุด พจนานุกรมศัพท์เฉพาะทาง เอกสารมาตรฐาน ISO เป็นต้น นอกจากนี้ คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญยังอาจนำมาใช้บันทึกเป็นเอกสารอ้างอิงได้เช่นกัน

เอกสารเฉพาะเรื่อง ได้แก่ เอกสารต่างๆ ที่นำมาใช้ในการดำเนินโครงการประมวลศัพท์โดยตรง กล่าวคือ เอกสารต่างๆ ที่จะต้องนำมาบรรจุในคลังข้อมูลภาษานั้นเอง

เอกสารสนับสนุนในงานประมวลศัพท์ ได้แก่ เอกสารที่ช่วยอำนวยความสะดวกหรือส่งเสริมการดำเนินโครงการประมวลศัพท์ ซึ่งจะเป็นบันทึกประเภทต่างๆ ซึ่งจัดทำขึ้นระหว่างดำเนินงาน โดยงานประมวลศัพท์ภาษาเดียวแบบเป็นระบบจะมีบันทึกที่เป็นเอกสารสนับสนุนอยู่ ๒ ประเภทด้วยกัน ได้แก่ บันทึกข้อมูลศัพท์เบื้องต้น (extraction records) และบันทึกข้อมูลศัพท์ (terminological records)

ข้อมูลที่อยู่ในบันทึกข้อมูลศัพท์เบื้องต้น โดยปกติได้แก่ คำศัพท์ ประเภททางไวยากรณ์ (เช่น ข้อมูลว่าคำศัพท์นั้นเป็นคำนาม คำกริยา หรือคำประเภทอื่น) บริบทของคำศัพท์ บันทึกอ้างอิงเอกสารที่บรรจุคำศัพท์ และข้อมูลอื่นๆ ที่อาจเป็นประโยชน์ (เช่น ภาษาที่ใช้ วัตถุประสงค์ในการบันทึก ผู้บันทึก วันที่บันทึก เป็นต้น)

ส่วนบันทึกข้อมูลศัพท์ โดยทั่วไปจะมีข้อมูลต่อไปนี้เป็น รหัสด้านคำศัพท์ คำศัพท์ เอกสารที่ได้คำศัพท์มา ประเภททางไวยากรณ์ สาขาวิชา คำนิยาม แหล่งข้อมูลที่ให้คำนิยาม บริบท แหล่งข้อมูลบริบท การระบุข้อมูลอ้างอิงต่างๆ ชื่อผู้บันทึก วันที่บันทึก หมายเลข คำเทียบในภาษาอื่นพร้อมภาษา และแหล่งข้อมูลที่ได้คำเทียบมา

การสร้างคลังข้อมูลภาษาจะใช้เอกสารอ้างอิงและเอกสารเฉพาะเรื่อง ส่วนเอกสารสนับสนุนทั้ง ๒ ประเภทข้างต้นจะเป็นเอกสารที่สร้างขึ้นเมื่อสร้างคลังข้อมูลภาษาเรียบร้อยแล้ว

๓.๑.๔ การจัดทำคลังข้อมูลภาษาเพื่อการประมวลศัพท์กฎหมายว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรส

การจัดทำคลังข้อมูลภาษาเพื่อทำประมวลศัพท์กฎหมายว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรสครั้งนี้ได้คัดเลือกเอกสารภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับสาขานี้ดังกล่าวตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ข้างต้น นำมาจัดเก็บไว้ในรูปเอกสารสกุล txt รวบรวมเป็นคลังข้อมูลภาษา ซึ่งเอกสารที่ไม่อยู่ในรูปสกุล txt ได้นำมาแปลงสกุลเอกสารให้เป็น txt ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น เอกสารที่เป็นสกุล html อาจแปลงเป็นเอกสารสกุล txt โดยใช้โปรแกรม HTTrack เอกสารสกุล pdf ที่ตัวอักษรสามารถเข้าถึงได้ (accessible) อาจแปลงโดยการคัดสำเนา (copy) มาใส่เอกสารเปล่าสกุล txt ส่วนเอกสาร pdf ที่ตัวอักษรไม่สามารถเข้าถึงได้และเอกสารสำเนาถาวร (hard copy) ใช้วิธีสแกนด้วยเครื่องสแกนเนอร์ที่ใช้โปรแกรมโอซีอาร์ได้ โดยในการดำเนินการดังกล่าวข้างต้นทั้งหมดจะได้รับคำปรึกษาแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายครอบครัวที่มีประสบการณ์ในการดำเนินคดีระหว่างประเทศ

ข้อมูลภาษาที่ใช้ระหว่างผู้เชี่ยวชาญได้รวบรวมข้อมูลภาษาในรูปแบบตัวบทกฎหมาย คำพิพากษา ย่อหลักกฎหมาย บทความในวารสารวิชาการ บทความที่ยังไม่ได้รับการตีพิมพ์ เอกสารหารือ จดหมายข่าว แนวทางปฏิบัติวิชาชีพ และแบบฟอร์มต่างๆ ส่วนข้อมูลภาษาระหว่างผู้เชี่ยวชาญกับผู้ที่อยู่ในแวดวงเดียวกันได้รวบรวมข้อมูลภาษาที่อยู่ในรูปตำราเรียน คดีศึกษา บันทึกคำบรรยาย เป็นต้น ทั้งนี้ พบว่ามีข้อจำกัดคือบทความวารสารบางบทความจะต้องสมัครเป็นสมาชิกเท่านั้นจึงจะเข้าถึงได้ อาทิเช่น บทความบางบทความในวารสารสหราชอาณาจักร

เอกสารข้อมูลภาษาต่างๆ พยายามเลือกที่มีผู้อ่านมากที่สุด เช่น หากเป็นตำราเรียน ควรเป็นตำราเรียนที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย ทั้งนี้ โดยได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญและจากหลักฐานต่างๆ เช่น ประวัติการยืมหนังสือ จำนวนครั้งที่พิมพ์ เป็นต้น

ทั้งนี้ เอกสารทั้งหมดเป็นเอกสารที่สร้างขึ้นในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการหรือเคยเป็นประเทศอาณานิคมของอังกฤษและภาษาอังกฤษยังใช้กันอย่างแพร่หลาย อย่างไรก็ตาม เนื่องจากมีเอกสารที่เกี่ยวข้องจำนวนมากในประเทศสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร แคนาดา และออสเตรเลีย ที่คนในวิชาชีพทั้งในประเทศและต่างประเทศอ่าน อีกทั้งในปัจจุบันมีผู้จบการศึกษาในสาขาวิชากฎหมายจากประเทศดังกล่าวมากกว่าประเทศอื่นๆ นอกจากนั้น ประเทศเหล่านี้ยังมีจำนวนนักกฎหมายรวมกันมากกว่าประเทศอื่นๆ อีกด้วย และยังมีอิทธิพลทางการเมืองระหว่างประเทศซึ่งทำให้นักกฎหมายของประเทศเหล่านี้สามารถผลักดันแนวคิดและระบบกฎหมายที่ตนคุ้นเคยให้นานาชาติผูกพันตามได้มากกว่าประเทศอื่นๆ ซึ่งทั้งหมดนี้ทำให้วงการกฎหมายทั่วโลกในปัจจุบันได้รับผลกระทบจากข้อมูลภาษากฎหมายของประเทศเหล่านี้มากกว่าข้อมูลภาษากฎหมายจากประเทศอื่นๆ ข้อมูลภาษาที่จัดทำขึ้นในประเทศเหล่านี้จะต้องรวบรวมมากเป็นพิเศษ

นอกจากนี้ พบว่าภาษากฎหมาย รวมทั้งภาษากฎหมายว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรส มีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างช้าเมื่อเทียบกับสาขาวิชาอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลภาษาประเภทตัวบทกฎหมายและคำพิพากษาศาลฎีกา ซึ่งจะต้องใช้อ้างอิงอยู่เสมอแม้ว่าจะจัดทำขึ้นมารวมหลายสิบปีหรือเป็นร้อยปีแล้วก็ตาม กล่าวคือ ยังมีข้อมูลที่จัดทำขึ้นมาเป็นเวลานานแล้วแต่ยังนิยมใช้กันอยู่ ดังนั้น จึงรวบรวมข้อมูลภาษาประเภทนี้เข้าคลังข้อมูลภาษาด้วย

นอกจากนี้ เอกสารข้อมูลภาษาที่ไม่ปรากฏข้อมูลผู้แต่งไม่ได้นำมารวบรวมไว้ในคลังข้อมูลภาษาแต่อย่างใด

เนื่องจากคลังข้อมูลภาษาควรมีสัดส่วนความถี่ในการใช้ใกล้เคียงกับการใช้ที่เกิดขึ้นจริง จึงได้รวบรวมข้อมูลภาษาจากหลายประเทศ อาทิเช่น อังกฤษ ไอร์แลนด์ สหรัฐอเมริกา สิงคโปร์ ฮองกง ฟิลิปปินส์ อินเดีย ออสเตรเลีย เป็นต้น โดยนำข้อมูลภาษาของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออก เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเอเชียใต้มาใช้เป็นจำนวนพอสมควร เนื่องจากจะทำให้เป็นตัวแทนหลักกฎหมายครอบครัวที่เป็นเอกลักษณ์ร่วมกันของประเทศในภูมิภาคดังกล่าว โดยเลือกเฉพาะประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการ เช่น ฮองกง สิงคโปร์ และฟิลิปปินส์ เป็นต้น ซึ่งนักกฎหมายในประเทศดังกล่าวมักเป็นผู้ที่รู้ภาษาอังกฤษอย่างแตกฉาน

คลังข้อมูลภาษาที่จัดทำขึ้นนี้มีขนาด ๑๐๑,๙๖๔ คำ (วัดได้จากโปรแกรม AntConc)

อนึ่ง เอกสารอ้างอิงที่ใช้ในการทำความเข้าใจสาขาวิชาเบื้องต้น ได้แก่เอกสารต่อไปนี้

เอกสารภาษาไทย

- กมล สนธิเกษตริน. **ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๑-๖**. พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพฯ : นิติบรรณการ, ๒๕๓๙

- บุญเพระ แสงเทียน. กฎหมายเกี่ยวกับเยาวชนและครอบครัว แนวประยุกต์. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพฯ : วิทญ์พัฒน์, ๒๕๔๖
- ราชบัณฑิตยสถาน. ศัพท์นิติศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๓
- วรวิทย์ ฤทธิพิศ. หลักกฎหมายการดำเนินคดีในศาลเยาวชนและครอบครัว. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : วิทญ์ชน, ๒๕๕๐
- วีระดา สมสวัสดิ์. กฎหมายครอบครัว. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : โครงการจัดพิมพ์คปไฟ, ๒๕๔๖
- สหส สิงหวิริยะ. คำอธิบาย ครอบครัว. พิมพ์ครั้งที่ ๗. กรุงเทพฯ : นิติบรรณการ, ๒๕๔๙
- ราชกิจจานุเบกษา (<http://www.soc.ratchakitcha.go.th>)

เอกสารภาษาอังกฤษ

- Bass, Howard L. *Divorce law : the complete practical guide*. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall, 1978
- Bond, Tina. *Family law 2003 / Tina Bond, Jill M. Black and A. Jane Bridge*. Oxford : Oxford University Press, 2003
- Childs, Frank H. *LECTURE 12 HUSBAND AND WIFE with Outline of Study, Lesson Talks, and Daily Recitations*. Chicago IL : La Salle Extensive University, 1953
- Ellman, Ira Mark. *Family law : cases, text, problems / Ira Mark Ellman, Paul M. Kurtz, Elizabeth S. Scott, with Grace Ganz Blumberg*. Charlottesville, Va. : LEXIS Law Publishing, 1998
- Garner, Bryan A. *Black's Law Dictionary*. St. Paul, MINN : West Group, 2000
- Morgan, Keith. *Family law*. London : Cavendish Pub. Ltd., 1995

๓.๒ การดึงศัพท์จากคลังข้อมูลภาษา

ในขั้นตอนการดึงคำศัพท์ (extraction หรือ excerption) จากคลังข้อมูลภาษา อาจแยกออกเป็นขั้นตอนย่อยได้ดังนี้

- ๑) การค้นหาคำศัพท์
- ๒) การคัดเลือกคำศัพท์

การค้นหาคำศัพท์

การค้นหาคำศัพท์สามารถแยกขั้นตอนย่อยได้อีกเป็น ๒ ขั้นตอน ดังนี้

- ๑) การค้นหาคำปรากฏรวม
- ๒) การระบุคำศัพท์

- ๑) การค้นหาคำปรากฏรวม

เพื่อให้ได้คำศัพท์ที่ประกอบด้วยคำตั้งแต่สองคำขึ้นไป จำเป็นต้องค้นหาคำปรากฏรวมในเบื้องต้น โดยอาจแบ่งขั้นตอนตามลำดับได้ ดังนี้

๑. ใช้โปรแกรม Collocation Extract ค้นหาคำปรากฏรวมที่ประกอบด้วยคำสองคำทั้งหมดในคลังข้อมูลภาษา (แต่เพื่อความสะดวก จึงจำกัดผลการสืบค้นไว้ที่ ๕๐๐ รายการ)

๒. ทำรายการคำปรากฏรวมที่ประกอบด้วยคำสองคำที่น่าสนใจ (อาจเป็นคำศัพท์)
 ๓. ใช้คำปรากฏรวมแต่ละคำในข้อ ๒ เป็นคำค้นในโปรแกรม AntConc หน้า Concordance ค้นหาคำปรากฏรวมที่ประกอบด้วยคำสามคำ (คำสองคำที่ประกอบเป็นคำปรากฏรวมเดิมและคำเพิ่มอีกหนึ่งคำ)
 ๔. ทำรายการคำปรากฏรวมที่ประกอบด้วยคำสามคำ
 ๕. ใช้คำปรากฏรวมแต่ละคำในข้อ ๔ เป็นคำค้นในโปรแกรม AntConc หน้า Concordance ค้นหาคำปรากฏรวมที่ประกอบด้วยคำสี่หรือห้าคำ (คำสามคำที่ประกอบเป็นคำปรากฏรวมเดิมและคำเพิ่มอีกหนึ่งหรือสองคำ)
 ๖. ทำรายการคำปรากฏรวมที่ประกอบด้วยคำสี่คำ
 ๗. ทำรายการคำปรากฏรวมที่ประกอบด้วยคำห้าคำ
- เมื่อสิ้นสุดขั้นตอนนี้แล้ว ได้รายการคำปรากฏรวมสี่รายการ ได้แก่ รายการคำปรากฏรวมที่ประกอบด้วยคำสองคำ รายการคำปรากฏรวมที่ประกอบด้วยคำสามคำ รายการคำปรากฏรวมที่ประกอบด้วยคำสี่คำ และรายการคำปรากฏรวมที่ประกอบด้วยคำห้าคำ

๒) การระบุคำศัพท์

เมื่อดำเนินการตามขั้นตอนการค้นหาคำปรากฏรวมข้างต้นแล้ว จึงตรวจสอบว่ามีคำศัพท์ใดบ้างต่อไป โดยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้อย่างลำดับ

๑. ใช้คำปรากฏรวมแต่ละคำในรายการคำปรากฏรวมที่ประกอบด้วยคำสองคำ เป็นคำค้นในโปรแกรม AntConc หน้า Concordance ตรวจสอบว่ามีลักษณะที่น่าจะเป็นคำศัพท์ได้หรือไม่
 ๒. ทำรายการคำปรากฏรวมที่ประกอบด้วยคำสองคำและมีลักษณะเป็นคำศัพท์
 ๓. ใช้คำปรากฏรวมแต่ละคำในรายการคำปรากฏรวมที่ประกอบด้วยคำสามคำเป็นคำค้นในโปรแกรม AntConc หน้า Concordance ตรวจสอบว่ามีลักษณะที่น่าจะเป็นคำศัพท์ได้หรือไม่
 ๔. ทำรายการคำปรากฏรวมที่ประกอบด้วยคำสามคำและมีลักษณะเป็นคำศัพท์
 ๕. ทำรายการคำปรากฏรวมที่ประกอบด้วยคำสี่คำและมีลักษณะเป็นคำศัพท์ (ตรวจสอบความเป็นคำศัพท์ได้จากผลการสืบค้นในข้อ ๓)
 ๖. ทำรายการคำปรากฏรวมที่ประกอบด้วยคำห้าคำและมีลักษณะเป็นคำศัพท์ (ตรวจสอบความเป็นคำศัพท์ได้จากผลการสืบค้นในข้อ ๓)
 ๗. ใช้คำว่า “means” “denotes” และ “the term” เป็นคำค้นในโปรแกรม AntConc หน้า Concordance ค้นหาคำศัพท์ที่ประกอบด้วยคำเพียงคำเดียว
 ๘. ทำรายการคำศัพท์ที่ประกอบด้วยคำเพียงคำเดียว
 ๙. นำรายการตามข้อ ๒ ๔ ๕ และ ๖ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบว่าคำใดบ้างเป็นคำศัพท์ในสาขาวิชา
 ๑๐. สอบทานผลการตรวจสอบในข้อ ๙ กับพจนานุกรมกฎหมาย Black’s Law Dictionary อีกครั้ง
 ๑๑. ทำรายการคำศัพท์ในสาขาวิชา
- ทั้งนี้ ลักษณะที่สามารถใช้บ่งชี้ว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่พบในคลังข้อมูลภาษาเป็นคำศัพท์หรือไม่ อาจได้แก่ลักษณะดังต่อไปนี้ (Cabré: 1999, 137)
- ถ้าเป็นวลีจะเป็นวลีที่มีหน่วยฐานเป็นหน่วยเดียว เช่น “child custody order” มีเพียงหน่วยฐานเดียว คือ คำว่า “order” เป็นต้น

- ถ้าเป็นวลี จะต้องไม่สามารถนำองค์ประกอบทางภาษาอื่นมาคั่นกลางได้ เช่น “collaborative practice in family law” หากสามารถนำ “the” มาคั่นกลางวลี (“collaborative practice in the family law”) ได้ ก็จะสามารถระบุได้ว่า “collaborative practice in family law” ไม่ใช่คำศัพท์
- ถ้าเป็นวลี จะต้องไม่สามารถเพิ่มส่วนขยายให้เฉพาะคำใดคำหนึ่งที่เป็นส่วนประกอบของวลีได้ เช่น “application for joint custody” หากสามารถเพิ่มส่วนขยายเป็น “application for several joint custody” ก็อาจจะระบุได้ว่า “application for joint custody” ไม่ใช่คำศัพท์
- สามารถนำคำพ้องความมาแทนที่ได้
- มีคำตรงข้ามในสาขาวิชา
- มีความถี่ที่ใช้ในดับทสาขาวิชาที่ทำประมวลศัพท์สูง
- มีคำเทียบในภาษาอื่นที่ประกอบหน่วยศัพท์ (lexeme) เดียว
- ความหมายไม่สามารถระบุได้จากความหมายของคำที่เป็นส่วนประกอบแต่ละคำ
- ถ้าเป็นวลีแต่มีหน่วยทางภาษา (linguistic unit) แทรกคั่นกลางได้ เช่น “the payment of spousal or child support” มักจะไม่ใช่คำศัพท์

ส่วนขั้นตอนที่ ๙ ข้างต้น จะทำให้การระบุคำศัพท์ในสาขาวิชาน่าเชื่อถือ เนื่องจากปกติผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาจะสามารถระบุคำศัพท์ในสาขาวิชาได้ง่ายกว่าผู้ที่ไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญมาก (Cabré: 1999, 136) **ทั้งนี้ เพื่อให้การประมวลศัพท์สมประโยชน์แก่การใช้งานจริง ผู้เชี่ยวชาญได้รับคำแนะนำว่าควรระบุคำศัพท์ที่ใช้มากในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับสาขาวิชาและอาจอยู่ในสาขาวิชาอื่นด้วย** เช่น ให้ระบุว่า “child custody” ซึ่งอาจอยู่ในสาขาวิชากฎหมายว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดากับบุตรด้วย เป็นต้น

การคัดเลือกคำศัพท์

เมื่อได้รายการคำศัพท์ในสาขาวิชาแล้ว จึงคัดเลือกว่าจะคำศัพท์ใดบ้างในรายการที่จะนำมาบรรจุในประมวลศัพท์ โดยอาจจำแนกเป็นขั้นตอนได้ดังนี้ตามลำดับ

๑. ตรวจสอบว่าคำศัพท์ในสาขาวิชาแต่ละคำศัพท์มีคำเทียบแล้วหรือไม่
ขั้นตอนนี้มีขั้นตอนย่อยตามลำดับดังนี้
 - แปลงตัวบทคำแปลประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บรรพ ๕ ลักษณะ ๑ หมวด ๖ การสิ้นสุดแห่งการสมรส จากเอกสารกระดาษเป็นเอกสารสกุล txt โดยใช้โปรแกรมไอชัวร์
 - ตรวจสอบว่าคำศัพท์ในสาขาวิชาแต่ละคำศัพท์มีคำเทียบในคำแปลประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บรรพ ๕ ลักษณะ ๑ หมวด ๖ การสิ้นสุดแห่งการสมรส หรือไม่ โดยใช้ฟังก์ชัน Find ในโปรแกรม Notepad
 - ตรวจสอบว่าคำศัพท์ในสาขาวิชาแต่ละคำศัพท์มีคำเทียบในศัพท์นิติศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถานหรือไม่
 - ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคำเทียบในศัพท์นิติศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ว่าเป็นคำเทียบคำศัพท์ในสาขาวิชาจริงหรือไม่
 - ทำรายการคำศัพท์ในสาขาวิชาที่ยังไม่มีคำเทียบ

- ทั้งนี้ การให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคำเทียบตามที่ระบุข้างต้น มีเพื่อให้การเทียบรูปคำศัพท์ (designation) ในภาษาอังกฤษกับภาษาไทยก่อนการระบุโนทัศน์ (concept) มีความน่าเชื่อถือ
๒. ทำรายการคำศัพท์ในสาขาวิชาที่ยังไม่มีคำเทียบเรียงตามลำดับความถี่ (ดูภาคผนวก ง รายการคำศัพท์ในสาขาวิชา)
- ขั้นตอนนี้มีขั้นตอนย่อยตามลำดับดังนี้
- ตรวจสอบความถี่ในการใช้ของคำศัพท์ในสาขาวิชาที่ยังไม่มีคำเทียบแต่ละคำด้วยโปรแกรม AntConc หน้า Concordance
 - ทำรายการคำศัพท์ในสาขาวิชาที่ยังไม่มีคำเทียบเรียงตามลำดับความถี่ในการใช้
๓. นำคำศัพท์ในสาขาวิชาที่ยังไม่มีคำเทียบและมีความถี่ในการใช้สูงสุด ๓๐ คำแรกไปดำเนินการตามขั้นตอนการประมวลศัพท์
๔. นำคำศัพท์ในสาขาวิชาที่ยังไม่มีคำเทียบและมีโนทัศน์สัมพันธ์กับคำศัพท์ ๓๐ คำแรกตามข้อ ๓ ไปดำเนินการตามขั้นตอนการประมวลศัพท์
๕. ในกรณีที่คำศัพท์ตามข้อ ๓ และ ๔ รวมกันมีจำนวนไม่ถึง ๕๐ คำศัพท์ นำคำศัพท์ในสาขาวิชาที่ยังไม่มีคำเทียบและมีโนทัศน์สัมพันธ์กับคำศัพท์ในข้อ ๔ ไปดำเนินการตามขั้นตอนการประมวลศัพท์
๖. ในกรณีที่คำศัพท์ตามข้อ ๓ ๔ และ ๕ รวมกันมีจำนวนไม่ถึง ๕๐ คำศัพท์ นำคำศัพท์ในสาขาวิชาที่ยังไม่มีคำเทียบและมีความถี่สูงสุดจำนวนเท่ากับส่วนที่ขาดจาก ๕๐ คำศัพท์ไปดำเนินการตามขั้นตอนการประมวลศัพท์

บทที่ ๔ การประมวลศัพท์

บทนี้จะกล่าวถึงการทำบันทึกข้อมูลศัพท์เบื้องต้น การสร้างมโนทัศน์สัมพันธ์ และการทำบันทึกข้อมูลศัพท์

๔.๑ การบันทึกข้อมูลศัพท์เบื้องต้น

เมื่อระบุคำศัพท์ในสาขาวิชาได้แล้ว ขั้นตอนต่อไปคือ นำข้อมูลเกี่ยวกับคำศัพท์ที่คัดเลือกไว้ไปบันทึกในบันทึกข้อมูลศัพท์เบื้องต้น ซึ่งปกติได้แก่ข้อมูลต่อไปนี้ (Cabr  : 1999, 137)

- รูปคำศัพท์ตามที่ปรากฏในคลังข้อมูลภาษา
- บริบท กล่าวคือ ส่วนของตัวบทที่คำศัพท์ทำหน้าที่ทางไวยากรณ์อยู่ด้วย
- ข้อมูลอ้างอิงเอกสารที่พบคำศัพท์
- ชนิดของคำ
- ข้อมูลพิเศษ เช่น คำเทียบ รูปภาพประกอบ คำนิยามประกอบ เป็นต้น
- ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการตามขั้นตอนการดึงคำศัพท์จากคลังข้อมูลภาษา เช่น ผู้แต่ง ตำแหน่ง เป็นต้น
- ข้อมูลอื่นๆ

ทั้งนี้ บริบทคำศัพท์อาจแบ่งประเภทได้ดังนี้ (Cabr  : 1999, 138)

- บริบทที่แสดงเพียงว่ามีคำศัพท์อยู่จริง โดยไม่ให้ข้อมูลอื่นใด
- บริบทที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์
- บริบทที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับคำศัพท์ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของระบบใดระบบหนึ่ง เช่น *“...laundering used to refer only to clothes, but in some parts of the coast it refers to illegal financial activities.”*

บริบทประเภทที่ควรนำไปบันทึกในบันทึกข้อมูลศัพท์เบื้องต้นที่สุด คือ บริบทที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์ (Cabr  : 1999, 139)

การประมวลศัพท์ครั้งนี้ บันทึกข้อมูลศัพท์เบื้องต้นจะประกอบด้วยข้อมูลต่อไปนี้ (ดูภาคผนวก จ)

- หมายเลขกำกับมโนทัศน์ (Concept CNxxx)
- คำศัพท์ภาษาอังกฤษ (English term)
- คำเทียบภาษาไทย (Thai term)
- ชนิดของคำและความหมายโดยสรุป (Feature)
- มโนทัศน์สัมพันธ์ (Concept relations)
- บริบท (Extractions)
- ข้อมูลอื่นๆ ในการดำเนินขั้นตอนการจัดทำบันทึกข้อมูลศัพท์เบื้องต้น (Note) เช่น ชุดของคำศัพท์ว่าเป็นชุดที่เลือกมาในขั้นตอนใด เป็นต้น

๔.๒ การสร้างมโนทัศน์สัมพันธ์

การสร้างมโนทัศน์สัมพันธ์ที่จะนำไปบันทึกในบันทึกข้อมูลศัพท์เบื้องต้นนั้น จะแยกประเด็นสองประเด็น ได้แก่ ความหมายของมโนทัศน์ และการสร้างมโนทัศน์สัมพันธ์

๔.๒.๑ ความหมายของมโนทัศน์

โดยทั่วไป มโนทัศน์ คือ สิ่งที่นึกคิด (mental construct) หรือหน่วยความคิด (unit of thought) เกี่ยวกับวัตถุ (object) ขึ้นใดชิ้นหนึ่งหรือประเภทใดประเภทหนึ่ง ซึ่งแบ่งแยกตามคุณลักษณะ (characteristics) ร่วมกันของวัตถุแต่ละประเภท มโนทัศน์อาจแสดงออกมาในรูป (designation) ต่างๆ ได้หลากหลาย อาทิเช่น รูปคำศัพท์ รูปคำนิยาม รูปรหัส รูปสูตร เป็นต้น ในทางศัพทวิทยา มโนทัศน์จะพิจารณาโมทัศน์ที่แสดงในรูปคำศัพท์โดยเฉพาะ ด้วยเหตุดังกล่าว ในทางศัพทวิทยา มโนทัศน์จึงได้แก่ภาพในจิตใจเกี่ยวกับวัตถุในบริบทใดบริบทหรือสาขาวิชาเฉพาะทางสาขาใดสาขาหนึ่ง นอกจากนี้ ในทางศัพทวิทยายังถือว่ามโนทัศน์เป็นหน่วยความรู้ (unit of knowledge) อีกด้วย เนื่องจากศัพทวิทยาจะเกี่ยวข้องกับภาษาเฉพาะทางทั้งสิ้น (ISO: 2000, 2 – 3)

๔.๒.๒ การสร้างมโนทัศน์สัมพันธ์

มโนทัศน์ต่างๆ ไม่อาจเกิดมีอยู่เป็นหน่วยความคิดโดดๆ แต่จะต้องมีความสัมพันธ์กับมโนทัศน์อื่นๆ เสมอ ทั้งนี้ กลุ่มมโนทัศน์ (concept field) ได้แก่ กลุ่มของมโนทัศน์ต่างๆ ในสาขาวิชา (subject field) สาขาใดสาขาหนึ่ง ที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันแต่ยังไม่จัดระเบียบโครงสร้างความสัมพันธ์นั้นไว้ มโนทัศน์สัมพันธ์ (conceptual relation) (ISO: 2000, 5) แต่เมื่อจัดระเบียบโครงสร้างความสัมพันธ์แล้ว กลุ่มของมโนทัศน์นั้นจะเรียกว่า ระบบมโนทัศน์ (concept system) ทั้งนี้ มโนทัศน์สัมพันธ์นั้น อาจแบ่งได้เป็นสองประเภทหลักๆ ดังนี้ (ISO: 2000, 6)

- ความสัมพันธ์เชิงลำดับชั้น (hierachical relations)
- ความสัมพันธ์ที่ไม่ใช่เชิงลำดับชั้น (associative relations)

ความสัมพันธ์เชิงลำดับชั้น

กรณีที่เป็นความสัมพันธ์เชิงลำดับชั้น มโนทัศน์ต่างๆ จะถูกจัดโครงสร้างเป็นชั้นๆ โดยมีมโนทัศน์ชั้นบน (superordinate concept) จะแยกมโนทัศน์ย่อยออกเป็นมโนทัศน์ชั้นล่าง (subordinate concept) ตั้งแต่หนึ่งมโนทัศน์ขึ้นไป ส่วนมโนทัศน์ชั้นล่างที่อยู่ในชั้นเดียวกันโดยแยกย่อยมาจากมโนทัศน์ชั้นบนด้วยเกณฑ์เดียวกันจะเรียกว่ามโนทัศน์ชั้นเดียวกัน (coordinate concept) ความสัมพันธ์เชิงลำดับชั้นอาจแบ่งได้เป็นสองประเภท ดังนี้ (ISO: 2000, 6)

- ความสัมพันธ์แบบทั่วไป (generic relations)
- ความสัมพันธ์แบบองค์ประกอบ (partitive relations)

ความสัมพันธ์แบบทั่วไปเป็นความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์แบบทั่วไป (generic concept) กับมโนทัศน์เจาะจง (specific concept) โดยมีมโนทัศน์ทั่วไปเป็นมโนทัศน์ชั้นบน ส่วนมโนทัศน์เจาะจงเป็นมโนทัศน์ชั้นล่างซึ่งมีคุณลักษณะต่างๆ ของมโนทัศน์ทั่วไปทั้งหมด แต่ยังมีคุณลักษณะอื่นที่ทำให้มโนทัศน์เจาะจงนั้นต่างจากมโนทัศน์อื่นด้วย เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างอุปกรณ์การเขียนกับดินสอเป็นความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์แบบทั่วไป โดย

อุปกรณ์การเขียนเป็นโน้ตสัณทั่วไประดิสนอเป็นโน้ตสัณจะจง เนื่องจากระดิสนอมีคุณลักษณะทุกประการที่จะทำให้ถือว่าเป็นอุปกรณ์การเขียน แต่จะมีคุณลักษณะเพิ่มเติมที่ทำให้ถือว่าเป็นดิสนอด้วย เช่น วัตถุประสงคั้ใช้เขียน สิ่งที่เขียนสามารถลบได้ด้วยยางลบ เป็นต้น

ความสัมพันธ์แบบองค์ประกอบเป็นความสัมพันธ์ระหว่งโน้ตสัณองค์รวม (comprehensive concept) กับโน้ตสัณองค์ประกอบ (partitive concept) โดยมโน้ตสัณองค์รวมเป็นมโน้ตสัณชั้นบนที่ประกอบขึ้นจากมโน้ตสัณองค์ประกอบซึ่งเป็นมโน้ตสัณชั้นล่าง เช่น ความสัมพันธ์ระหว่งโต๊ะกับขาโต๊ะเป็นความสัมพันธ์แบบองค์ประกอบจะเป็นโต๊ะได้ต้องมีขาโต๊ะประกอบอยู่ด้วย เป็นต้น

ความสัมพันธ์ที่ไม่ใช่เชิงลำดับชั้น

ความสัมพันธ์ที่ไม่ใช่เชิงลำดับชั้น ได้แก่ มโน้ตสัณสัมพันธ์ใดๆ ที่ไม่มีลักษณะเป็นความสัมพันธ์เชิงลำดับชั้น มีหลากหลายรูปแบบ ตัวอย่างเช่น ความสัมพันธ์ระหว่งวัตถุกับผลิตภัณฑ์ ความสัมพันธ์ระหว่งการกระทำกับสถานที่กระทำ ความสัมพันธ์ระหว่งสารกับคุณสมบัติของสาร ความสัมพันธ์ระหว่งการใช้เครื่องมือกับเครื่องมือ เป็นต้น ทั้งนี้ จะเป็นความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับเวลาหรือลำดับที่แตกต่างกันหรือเกี่ยวข้องกับเหตุและผล (ISO: 2000, 12)

การประมวลศัพท์ครั้งนี้ใช้รูปแบบมโน้ตสัณสัมพันธ์ทั้งหมด ๑๔ รูปแบบ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

รหัสรูปแบบมโน้ตสัณสัมพันธ์

๑. AG (Action – Guideline)
๒. CF (Condition – Factor)
๓. CO (Condition of Obligation – Obligation)
๔. DB (Decision – Basis of Decision)
๕. DI (Document – Information)
๖. GS (General Concept – Specific Concept)
๗. MR (Matter of Consideration – Resolved Action)
๘. OO (Object of Obligation – Obligation)
๙. PaP (Participant – Process)
๑๐. PP (Process – Product)
๑๑. PrP (Prerequisite – Process)
๑๒. SO (Source of Obligation – Obligation)
๑๓. SuO (Subject of Obligation – Obligation)
๑๔. UT (User – Tool)

คำอธิบายรหัสรูปแบบมโน้ตสัณสัมพันธ์

๑. AG (Action – Guideline)

AG คือ ความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์หนึ่งซึ่งเป็นการกระทำกับอีกมโนทัศน์ซึ่งเป็นแนวทางหรือเกณฑ์กำหนดการกระทำนั้น เช่น การทำ modification จะต้องกระทำในประการที่เป็น child's best interest

๒. CF (Condition – Factor)

CF คือ ความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์หนึ่งซึ่งเป็นสภาพที่เกิดขึ้นกับอีกมโนทัศน์ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดสภาพเช่นนั้นขึ้น เช่น สภาพเงินเฟ้อหรือเงินฝืดปัจจัยหนึ่งเกิดจากอัตราดอกเบี้ยลดลงหรือเพิ่มขึ้น เช่นเดียวกัน child's best interest จะมีลักษณะเป็นเช่นไร ปัจจัยหนึ่งคือ มี family violence หรือไม่อย่างไร

๓. CO (Condition of Obligation – Obligation)

CO คือ ความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์หนึ่งกับอีกมโนทัศน์ โดยการเกิดขึ้นของมโนทัศน์แรกเป็นเงื่อนไขให้เกิดมโนทัศน์หลัง เช่น จะมี divorce ได้ต่อเมื่อเกิด ground for divorce

๔. DB (Decision – Basis of Decision)

DB คือ ความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์หนึ่งซึ่งเป็นคำตัดสินกับอีกมโนทัศน์ซึ่งเป็นหลักการพื้นฐานคำตัดสินนั้น เช่น custody award ออกโดยพิจารณาจาก child's best interest เป็นสำคัญ

๕. DI (Document – Information)

DI คือ ความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์หนึ่งซึ่งเป็นเอกสารกับอีกมโนทัศน์ซึ่งเป็นข้อมูลในเอกสาร เช่น petition for divorce จะระบุรายละเอียดเกี่ยวกับ ground for divorce

๖. GS (General Concept – Specific Concept)

GS คือ ความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์หนึ่งกับอีกมโนทัศน์ ซึ่งมโนทัศน์แรกมีความหมายรวมถึงความหมายของมโนทัศน์ที่สองและมโนทัศน์อื่นๆ ด้วย เช่น couple นอกจากจะความหมายถึง civil partner แล้ว ยังความหมายถึง spouse และ cohabitant ได้ด้วย

๗. MR (Matter of Consideration – Resolved Action)

MR คือ ความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์หนึ่งซึ่งเป็นเรื่องหรือหัวข้อที่พิจารณากับอีกมโนทัศน์ซึ่งเป็นสิ่งที่เมื่อพิจารณาแล้วตัดสินใจให้กระทำ เช่น เมื่อศาลพิจารณา divorce action ที่เสนอแล้ว อาจตัดสินใจดำเนินการ divorce ต่อไป

๘. OO (Obligation – Object of Obligation)

OO คือ ความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์หนึ่งซึ่งเป็นหนี้การหรือดเว้นไม่กระทำการใดๆ กับอีกมโนทัศน์ซึ่งเป็นวัตถุแห่งหนี้ เช่น หนี้ support obligation ได้แก่ หนี้ชำระ spousal support หรือ child support เป็นต้น ฉะนั้น support obligation จึงเป็นหนี้การหรือดเว้นไม่กระทำการใดๆ ส่วน spousal support หรือ child support เป็นวัตถุแห่งหนี้

๙. PaP (Participant – Process)

PaP คือ ความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์หนึ่งซึ่งเป็นผู้ร่วมดำเนินกระบวนการใดกระบวนการหนึ่งกับอีกมโนทัศน์ซึ่งเป็นกระบวนการนั้น เช่น couple เป็นผู้เข้าร่วม family mediation

๑๐. PP (Process – Product)

PP คือ ความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์หนึ่งซึ่งเป็นกระบวนการกับอีกมโนทัศน์ซึ่งเป็นผลผลิตของกระบวนการนั้น เช่น เมื่อดำเนิน divorce proceeding แล้ว ศาลอาจออก divorce decree

๑๑. PrP (Prerequisite – Process)

PrP คือ ความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์หนึ่งซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องกระทำก่อนจึงจะเข้าสู่กระบวนการใดกระบวนการหนึ่ง กับอีกมโนทัศน์ได้แก่กระบวนการนั้น เช่น จะต้องดำเนินการ information meeting ก่อน จึงจะเข้าสู่ divorce proceeding ได้

๑๒. SO (Source of Obligation – Obligation)

SO คือ ความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์หนึ่งซึ่งเป็นสิ่งที่กำหนดให้กระทำการหรือดเว้นไม่กระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งกับอีกมโนทัศน์ซึ่งเป็นให้กระทำการหรือดเว้นไม่กระทำการนั้นเอง เช่น child custody order เป็นคำสั่งที่กำหนดหน้าที่ child custody

๑๓. SuO (Subject of Obligation – Obligation)

SuO คือ ความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์หนึ่งซึ่งเป็นลูกหนึ่กับอีกมโนทัศน์ซึ่งเป็นหนึ่ที่ลูกหนึ่นั้นจะต้องกระทำการหรือดเว้นไม่กระทำการ เช่น custodian เป็นลูกหนึ่ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับ child custody

๑๔. UT (User – Tool)

UT คือ ความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์หนึ่งซึ่งเป็นผู้ใช้เครื่องมือใดเครื่องมือหนึ่งกับอีกมโนทัศน์ซึ่งก็คือเครื่องมือที่ผู้ใช้ เช่น family court เป็นผู้ใช้ family law ในการตัดสินอรรถคดี

๔.๓ การทำบันทึกข้อมูลศัพท์

เมื่อจัดทำบันทึกข้อมูลศัพท์เบื้องต้นเสร็จสิ้นแล้ว จึงจัดทำบันทึกข้อมูลศัพท์ ซึ่งระบุข้อมูลสำเร็จรูปต่างๆ ที่พร้อมนำไประบุในประมวลศัพท์ได้ทันที บันทึกข้อมูลศัพท์นั้นสามารถทำได้หลากหลายรูปแบบ ขึ้นกับความต้องการและวัตถุประสงค์ของงานหรือองค์กร (Cabré: 1999, 123) ซึ่งการประมวลศัพท์ครั้งนี้ บันทึกข้อมูลศัพท์จะประกอบด้วยข้อมูลต่อไปนี้

- รูปคำศัพท์ภาษาอังกฤษ (English Term)
- รูปคำเทียบภาษาไทย (Thai Term)
- ประเภททางไวยากรณ์ (Grammatical Category(-ies))
- คำนิยาม (Definition(s))
- ตัวอย่าง (Illustration(s))

- รูปศัพท์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (Linguistic Specification(s))
- คำศัพท์อื่นที่เกี่ยวข้อง (Cross-Reference(s))
- หมายเหตุ (Note(s))

เนื่องจากขั้นตอนการคัดเลือกคำศัพท์ได้คัดเลือกเฉพาะคำศัพท์ที่ยังไม่มีคำเทียบภาษาไทย รูปคำเทียบภาษาไทยที่ระบุในบันทึกข้อมูลศัพท์ที่จัดทำขึ้นจึงอาศัยคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญพอสมควร อย่างไรก็ตามโน้ตค้นใดไม่มีอยู่ในกฎหมายไทย รูปคำเทียบภาษาไทยจะกำหนดให้มีลักษณะต่างๆ ต่อไปนี้ ซึ่งถือกันว่าเป็นลักษณะของคำศัพท์ที่ดี (ISO: 2000, 25 – 27)

๑. “ชัดเจนโปร่งใส” (transparency) กล่าวคือ สามารถบ่งความหมายหรือโน้ตค้นนั้นๆ ได้ไม่มากนัก
๒. “คงเส้นคงวาสอดคล้องกัน” (consistency) กล่าวคือ รูปคำศัพท์แต่ละคำศัพท์ในระบบโน้ตค้นควรสอดคล้องกันทั้งหมด
๓. “เหมาะสม” (appropriateness) กล่าวคือ แสดงความหมายตามที่ใช้กันและเป็นที่ยอมรับในภาษานั้นๆ หลีกเลี่ยงรูปคำศัพท์ที่มีความหมายแฝง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความหมายแฝงที่ไม่ดี
๔. “สัณนิษฐาน” (linguistic economy)
๕. “แปลงรูปได้” (derivability) เช่น ในภาษาอังกฤษ คำว่า “access” สามารถแปลงเป็นรูปศัพท์อื่นๆ ได้หลายรูป อาทิเช่น “accessible” “accessibility” “inaccessible” “inaccessibility” เป็นต้น
๖. “ถูกต้องทางไวยากรณ์” (linguistic correctness) และ
๗. “ใช้ภาษานั้นๆ ถ้ามี” (preference for native language) กล่าวคือ ในกรณีภาษาไทย ก็ควรใช้คำในภาษาไทย ไม่ควรใช้คำภาษาอื่นหรือทับศัพท์โดยไม่จำเป็น

ส่วนคำนิยามของคำศัพท์แต่ละคำขึ้นจากโน้ตค้นสัมพันธ์ที่กำหนดและบันทึกไว้ในบันทึกข้อมูลศัพท์เบื้องต้น ทั้งนี้ คำนิยามจะต้องอธิบายโน้ตค้น ไม่ใช่อธิบายรูปคำศัพท์นั่นเอง คำนิยามของแต่ละโน้ตค้นในสาขาวิชาจะต้องสัมพันธ์เชื่อมโยงซึ่งกันและกันจนสามารถระบบโครงสร้างโน้ตค้นของสาขาวิชาได้ นอกจากนี้ คำนิยามควรที่จะสั้นกระชับที่สุดเท่าที่ทำได้และมีความซับซ้อนเท่าที่จำเป็น โดยจะต้องระบุเฉพาะคุณลักษณะต่างๆ เท่าที่จำเป็นเพื่อให้โน้ตค้นแตกต่างจากโน้ตค้นอื่นๆ และไม่ควรมีคำนิยามของคำศัพท์อื่นรวมอยู่ด้วย อีกทั้งยังต้องให้ความหมายในลักษณะที่ไม่จำกัดเฉพาะโน้ตค้นที่แคบลงมาหรือครอบคลุมถึงโน้ตค้นระดับที่กว้างขึ้นไป คำนิยามจะต้องสามารถนำไปใส่ในตัวบทแทนคำศัพท์ที่ให้คำนิยามได้เป็นอย่างดี ควรหลีกเลี่ยงคำนิยามที่วนกับคำนิยามของคำศัพท์อื่นจนเมื่ออ่านประกอบกันแล้วไม่ได้ความ คำนิยามที่ให้ความหมายไม่ครบถ้วนหรือแคบหรือกว้างเกินไป และคำนิยามที่เพียงระบุว่าโน้ตค้นของคำศัพท์นั้นไม่ใช่สิ่งใดสิ่งหนึ่ง (ISO: 2000, 17 – 22)

สำหรับตัวอย่าง จะเลือกตัวอย่างข้อมูลภาษาที่ได้จากคลังข้อมูลภาษาจริงและน่าจะทำให้สามารถทราบวิธีใช้คำศัพท์ได้ตามสมควร ส่วนรูปศัพท์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง อาจได้แก่ คำพ้องความ คำตรงข้าม เป็นต้น คำศัพท์อื่นที่เกี่ยวข้องได้แก่คำศัพท์อื่นๆ ที่เลือกไว้และมีโน้ตค้นสัมพันธ์กับคำศัพท์นั้นๆ หมายเหตุได้แก่ข้อมูลอื่นๆ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ข้างต้นซึ่งหากระบุจะเป็นประโยชน์ เช่น คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องและมีคำเทียบภาษาไทยอยู่แล้ว คุณลักษณะต่างๆ ที่ไม่จำเป็นต้องระบุในคำนิยามเพื่อให้โน้ตค้นแตกต่างจากโน้ตค้นของคำศัพท์อื่นแต่ถ้าระบุจะเป็นประโยชน์ คำศัพท์ที่มีความหมายใกล้เคียงกัน เป็นต้น

บทที่ ๕

สรุป

การจัดทำสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยศึกษาทฤษฎีและกระบวนการสร้างประมวลศัพท์ และนำความรู้จากทฤษฎีที่ได้มาใช้ในการสร้างประมวลศัพท์ในหมวดกฎหมายว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรส นอกจากนี้ ยังค้นคว้าหาศัพท์ภาษาไทยสำหรับศัพท์ภาษาอังกฤษจากแหล่งข้อมูลภาษาไทย ในกรณีที่ไม่มีหรือไม่เหมาะสม ได้พยายามกำหนดศัพท์ภาษาไทยขึ้นใหม่อย่างเป็นระบบตามหลักการสากล

ผู้วิจัยพบว่ามีศัพท์เฉพาะทางภาษาอังกฤษในหมวดกฎหมายว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรสที่ยังไม่มีคำเทียบภาษาไทยในศัพท์นิติศาสตร์ฉบับราชบัณฑิตยสถานและประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มากกว่า ๕๐ คำ คำศัพท์แต่ละคำแสดงให้เห็นหน่วยและความสัมพันธ์ทางมโนทัศน์ที่เป็นระบบ จากการตรวจสอบข้อมูลยังพบว่ามโนทัศน์ในสาขาวิชากฎหมายว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรสมีรูปศัพท์ภาษาไทยที่หลากหลายและไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ จึงได้เสนอรูปศัพท์ภาษาไทยที่เหมาะสมไว้ในบันทึกข้อมูลศัพท์โดยอ้างอิงข้อมูลภาษาจากคลังข้อมูลภาษาที่สร้างไว้

สารนิพนธ์ฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยมีข้อจำกัดบางประการ ไม่ว่าจะเป็นข้อจำกัดด้านเวลาหรือข้อจำกัดด้านต้นทุนค่าใช้จ่าย กล่าวคือ สารนิพนธ์ฉบับนี้ตามหลักสูตรอยู่ในวิชา ๓ หน่วยกิต จะต้องเสนอพิจารณาภายในหนึ่งภาคการศึกษา นอกจากนี้ งานขั้นตอนการจัดทำคลังข้อมูลภาษาต้องใช้เครื่องสแกนเนอร์ จึงจำเป็นต้องออกค่าใช้จ่ายซื้อ มา แต่ไม่สามารถซื้อเครื่องที่มีประสิทธิภาพสูงที่สุดได้เนื่องจากราคาสูงมาก การสแกนจึงไม่สามารถทำได้รวดเร็วเท่าที่ควร อีกทั้งคุณภาพตัวบทที่สแกนเพื่อเก็บเข้าคลังข้อมูลภาษายังไม่ดีครบถ้วน ต้องใช้เวลาแก้ไขมาก ส่งผลให้ขนาดคลังข้อมูลภาษายังไม่ใหญ่มาก และทำให้เกิดอุปสรรคในการทำงานขั้นตอนจัดทำบันทึกข้อมูลศัพท์เบื้องต้นและบันทึกข้อมูลศัพท์บ้าง นอกจากนี้ เนื่องจากการทำประมวลศัพท์ครั้งแรกของผู้วิจัย จึงพบปัญหาด้านเทคนิคและกระบวนการ เช่น ยังไม่คุ้นเคยกับวิธีใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งได้แก้ไขโดยขอรับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา ในด้านความรู้เกี่ยวกับสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยก็มีข้อจำกัดเช่นเดียวกัน เนื่องจากไม่เคยศึกษาวิชากฎหมายครอบครัวจากประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการ และไม่มีประสบการณ์รับผิดชอบเป็นทนายความในคดีครอบครัว ซึ่งผู้วิจัยพยายามแก้ไขโดยศึกษาดำรงกฎหมายภาษาอังกฤษในสาขาวิชาด้วยตนเอง

อย่างไรก็ตาม แม้จะมีข้อจำกัดด้านต่างๆ ข้างต้น แต่พบว่าบันทึกข้อมูลศัพท์ ซึ่งเป็นผลผลิตสุดท้ายของงานประมวลศัพท์ครั้งนี้ มีประโยชน์พอสมควร โดยสามารถนำไปเป็นทรัพยากรการแปลเอกสารกฎหมายที่เกี่ยวข้องจนได้ผลดี และน่าจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ใช้เป้าหมายกลุ่มต่างๆ ที่ระบุไว้ข้างต้นด้วยเช่นกัน จึงพิสูจน์ว่าศัพท์วิทยาและวิทยาการด้านการประมวลศัพท์ที่ศึกษามาสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในทางปฏิบัติได้จริง ทั้งนี้ เครื่องมือต่างๆ ที่ใช้ในการทำประมวลศัพท์ครั้งนี้ล้วนแต่ทำให้การวิเคราะห์ตัวบทข้อมูลภาษาง่ายดายขึ้นมาก ซึ่งหากไม่มีเครื่องมือเหล่านี้แล้ว การทำประมวลศัพท์คงจะใช้เวลาและความยุ่งยากขึ้นเป็นทวีคูณ นอกจากนี้ คลังข้อมูลภาษาที่จัดทำไว้ยังเป็นผลผลิตพลอยได้จากการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้ เพราะนอกจากจะใช้ทำประมวลศัพท์ครั้งนี้ได้แล้ว ยังสามารถนำไปใช้ค้นหาคำปรากฏร่วมต่างๆ ที่ไม่ใช่คำศัพท์แต่ใช้มากในสาขาวิชาได้ด้วย ซึ่งล้วนเป็นทรัพยากรการแปลที่มีค่ายิ่ง

บันทึกข้อมูลศัพท์ที่ได้จากงานสารนิพนธ์ครั้งนี้ไม่ครอบคลุมเนื้อหาทั้งสาขาวิชา อย่างไรก็ตาม ได้จัดทำรายการคำศัพท์ไว้ครบถ้วนแล้ว ซึ่งหากมีผู้ประสงค์จะทำประมวลศัพท์ในสาขานี้ต่อไป ย่อมใช้ประโยชน์จากงานสารนิพนธ์ฉบับนี้ได้โดยสะดวก

จากงานจัดทำประมวลศัพท์ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เรียนรู้กระบวนการและวิธีใช้เครื่องมือต่างๆ ซึ่งจะทำให้นำไปใช้จัดทำคลังข้อมูลภาษาและประมวลศัพท์อื่นๆ เพิ่มเติมได้ต่อไป ประกอบกับถ้าศึกษาวิทยาการต่อไปอย่างต่อเนื่อง ผลงานในภายภาคหน้าจะต้องมีคุณภาพสูงขึ้นอย่างแน่นอน

บรรณานุกรม

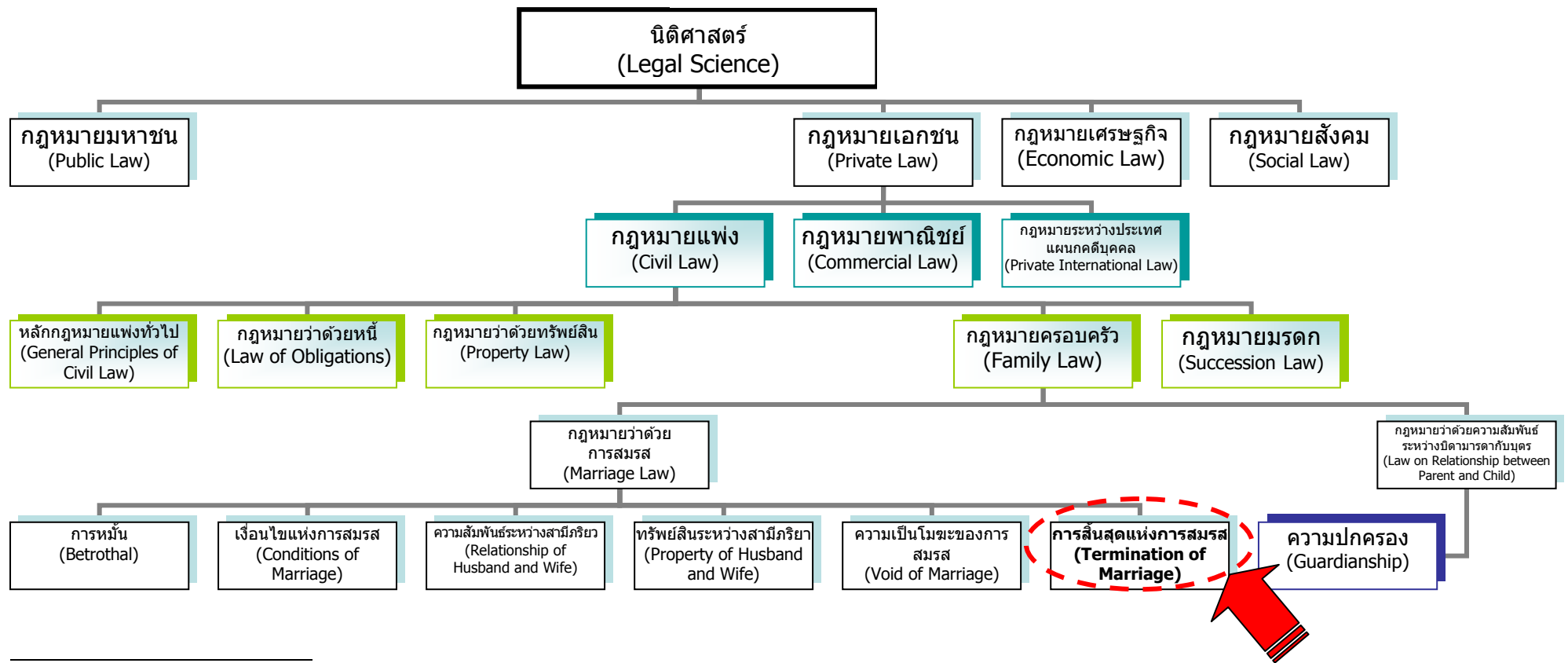
เอกสารภาษาไทย

- กมล สันธิเกษตริน. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๑-๖. พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพฯ : นิติบรรณการ, ๒๕๓๙
- บุญเพราะ แสงเทียน. กฎหมายเกี่ยวกับเยาวชนและครอบครัว แนวประยุกต์. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพฯ : วิทญ์พัฒน์, ๒๕๔๖
- ราชบัณฑิตยสถาน. ศัพท์นิติศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๓
- ราชบัณฑิตยสถาน. ศัพท์ภาษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๖
- รววิทย์ ฤทธิพิศ. หลักกฎหมายการดำเนินคดีในศาลเยาวชนและครอบครัว. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : วิญญูชน, ๒๕๕๐
- วิระดา สมสวัสดิ์. กฎหมายครอบครัว. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, ๒๕๔๖
- สหัส สิงหวิริยะ. คำอธิบาย ครอบครัว. พิมพ์ครั้งที่ ๗. กรุงเทพฯ : นิติบรรณการ, ๒๕๔๙
- ราชกิจจานุเบกษา (<http://www.soc.ratchakitcha.go.th>)
- ราชบัณฑิตยสถาน. (<http://www.royin.go.th>)

เอกสารภาษาอังกฤษ

- Bass, Howard L. *Divorce law : the complete practical guide*. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall, 1978
- Bond, Tina. *Family law 2003 / Tina Bond, Jill M. Black and A. Jane Bridge*. Oxford : Oxford University Press, 2003
- Cabré, Teresa M.. *Terminology : theory, methods, and applications / M. Teresa Cabré; edited by Juan C. Sager ; translated by Janet Ann DeCesais*. Amsterdam : John Benjamins B.V., 1999
- Childs, Frank H. *LECTURE 12 HUSBAND AND WIFE with Outline of Study, Lesson Talks, and Daily Recitations*. Chicago IL : La Salle Extensive University, 1953
- Ellman, Ira Mark. *Family law : cases, text, problems / Ira Mark Ellman, Paul M. Kurtz, Elizabeth S. Scott, with Grace Ganz Blumberg*. Charlottesville, Va. : LEXIS Law Publishing, 1998
- Garner, Bryan A. *Black's Law Dictionary*. St. Paul, MINN : West Group, 2000
- Morgan, Keith. *Family law*. London : Cavendish Pub. Ltd., 1995
- ISO. *ISO 704*. Geneva : ISO, 2000
- Sager, Juan C. *A Practical course in terminology processing*. Amsterdam : John Benjamins B.V., 1990

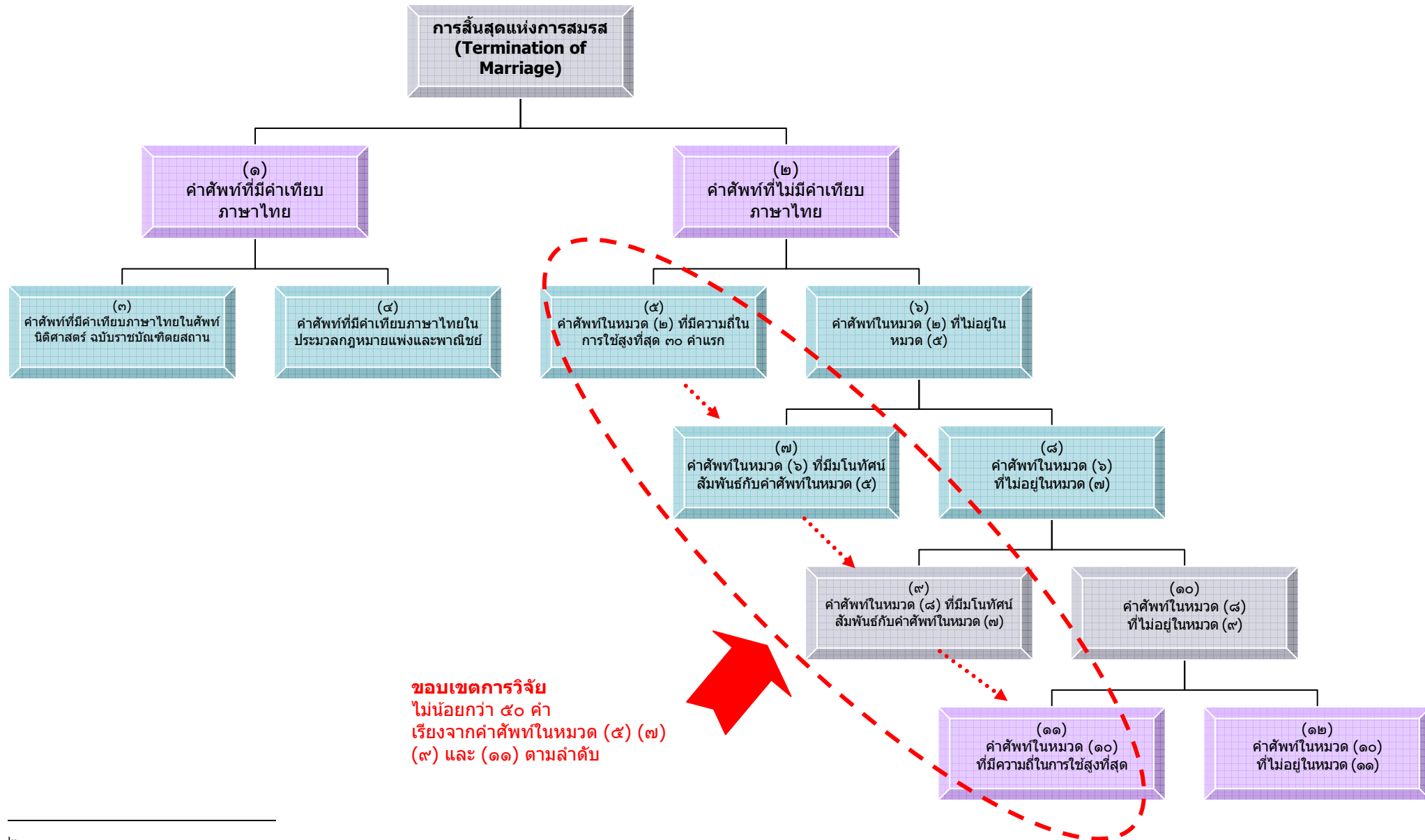
ภาคผนวก ก
แผนผังสาขาวิชา^๑
(แบ่งตามแนวคิดของสำนักกฎหมายในประเทศเยอรมนี)

^๑ Castberg (pp 1-19) และ Rehinder (อ้างในปรีดี เกษมทรัพย์ (หน้า ๓๙)) สมยศ เชื้อไทย (หน้า ๙๘-๑๐๘) กมล สนธิเกษตริน (มาตรา ๑๔๓๕-๑๔๙๘/๔๑)

ภาคผนวก ข

แผนผังแสดงขอบเขตการวิจัย^๒

^๒ โปรดดูขั้นตอนการศึกษาวิจัย (หน้า ๓) ประกอบ

ภาคผนวก ค
รายละเอียดข้อมูลในคลังข้อมูลภาษา

รหัสอ้างอิง	TM1.TXT
ปีที่พิมพ์	๒๕๙๖
ชื่อเอกสาร	Lecture 12 HUSBAND AND WIFE with Outline of Study, Lesson Talks, and Daily Recitations
ชื่อผู้แต่ง	Frank Hall Childs
จัดทำโดย	Lasalle Extension University
ข้อมูลโดยสรุป	บันทึกคำบรรยายกฎหมายครอบครัวหมวดความสัมพันธ์ระหว่างสามีภริยา เฉพาะส่วนว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรส
จำนวนคำ	๖๐๔ คำ
รหัสอ้างอิง	TM2.TXT
ปีที่พิมพ์	๑๙๘๘
ชื่อเอกสาร	California Marital Termination Agreements
ชื่อผู้แต่ง	Diana Richmond, et al
จัดทำโดย	The Regents of the University of California (the State Bar of California)
ข้อมูลโดยสรุป	แนวทางปฏิบัติของทนายความในคดีหย่าของรัฐแคลิฟอร์เนีย และตัวอย่างสัญญาหย่า
จำนวนคำ	๗,๓๗๐ คำ
รหัสอ้างอิง	TM3.TXT
ปีที่พิมพ์	๒๕๒๔
ชื่อเอกสาร	California Marital Dissolution Practice
ชื่อผู้แต่ง	Jon A. Rantzman
จัดทำโดย	The Regents of the University of California (the State Bar of California)
ข้อมูลโดยสรุป	แนวทางปฏิบัติของทนายความในคดีหย่าของรัฐแคลิฟอร์เนีย
จำนวนคำ	๑๗,๕๕๓ คำ
รหัสอ้างอิง	TM4.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://legalref.judiciary.gov.hk/lrs/common/ju/judgment.jsp?L1=HC&L2=MC&AR=25#A25
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	ปี ๒๕๕๐ (คัดลอกวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	Judgements – Matrimonial Causes
จัดทำโดย	The Judiciary of the Hong Kong Special Administrative Region of the People's Republic of China
ข้อมูลโดยสรุป	คำพิพากษาของศาลครอบครัว (Family Court) ของฮ่องกงในคดีว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรส ตั้งแต่ปี ๒๕๑๕ ถึงปี ๒๕๕๐
จำนวนคำ	๑๗,๘๗๖ คำ
รหัสอ้างอิง	TM5.TXT

ที่มาของข้อมูล	http://www.judiciary.gov.hk/en/publications/mat_proceedings.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	เดือนธันวาคม ๒๕๕๖ (คัดลอกวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	Pilot Scheme for the Reform of Ancillary Relief Procedures in Matrimonial Proceedings
จัดทำโดย	The Judiciary of the Hong Kong Special Administrative Region of the People's Republic of China
ข้อมูลโดยสรุป	รายละเอียดโครงการนำร่องเพื่อการปฏิรูปกระบวนการวิธีพิจารณาคำร้องขอคุ้มครองชั่วคราวในคดีในคดีว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรสของศาลครอบครัว (Family Court) ของฮ่องกง
จำนวนคำ	๕๖๓ คำ
รหัสอ้างอิง	TM6.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/oj/2000/l_160/l_16020000630en00190036.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	๒๙ มีนาคม ๒๕๔๓ (คัดลอกวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	COUNCIL REGULATION (EC) No 1347/2000 of 29 May 2000 on jurisdiction and the recognition and enforcement of judgments in matrimonial matters and in matters of parental responsibility for children of both spouses
จัดทำโดย	สหภาพยุโรป
ข้อมูลโดยสรุป	ข้อบังคับของสหภาพยุโรปเลขที่ ๑๓๔๗/๒๐๐๐ ฉบับลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๔๓ ว่าด้วยเขตอำนาจและการยอมรับและบังคับตามคำพิพากษาในคดีว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรสและคดีว่าด้วยหน้าที่ของบิดามารดาต่อบุตรครอบครัว
จำนวนคำ	๑,๑๕๖ คำ
รหัสอ้างอิง	TM7.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://ec.europa.eu/civiljustice/parental_resp/parental_resp_ec_vdm_en.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ (คัดลอกวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	Practice Guide for the application of the new Brussels II Regulation (Council Regulation (EC) No 2201/2003 of 27 November 2003 concerning jurisdiction and the recognition and enforcement of judgments in matrimonial matters and the matters of parental responsibility, repealing Regulation (EC) No 1347/2000)
จัดทำโดย	สหภาพยุโรป
ข้อมูลโดยสรุป	แนวทางปฏิบัติในการยื่นคำขอตามข้อบังคับบรัสเซลส์ ๒ (ข้อบังคับของสหภาพยุโรปเลขที่ ๒๒๐๑/๒๕๔๖ ฉบับลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ ว่าด้วยเขตอำนาจและการยอมรับและบังคับตามคำพิพากษาในคดีว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรสและคดีว่าด้วยหน้าที่ของบิดามารดา ซึ่งยกเลิกข้อบังคับของสหภาพยุโรปเลขที่ ๑๓๔๗/๒๐๐๐
จำนวนคำ	๑,๔๗๘ คำ
รหัสอ้างอิง	TM8.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/oj/2003/l_338/l_33820031223en00010029.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ (คัดลอกวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)

ชื่อเรื่อง	Council Regulation (EC) No 2201/2003 of 27 November 2003 concerning jurisdiction and the recognition and enforcement of judgments in matrimonial matters and the matters of parental responsibility, repealing Regulation (EC) No 1347/2000
จัดทำโดย	สหภาพยุโรป
ข้อมูลโดยสรุป	ข้อบังคับบรัสเซลส์ ๒ (ข้อบังคับของสหภาพยุโรปเลขที่ ๒๒๐๑/๒๕๔๖ ฉบับลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ ว่าด้วยเขตอำนาจและการยอมรับและบังคับตามคำพิพากษาในคดีว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรสและคดีว่าด้วยหน้าที่ของบิดามารดา ซึ่งยกเลิกข้อบังคับของสหภาพยุโรปเลขที่ ๑๓๔๗/๒๐๐๐
จำนวนคำ	๑,๓๑๐ คำ
รหัสอ้างอิง	TM9.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://ec.europa.eu/justice_home/doc_centre/civil/doc/com_2005_082_en.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	๑๔ มีนาคม ๒๕๔๘ (คัดลอกวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	GREEN PAPER on applicable law and jurisdiction in divorce matters (presented by the Commission)
จัดทำโดย	สหภาพยุโรป
ข้อมูลโดยสรุป	เอกสารหารือของคณะกรรมการการประชาคมยุโรปว่าด้วยกฎหมายและเขตอำนาจในคดีหย่า
จำนวนคำ	๘๒๗ คำ
รหัสอ้างอิง	TM10.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/oj/1998/c_221/c_22119980716en00010017.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๑ (คัดลอกวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	COUNCIL ACT of 28 May 1998 drawing up, on basis of Article K.3 of the Treaty on European Union, the Convention on Jurisdiction and the Recognition and Enforcement of Judgments in Matrimonial Matters
จัดทำโดย	สหภาพยุโรป
ข้อมูลโดยสรุป	กฎหมายของสหภาพยุโรปฉบับลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๔๑ ออกตามความในข้อ เค.3 แห่งสนธิสัญญาสหภาพยุโรป อนุสัญญาว่าด้วยเขตอำนาจและการยอมรับและบังคับตามคำพิพากษาในคดีการสิ้นสุดแห่งการสมรส
จำนวนคำ	๑,๕๘๙ คำ
รหัสอ้างอิง	TM11.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/oj/1998/c_221/c_22119980716en00190026.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๑ (คัดลอกวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	COUNCIL ACT of 28 May 1998 drawing up, on the basis of Article K.3 of the Treaty on European Union, the Protocol on the interpretation by the Court of Justice of the European Communities of the Convention on Jurisdiction and the Recognition and Enforcement of Judgments in Matrimonial Matters
จัดทำโดย	สหภาพยุโรป

ข้อมูลโดยสรุป	กฎหมายของสหภาพยุโรปฉบับลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๔๑ ออกตามความในข้อ เเค.๓ แห่งสนธิสัญญาสหภาพยุโรป กติกาสัญญาว่าด้วยการตีความอนุสัญญาว่าด้วยเขตอำนาจและการยอมรับและบังคับตามคำพิพากษาในคดีการสิ้นสุดแห่งการสมรสโดยศาลยุติธรรมแห่งสหภาพยุโรป
จำนวนคำ	๙๖๔ คำ
รหัสอ้างอิง	TM13.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/oj/2004/l_367/l_36720041214en00010002.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	๒ ธันวาคม ๒๕๔๗ (คัดลอกวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	COUNCIL REGULATION (EC) No 2116/2004 of 2 December 2004 amending Regulation (EC) No 2201/2003 concerning jurisdiction and the recognition and enforcement of judgments in matrimonial matters and the matters of parental responsibility, repealing Regulation (EC) No 1347/2000, as regards treaties with the Holy See
จัดทำโดย	สหภาพยุโรป
ข้อมูลโดยสรุป	กฎหมายของสหภาพยุโรปเลขที่ ๒๑๑๖/๒๐๐๔ ฉบับลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของสหภาพยุโรปเลขที่ ๒๒๐๑/๒๕๔๖ ว่าด้วยเขตอำนาจและการยอมรับและบังคับตามคำพิพากษาในคดีว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรสและคดีว่าด้วยหน้าที่ของบิดามารดา ซึ่งยกเลิกข้อบังคับของสหภาพยุโรปเลขที่ ๑๓๔๗/๒๐๐๐ ในเรื่องเกี่ยวกับสนธิสัญญาที่ทำไว้กับสำนักวาติกัน
จำนวนคำ	๒๐๗ คำ
รหัสอ้างอิง	TM14.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.opsi.gov.uk/acts/acts1996/1996027.htm
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	๔ กรกฎาคม ๒๕๓๙ (คัดลอกวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	Family Law Act 1996
จัดทำโดย	รัฐสภาอังกฤษ
ข้อมูลโดยสรุป	พระราชบัญญัติครอบครัว ๑๙๙๖ ของอังกฤษ
จำนวนคำ	๑,๙๗๖ คำ
รหัสอ้างอิง	TM15.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.opsi.gov.uk/acts/acts1970/PDF/ukpga_19700045_en.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	ปี ๒๕๑๓ (คัดลอกวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	Matrimonial Proceedings and Property Act 1970
จัดทำโดย	รัฐสภาอังกฤษ
ข้อมูลโดยสรุป	พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาทรัพย์สินในคดีว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรส ๑๙๗๐ ของอังกฤษ
จำนวนคำ	๑,๑๘๘ คำ
รหัสอ้างอิง	TM16.TXT

ที่มาของข้อมูล	http://www.opsi.gov.uk/acts/acts1973/PDF/ukpga_19730018_en.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	ปี ๒๕๑๖ (คัดลอกวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	Matrimonial Causes Act 1973
จัดทำโดย	รัฐสภาอังกฤษ
ข้อมูลโดยสรุป	พระราชบัญญัติว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรส ๑๙๗๓ ของอังกฤษ
จำนวนคำ	๑,๗๕๑ คำ
รหัสอ้างอิง	TM17.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.opsi.gov.uk/acts/acts2004/plain/ukpga_20040033_en
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	ปี ๒๕๔๗ (คัดลอกวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	Civil Partnership Act 2004
จัดทำโดย	รัฐสภาอังกฤษ
ข้อมูลโดยสรุป	พระราชบัญญัติว่าด้วยความสัมพันธ์เชิงสมรสระหว่างบุคคลเพศเดียวกันของอังกฤษ
จำนวนคำ	๓,๓๒๖ คำ
รหัสอ้างอิง	TM18.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.opsi.gov.uk/legislation/scotland/acts2006/plain/asp_20060002_en
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	ปี ๒๕๔๙ (คัดลอกวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	Family Law (Scotland) Act 2006
จัดทำโดย	รัฐสภาสกอตแลนด์
ข้อมูลโดยสรุป	พระราชบัญญัติครอบครัว ๒๐๐๖ ของสกอตแลนด์
จำนวนคำ	๑,๐๓๗ คำ
รหัสอ้างอิง	TM19.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.e-laws.gov.on.ca/html/statutes/english/elaws_statutes_90f03_e.htm
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	ปี ๒๕๔๙ (คัดลอกวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	Family Law Act R.S.O. 1990, Chapter F.3
จัดทำโดย	สภานิติบัญญัติรัฐออนแทรีโอ ประเทศแคนาดา
ข้อมูลโดยสรุป	พระราชบัญญัติครอบครัว ๑๙๙๐ ของรัฐออนแทรีโอ ประเทศแคนาดา
จำนวนคำ	๑,๖๙๙ คำ
รหัสอ้างอิง	TM20.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://shopping.netsuite.com/s.nl/c.433425/sc.7/category.48/f
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	ปี ๒๕๕๒ – ๒๕๕๐ (คัดลอกวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)

ชื่อเรื่อง	Family Law Bulletin
จัดทำโดย	School of Government, the University of North Carolina at Chapel Hill
ข้อมูลโดยสรุป	บทความวารสารวิชาการด้านกฎหมายครอบครัว เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการสิ้นสุดแห่งการสมรส
จำนวนคำ	๙,๒๖๑ คำ
รหัสอ้างอิง	TM21.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.irishstatutebook.ie/acts.html
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	ปี ๒๕๔๘ (คัดลอกวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	Acts of the Oireachtas
จัดทำโดย	รัฐสภาสาธารณรัฐไอร์แลนด์
ข้อมูลโดยสรุป	กฎหมายครอบครัวฉบับต่างๆ เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการสิ้นสุดแห่งการสมรส
จำนวนคำ	๑,๙๘๕ คำ
รหัสอ้างอิง	TM22.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.supremecourt.gov.ph/jurisprudence
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	ปี ๒๕๕๐ (คัดลอกวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	Decisions; Resolutions
จัดทำโดย	ศาลสูงสุดสาธารณรัฐฟิลิปปินส์
ข้อมูลโดยสรุป	คำพิพากษาและคำวินิจฉัยต่างๆ ของศาลสูงสุดฟิลิปปินส์ เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการสิ้นสุดแห่งการสมรส
จำนวนคำ	๖,๙๑๕ คำ
รหัสอ้างอิง	TM23.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.law.cornell.edu/topics/Table_Divorce.htm
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๐ (คัดลอกวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	Divorce
จัดทำโดย	Legal Information Institute, Cornell University Law School
ข้อมูลโดยสรุป	คำอธิบายเบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายหย่าของสหรัฐอเมริกา คำพิพากษาและคำวินิจฉัยต่างๆ ของศาลรัฐนิวยอร์ก
จำนวนคำ	๑๐,๘๕๔ คำ
รหัสอ้างอิง	TM24.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.commonlii.org/in/legis/num_act/
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	๒๑ กันยายน ๒๕๕๐ (คัดลอกวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	Indian Legislation
จัดทำโดย	รัฐสภาอินเดีย

ข้อมูลโดยสรุป จำนวนคำ	กฎหมายฉบับต่าง ๆ ประเทศอินเดียที่เกี่ยวข้องกับการหย่า ๒,๕๐๓ คำ
รหัสอ้างอิง ที่มาของข้อมูล วันปรับปรุง แหล่งข้อมูล ชื่อเรื่อง จัดทำโดย ข้อมูลโดยสรุป จำนวนคำ	TM25.TXT http://laws.justice.gc.ca/en/ShowFullDoc/cs/D-3.4///en 2 พฤศจิกายน ๒๕๕๐ (คัดลอกวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๐) Divorce Act (1985, c. 3 (2nd Supp.)) รัฐสภาแคนาดา พระราชบัญญัติการหย่าและกฎหมายลูกของประเทศแคนาดา ๑,๖๘๐ คำ
รหัสอ้างอิง ที่มาของข้อมูล วันปรับปรุง แหล่งข้อมูล ชื่อเรื่อง จัดทำโดย ข้อมูลโดยสรุป จำนวนคำ	TM26.TXT http://archive.lib.msu.edu/DMC/African%20Journals/pdfs/PULA/pula003002/pula003002003.pdf ไม่พบข้อมูล (คัดลอกวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๐) Botswana Matrimonial Causes Act - Further proposals for Divorce Reform A.J. G.M. Sanders เอกสารเสนอแผนปฏิรูปกฎหมายว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรสของประเทศบอตสวานา ๑,๘๕๔ คำ
รหัสอ้างอิง ที่มาของข้อมูล วันปรับปรุง แหล่งข้อมูล ชื่อเรื่อง จัดทำโดย ข้อมูลโดยสรุป จำนวนคำ	TM27.TXT http://www.austlii.edu.au/au/legis/cth/consol_act/fla1975114.txt/cgi-bin/download.cgi/download/au/legis/cth/consol_act/fla1975114.txt ปี ๒๕๕๐ (คัดลอกวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐) Family Act 1975 รัฐสภาออสเตรเลีย พระราชบัญญัติครอบครัวของประเทศออสเตรเลีย ๓,๘๖๙ คำ
รหัสอ้างอิง ที่มาของข้อมูล วันปรับปรุง แหล่งข้อมูล ชื่อเรื่อง จัดทำโดย ข้อมูลโดยสรุป จำนวนคำ	TM28.TXT http://www.austlii.edu.au/au/cases/cth/family_ct/ ปี ๒๕๕๐ (คัดลอกวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐) Family Court of Australia รัฐสภาออสเตรเลีย คำพิพากษาศาลครอบครัวของประเทศออสเตรเลีย เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการสิ้นสุดแห่งการสมรส ๓,๗๘๗ คำ

รหัสอ้างอิง	TM29.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.austlii.edu.au/au/legis/cth/consol_reg/flr2004163.txt/cgi-bin/download.cgi/download/au/legis/cth/consol_reg/flr2004163.txt
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๐ (คัดลอกวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	FAMILY LAW RULES 2004
จัดทำโดย	รัฐสภาออสเตรเลีย
ข้อมูลโดยสรุป	ข้อบังคับของศาลในการพิจารณาคดีครอบครัวของประเทศออสเตรเลียฉบับแก้ไขเพิ่มเติม
จำนวนคำ	๓,๕๑๕ คำ
รหัสอ้างอิง	TM30.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://app.subcourts.gov.sg/family/page.aspx?pageid=3764
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ (คัดลอกวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	
จัดทำโดย	รัฐสภาสิงคโปร์
ข้อมูลโดยสรุป	กฎหมายและข้อบังคับของศาลฉบับต่างๆ ของประเทศสิงคโปร์ที่เกี่ยวข้องกับการสิ้นสุดแห่งการสมรส
จำนวนคำ	๓,๑๙๕ คำ
รหัสอ้างอิง	TM31.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://app.subcourts.gov.sg/family/page.aspx?pageid=39581
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	๒๕ กันยายน ๒๕๕๐ (คัดลอกวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	
จัดทำโดย	ศาลครอบครัวของประเทศสิงคโปร์
ข้อมูลโดยสรุป	คำพิพากษาศาลต่างๆ ในประเทศสิงคโปร์ในคดีที่เกี่ยวข้องกับการสิ้นสุดแห่งการสมรส (ตั้งแต่ปี ๒๕๔๕ ถึงปัจจุบัน)
จำนวนคำ	๗,๗๗๔ คำ
รหัสอ้างอิง	TM32.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.commonlii.org/ng/legis/num_act/mca197/
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	ปี ๒๕๔๘ (คัดลอกวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	MATRIMONIAL CAUSES ACT
จัดทำโดย	รัฐสภาไนจีเรีย
ข้อมูลโดยสรุป	กฎหมายว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรสของประเทศไนจีเรีย
จำนวนคำ	๑,๖๐๙ คำ
รหัสอ้างอิง	TM33.TXT

ที่มาของข้อมูล	http://www.moj.gov.jm/laws/statutes/Matrimonial%20Causes%20Act.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	ไม่พบข้อมูล (คัดลอกวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	THE MATRIMONIAL CAUSES ACT
จัดทำโดย	รัฐสภาจาไมก้า
ข้อมูลโดยสรุป	กฎหมายว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรสของประเทศจาไมก้า
จำนวนคำ	๑,๐๙๖ คำ
รหัสอ้างอิง	TM34.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.paclii.org/pg/legis/consol_act/mcr246/
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ (คัดลอกวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	Matrimonial Causes Rules
จัดทำโดย	รัฐสภาปาปัวนิวกินี
ข้อมูลโดยสรุป	กฎหมายว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรสของประเทศปาปัวนิวกินี
จำนวนคำ	๒,๒๙๘ คำ
รหัสอ้างอิง	TM35.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.austlii.edu.au/au/other/alrc/publications/reports/39/Report_39.txt
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	๒๕๓๐ (คัดลอกวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	The Law Reform Commission Report No 39 MATRIMONIAL PROPERTY
จัดทำโดย	รัฐสภาออสเตรเลีย
ข้อมูลโดยสรุป	รายงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายของประเทศออสเตรเลีย ฉบับเลขที่ 39 เรื่องสินสมรส รวมทั้งการแบ่งสินสมรสเมื่อการสมรสสิ้นสุดลง
จำนวนคำ	๗,๑๒๕ คำ
รหัสอ้างอิง	TM36.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.unescap.org/esid/psis/population/database/poplaws/law_fiji/fiji_012.htm
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	๒๕๒๘ (คัดลอกวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	Matrimonial Causes Act
จัดทำโดย	รัฐสภาฟีจี
ข้อมูลโดยสรุป	กฎหมายว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรสของประเทศฟีจี
จำนวนคำ	๑,๓๓๘ คำ
รหัสอ้างอิง	TM37.TXT
ที่มาของข้อมูล	www.fotf.ca/tfn/family/PDF/Divorce_impact.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	เดือนมกราคม ๒๕๔๗ (คัดลอกวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)

ชื่อเรื่อง	DIVORCE AND THE BEST INTERESTS OF THE CHILD Focus on the Family (Canada)
จัดทำโดย	Ami Dueck
ข้อมูลโดยสรุป	บทความวิชาการด้านกฎหมายหย่าของประเทศแคนาดาในคดีที่เกี่ยวข้องกับบุตร
จำนวนคำ	๑,๓๒๗ คำ
รหัสอ้างอิง	TM38.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://faculty.law.ubc.ca/cdnjfl/archive.html
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	ปี ๒๕๔๙ (คัดลอกวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	Published Volumes of the <i>Canadian Journal of Family Law</i>
จัดทำโดย	Faculty of Laws, University of British Columbia
ข้อมูลโดยสรุป	รวมบทความเกี่ยวกับความในวารสารวิชาการด้านกฎหมายครอบครัวของประเทศแคนาดา เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการสิ้นสุดแห่งการสมรส
จำนวนคำ	๒,๘๖๔ คำ
รหัสอ้างอิง	TM39.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.accessmylibrary.com/coms2/browse_JJ_A238
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	ปี ๒๕๕๐ (คัดลอกวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	American Journal of Family Law
จัดทำโดย	The Gale Group
ข้อมูลโดยสรุป	รวมบทความในวารสาร American Journal of Family Law ซึ่งเป็นวารสารวิชาการด้านกฎหมายครอบครัวของสหรัฐอเมริกา คัดเฉพาะบทความที่เกี่ยวข้องกับการสิ้นสุดแห่งการสมรส
จำนวนคำ	๒๑,๘๘๘ คำ
รหัสอ้างอิง	TM40.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.lawlib.state.ma.us/divorce.html
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	๑ กันยายน ๒๕๕๐ (คัดลอกวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	Massachusetts Law about Divorce
จัดทำโดย	Massachusetts Trial Court Law Library
ข้อมูลโดยสรุป	รวมตัวบทกฎหมาย ข้อบังคับของศาล แบบฟอร์มศาล และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับคดีหย่าในรัฐแมสซาชูเซตส์ สหรัฐอเมริกา
จำนวนคำ	๔,๕๖๔ คำ
รหัสอ้างอิง	TM41.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.publications.parliament.uk/pa/ld200506/ldselect/ldcom/272/272.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	๗ ธันวาคม ๒๕๔๙ (คัดลอกวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)

ชื่อเรื่อง	Rome III – Choice of Law in Divorce
จัดทำโดย	The European Union Committee, House of Lords (United Kingdom)
ข้อมูลโดยสรุป	รายงานของคณะกรรมการการพิจารณาด้านสหภาพยุโรป สภาสูงของสหราชอาณาจักร เกี่ยวกับกฎหมายที่บังคับใช้กับคดีหย่าระหว่างประเทศ
จำนวนคำ	๓,๔๗๗ คำ
รหัสอ้างอิง	TM42.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.doj.gov.za/salrc/reports/r_prj114_2002aug.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	เดือนสิงหาคม ๒๕๔๕ (คัดลอกวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	SOUTH AFRICAN LAW COMMISSION REPORT PROJECT 114 PUBLICATION OF DIVORCE PROCEEDINGS: SECTION 12 OF THE DIVORCE ACT (ACT 70 OF 1979) August 2002
จัดทำโดย	South African Law Commission
ข้อมูลโดยสรุป	รายงานของคณะกรรมการการกฎหมายของประเทศแอฟริกาใต้ว่าด้วยกระบวนการวิธีพิจารณาคดีหย่า
จำนวนคำ	๓,๗๓๓ คำ
รหัสอ้างอิง	TM43.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.scottish.parliament.uk/business/research/briefings-05/sb05-22.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	๒๑ เมษายน ๒๕๔๘ (คัดลอกวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	FAMILY LAW (SCOTLAND) BILL: GROUNDS FOR DIVORCE (UPDATED)
จัดทำโดย	SARAH HARVIE-CLARK
ข้อมูลโดยสรุป	สรุปหัวข้อรายละเอียดอภิปรายในสภานิติบัญญัติสกอตแลนด์เรื่องเหตุฟ้องหย่า
จำนวนคำ	๑,๗๒๙ คำ
รหัสอ้างอิง	TM44.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.lac.org.na/grap/Pdf/divlawref.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	ปี ๒๕๔๓ (คัดลอกวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	PROPOSALS FOR DIVORCE LAW REFORM IN NAMIBIA
จัดทำโดย	Legal Assistance Centre (Namibia)
ข้อมูลโดยสรุป	รายงานข้อเสนอปฏิรูปกฎหมายว่าด้วยการหย่าที่ยื่นต่อคณะกรรมการการปฏิรูปและพัฒนากฎหมายของประเทศนามิเบีย
จำนวนคำ	๗,๑๙๗ คำ
รหัสอ้างอิง	TM45.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://malawi-tourism-association.org.mw/ruleoflaw/lawfaculty/students/journal/chap1.pdf
วันปรับปรุง	

แหล่งข้อมูล	ปี ๒๕๓๐ (คัดลอกวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	Divorce Law in Malawi: The Current Law and Recommendations
จัดทำโดย	Mesai ale Chiga a (University of Malawi)
ข้อมูลโดยสรุป	บทความวิชาการเรื่องกฎหมายหย่าในประเทศมาลาวี พร้อมข้อเสนอแนะให้รัฐสภาแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายหย่า
จำนวนคำ	๑,๕๕๘ คำ
รหัสอ้างอิง	TM46.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.ag.gov.au/agd/
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	ปี ๒๕๕๐ (คัดลอกวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	-
จัดทำโดย	Family Law Council (Australia)
ข้อมูลโดยสรุป	รายงานและบทความต่างๆ เกี่ยวกับกฎหมายหย่าที่หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะด้านกฎหมายครอบครัวเสนอต่อกระทรวงยุติธรรมของประเทศออสเตรเลีย
จำนวนคำ	๑๒,๕๗๐ คำ
รหัสอ้างอิง	TM47.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.dca.gov.uk/family/fla/
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	๒๕๔๓ (คัดลอกวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	Divorce Reform and the Family Law Act 1996
จัดทำโดย	Janet Walker et al
ข้อมูลโดยสรุป	บทความวิเคราะห์กฎหมายและการบังคับใช้พระราชบัญญัติกฎหมายครอบครัว ๑๙๙๖ ของประเทศอังกฤษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการหย่า พร้อมข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับผลของกฎหมายดังกล่าว
จำนวนคำ	๑๒,๐๔๕ คำ
รหัสอ้างอิง	TM48.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://etd.uwc.ac.za/usfiles/modules/etd/docs/etd_init_4338_1176889291.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	๑๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘ (คัดลอกวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	Divorce in matrilineal Customary Law marriage in Malawi: A comparative analysis with the patrilineal Customary Law marriage in South Africa
จัดทำโดย	Lea Mwanbene
ข้อมูลโดยสรุป	งานสารนิพนธ์ที่นักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิตยื่นเสนอมหาวิทยาลัย เรื่องการหย่าตามกฎหมายประเพณีซึ่งสืบทอดตระกูลทางฝ่ายแม่ของประเทศมาลาวี โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบกับกฎหมายประเพณีซึ่งสืบทอดตระกูลทางฝ่ายพ่อของประเทศแอฟริกาใต้
จำนวนคำ	๒,๑๙๓ คำ

รหัสอ้างอิง	TM49.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.law.harvard.edu/programs/olin_center/papers/pdf/231.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๐ (คัดลอกวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	Divorce
จัดทำโดย	Robert H. Mnookin (Harvard Law School)
ข้อมูลโดยสรุป	เอกสารหรือทางวิชาการ (discussion paper) เกี่ยวกับกฎหมายหย่า เขียนโดยนักวิชาการสาขานิติศาสตร์
จำนวนคำ	๑,๔๕๐ คำ
รหัสอ้างอิง	TM50.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.dsl.psu.edu/centers/pdf/DivorceFamilyFarm.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	ปี ๒๕๔๙ (คัดลอกวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	Divorce and the Pennsylvania Family Farm
จัดทำโดย	Keith O. Hickman
ข้อมูลโดยสรุป	เอกสารสรุปหลักกฎหมายหย่า ตามหลักสูตร Juris Doctor ของมหาวิทยาลัย Penn State University
จำนวนคำ	๗๗๙ คำ
รหัสอ้างอิง	TM51.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.aopc.org/search/AOPCquery.asp
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	ปี ๒๕๕๐ (คัดลอกวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	-
จัดทำโดย	ศาลต่างๆ ในรัฐเพนซิลเวเนีย
ข้อมูลโดยสรุป	เอกสารประเภทต่างๆ ของศาลในรัฐเพนซิลเวเนีย เช่น คำพิพากษา ข้อบังคับกระบวนการวิธีพิจารณาคดี เป็นต้น เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการสิ้นสุดแห่งการสมรส
จำนวนคำ	๗๕๕๒ คำ
รหัสอ้างอิง	TM52.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.doj.gov.za/salrc/dpapers/dp98_prj114_divorce_2001jun.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	ปี ๒๕๔๓ (คัดลอกวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	SOUTH AFRICAN LAW COMMISSION DISCUSSION PAPER 98 PROJECT 114 PUBLICATION OF DIVORCE PROCEEDINGS: SECTION 12 OF THE DIVORCE ACT (ACT 70 OF 1979)
จัดทำโดย	South African Law Commission
ข้อมูลโดยสรุป	เอกสารหรือของคณะกรรมการการกฎหมายของประเทศแอฟริกาใต้ว่าด้วยกระบวนการวิธีพิจารณาคดีหย่า
จำนวนคำ	๓,๔๘๗ คำ

รหัสอ้างอิง	TM53.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.londonexternal.ac.uk/current_students/programme_resources/laws/subject_guides/family/fam_3.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ (คัดลอกวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	Family Law
จัดทำโดย	Robert Jago (University of London)
ข้อมูลโดยสรุป	เอกสารประกอบการเรียนวิชากฎหมายครอบครัว เฉพาะบทที่เกี่ยวข้องกับการหย่า
จำนวนคำ	๑,๘๘๒ คำ
รหัสอ้างอิง	TM54.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2004_2009/documents/dt/673/673609/673609en.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๐ (คัดลอกวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	WORKING DOCUMENT on the law applicable in matrimonial matters
จัดทำโดย	Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs, EUROPEAN PARLIAMENT
ข้อมูลโดยสรุป	เอกสารพิจารณาของคณะกรรมการสิทธิการในสภายุโรปเรื่องกฎหมายว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรส
จำนวนคำ	๗๘๒ คำ
รหัสอ้างอิง	TM55.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.law2.byu.edu/isfl/saltlakeconference/papers/isflpdfs/Estin.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	เดือนกรกฎาคม ๒๕๔๘ (คัดลอกวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	THE SUPREME COURT AND THE RIGHT TO DIVORCE IN THE UNITED STATES
จัดทำโดย	Ann Laquer Estin (University of Iowa)
ข้อมูลโดยสรุป	บทความวิชาการของศาสตราจารย์กฎหมายเรื่องศาลสูงสุดและสิทธิหย่าในสหรัฐอเมริกา
จำนวนคำ	๑,๕๕๙ คำ
รหัสอ้างอิง	TM56.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://washburnlaw.edu/faculty/maxwell-n-fulltext/2003-4cefl249.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	๒๕๔๖ (คัดลอกวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	-
จัดทำโดย	Nancy G. Maxwell (Washburn University School of Law)
ข้อมูลโดยสรุป	บทความวิชาการของศาสตราจารย์ผู้เชี่ยวชาญกฎหมายครอบครัวที่รัฐเท็กซัส สหรัฐอเมริกา คัดเฉพาะบทความที่เกี่ยวข้องกับการสิ้นสุดแห่งการสมรส
จำนวนคำ	๖,๑๐๓ คำ

รหัสอ้างอิง	TM57.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.younglaw.net/articles/collab.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๕ (คัดลอกวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	Malpractice Risks of Collaborative Divorce
จัดทำโดย	Gary M. Young
ข้อมูลโดยสรุป	บทความเกี่ยวกับการผิดจรรยาบรรณวิชาชีพกฎหมายในคดีหย่า ในวารสารวิชาการของเนติบัณฑิตยสภา รัฐวิสคอนซิน สหรัฐอเมริกา เขียนโดยทนายความ
จำนวนคำ	๑,๐๔๔ คำ
รหัสอ้างอิง	TM58.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.hkreform.gov.hk/en/docs/rdivorce-e.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	เดือนสิงหาคม ๒๕๓๕ (คัดลอกวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	<p> GROUNDS FOR DIVORCE AND THE TIME RESTRICTION ON PETITIONS FOR DIVORCE WITHIN THREE YEARS OF MARRIAGE (TOPIC 29) </p>
จัดทำโดย	THE LAW REFORM COMMISSION OF HONG KONG
ข้อมูลโดยสรุป	รายงานของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายฮ่องกงเกี่ยวกับสภาพกฎหมายหย่าของฮ่องกงและข้อเสนอแนะ
จำนวนคำ	๓,๕๖๘ คำ
รหัสอ้างอิง	TM59.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.hkreform.gov.hk/en/docs/rdispute-e.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	เดือนมีนาคม ๒๕๔๖ (คัดลอกวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	THE FAMILY DISPUTE RESOLUTION PROCESS
จัดทำโดย	THE LAW REFORM COMMISSION OF HONG KONG
ข้อมูลโดยสรุป	รายงานของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายฮ่องกงเกี่ยวกับกระบวนการระงับข้อพิพาทในคดีครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งคดีที่เกี่ยวข้องกับการสิ้นสุดแห่งการสมรส
จำนวนคำ	๔,๓๓๖ คำ
รหัสอ้างอิง	TM60.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.law.ufl.edu/faculty/pdf/wri1.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	ปี ๒๕๔๐ (คัดลอกวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	<p> UNTYING THE KNOT: AN ANALYSIS OF THE ENGLISH DIVORCE AND MATRIMONIAL CAUSES COURT RECORDS, 1858-1866 </p>
จัดทำโดย	Danaya C. Wright (University of Florida)
ข้อมูลโดยสรุป	บทความวิเคราะห์กฎหมายว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรสในระบบกฎหมายอังกฤษ

จำนวนคำ	๔,๑๘๙ คำ
รหัสอ้างอิง	TM61.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://archive.lib.msu.edu/DMC/African%20Journals/pdfs/PULA/pula003002/pula003002003.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	ปี ๒๕๒๕ (คัดลอกวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	Botswana Matrimonial Causes Act – Further proposals for Divorce Reform
จัดทำโดย	A.J. G.M. Sanders
ข้อมูลโดยสรุป	บทความวิชาการเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรสของประเทศบอตสวานา พร้อมข้อเสนอแนะในการปฏิรูปกฎหมาย
จำนวนคำ	๑,๘๕๔ คำ
รหัสอ้างอิง	TM62.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.hofstra.edu/PDF/law_lawrev_silberman_vol32no1.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	๒๐ มีนาคม ๒๕๔๗ (คัดลอกวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	THE IMPORTANCE OF PRIVATE INTERNATIONAL LAW FOR FAMILY ISSUES IN AN ERA OF GLOBALIZATION
จัดทำโดย	Linda Silberman; Karin Wolfe
ข้อมูลโดยสรุป	บทความวิชาการเกี่ยวกับกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคลที่เกี่ยวข้องกับคดีครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งคดีที่เกี่ยวข้องกับการสิ้นสุดแห่งการสมรส
จำนวนคำ	๓,๕๖๑ คำ
รหัสอ้างอิง	TM63.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.lawreview.piercelaw.edu/PLRarticles/vol5no2/Kachroo.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	ปี ๒๕๕๐ (คัดลอกวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	Mapping Alimony: From Status to Contract and Beyond
จัดทำโดย	GAYTRI KACHROO (Southern New England School of Law)
ข้อมูลโดยสรุป	บทความวิชาการเกี่ยวกับค่าอุปการะเลี้ยงดูคู่สมรสที่หย่าขาดจากกันแล้ว
จำนวนคำ	๖,๖๔๙ คำ
รหัสอ้างอิง	TM64.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.londonexternal.ac.uk/current_students/programme_resources/laws/subject_guides/family/family_ch1to4.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	ปี ๒๕๔๗ (คัดลอกวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	Family law

จัดทำโดย	Robert Jago (University of London)
ข้อมูลโดยสรุป	บทความวิชาการเกี่ยวกับค่าอุปการะเลี้ยงดูคู่สมรสที่หย่าขาดจากกันแล้ว
จำนวนคำ	๔,๐๐๔ คำ
รหัสอ้างอิง	TM65.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.familylawfla.org/newsletter/
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	ปี ๒๕๕๐ (คัดลอกวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	<i>Commentator</i>
จัดทำโดย	The Family Law Section, the Florida Bar
ข้อมูลโดยสรุป	รวมจดหมายเวียนกฎหมายครอบครัวสำหรับสมาชิกแห่งเนติบัณฑิตยสภาฟลอริดา
จำนวนคำ	๘,๕๗๙ คำ
รหัสอ้างอิง	TM66.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.law.uchicago.edu/academics/publiclaw/resources/77-jeh-canon3.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	เดือนตุลาคม ๒๕๔๗ (คัดลอกวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	THE CANON OF FAMILY LAW
จัดทำโดย	Jill Elaine Hasday (UNIVERSITY OF CHICAGO)
ข้อมูลโดยสรุป	บทความวิชาการเกี่ยวกับกฎหมายครอบครัว โดยเฉพาะกฎหมายหย่า
จำนวนคำ	๕,๖๔๒ คำ
รหัสอ้างอิง	TM67.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.pacegroup.org/flq.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	ปี ๒๕๔๒ (คัดลอกวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	The Gender Gap in Standard of Living After Divorce : Vanishingly Small?
จัดทำโดย	SANFORD L. BRAVER (American Bar Association)
ข้อมูลโดยสรุป	บทความเกี่ยวกับระดับมาตรฐานการครองชีพของคู่สมรสหลังหย่า ในวารสารวิชาการด้านกฎหมายครอบครัว
จำนวนคำ	๒,๐๐๙ คำ
รหัสอ้างอิง	TM68.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://homepages.law.asu.edu/~ira01/Supplement/supp%20all.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	ปี ๒๕๔๕ (คัดลอกวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	FAMILY LAW: CASES, TEXT, PROBLEMS
จัดทำโดย	Ira Mark Ellman (Arizona State University)
ข้อมูลโดยสรุป	ตำรากฎหมายครอบครัว เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการสิ้นสุดแห่งการสมรส
จำนวนคำ	๘,๑๑๙ คำ

รหัสอ้างอิง	TM69.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.coe.int/T/E/Legal_Affairs/Legal_co-operation/Family_law_and_children%27s_rights/Documents/
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	ปี ๒๕๕๐ (คัดลอกวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	Achievements and documents
จัดทำโดย	COUNCIL OF EUROPE
ข้อมูลโดยสรุป	เอกสารของสภายุโรปส่วนงานกฎหมายครอบครัวและสิทธิเด็ก ในรูปเอกสารการประชุมเรื่องกฎหมายครอบครัว อนุสัญญาว่าด้วยอำนาจปกครองบุตรในคดีหย่า และคำพิพากษา ทั้งนี้ เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการสิ้นสุดแห่งการสมรส
จำนวนคำ	๘,๖๙๖ คำ
รหัสอ้างอิง	TM70.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.scu.edu/law/FacWebPage/Carbone/futility.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	ปี ๒๕๕๐ (คัดลอกวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	THE FUTILITY OF COHERENCE: THE ALI'S PRINCIPLES OF THE LAW OF FAMILY DISSOLUTION, COMPENSATORY SPOUSAL PAYMENTS
จัดทำโดย	June Carbone (Santa Clara University)
ข้อมูลโดยสรุป	บทความวิชาการเรื่องกฎหมายว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรสของสหรัฐอเมริกา
จำนวนคำ	๓,๕๒๒ คำ
รหัสอ้างอิง	TM71.TXT
ที่มาของข้อมูล	https://www.law.duke.edu/journals/djglp/downloads/Gen8p213.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	ปี ๒๕๕๔ (คัดลอกวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	THE ALI PRINCIPLES: A FAREWELL TO FAULT—BUT WHAT REMEDY FOR THE EGREGIOUS MARITAL MISCONDUCT OF AN ABUSIVE SPOUSE?
จัดทำโดย	PETER NASH SWISHER (University of Richmond)
ข้อมูลโดยสรุป	บทความวิชาการเรื่องกฎหมายว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรสของสหรัฐอเมริกา
จำนวนคำ	๒,๒๕๐ คำ
รหัสอ้างอิง	TM72.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.leeds.ac.uk/family/pdf/CFLQ_1.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	ปี ๒๕๕๒ (คัดลอกวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	Objects of concern? – children and divorce
จัดทำโดย	Carol Smart, Dr Amanda Wade and Dr Bren Neale

ข้อมูลโดยสรุป จำนวนคำ	บทความวิชาการเรื่องผลของการหย่าที่เกี่ยวข้องกับบุตร ๑,๖๘๙ คำ
รหัสอ้างอิง ที่มาของข้อมูล วันปรับปรุง แหล่งข้อมูล ชื่อเรื่อง	TM73.TXT http://www.ssc.wisc.edu/irpweb/publications/dps/pdfs/dp113397.pdf เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๐ (คัดลอกวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐) Discussion Paper no. 1133-97 Physical Custody in Wisconsin Divorce Cases, 1980–1992
จัดทำโดย ข้อมูลโดยสรุป จำนวนคำ	Marygold Melli, Patricia Brown, Maria Cancian เอกสารหารือเกี่ยวกับคดีหย่าในประเด็นอำนาจปกครองบุตรทางพฤตินัย ๑,๗๔๓ คำ
รหัสอ้างอิง ที่มาของข้อมูล วันปรับปรุง แหล่งข้อมูล ชื่อเรื่อง	TM74.TXT http://www.law2.byu.edu/isfl/saltlakeconference/papers/isflpdfs/Brinig.pdf ๒๕๔๗ (คัดลอกวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐) DOES PARENTAL AUTONOMY REQUIRE EQUAL CUSTODY AT DIVORCE?
จัดทำโดย ข้อมูลโดยสรุป จำนวนคำ	Margaret F. Brinig (University of Iowa) บทความวิชาการเกี่ยวกับคดีหย่าในประเด็นอำนาจปกครองบุตร ๒,๙๓๖ คำ
รหัสอ้างอิง ที่มาของข้อมูล วันปรับปรุง แหล่งข้อมูล ชื่อเรื่อง	TM75.TXT http://www.ncsconline.org/WC/Publications/KIS_CasManDivorceCts.pdf ๒๕๓๕ (คัดลอกวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐) Divorce Courts Case Management, Case Characteristics, and the Pace of Litigation in 16 Urban Jurisdictions
จัดทำโดย ข้อมูลโดยสรุป จำนวนคำ	JOHN A. GOERDT (National Center for State Courts, Williamsburg, Virginia) บทความวิชาการเกี่ยวกับการดำเนินคดีหย่าในศาลในเขตเมืองของสหรัฐอเมริกา ๒,๖๑๑ คำ
รหัสอ้างอิง ที่มาของข้อมูล วันปรับปรุง แหล่งข้อมูล ชื่อเรื่อง	TM76.TXT http://lic.law.ufl.edu/~page/brinig.pdf ๒๕๔๘ (คัดลอกวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐) Unhappy Contracts: The Case of Divorce Settlements
จัดทำโดย ข้อมูลโดยสรุป	Margaret F. Brinig (University of Iowa) บทความวิชาการเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาทในคดีหย่า

จำนวนคำ ๒,๖๖๓ คำ

รหัสอ้างอิง TM77.TXT

ที่มาของข้อมูล <http://www.acjnet.org/docs/divorce.PDF>

วันปรับปรุง

แหล่งข้อมูล ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๒ (คัดลอกวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)

ชื่อเรื่อง New Directions: Divorce and Administrative Law

จัดทำโดย Kathy Carmichael (Department of Justice Canada)

ข้อมูลโดยสรุป บทความวิชาการเกี่ยวกับคดีหย่าและกฎหมายปกครองที่เกี่ยวข้อง

จำนวนคำ ๒,๕๙๐ คำ

รหัสอ้างอิง TM78.TXT

ที่มาของข้อมูล http://www.hofstra.edu/PDF/law_lawrev_kay_vol32no1.pdf

วันปรับปรุง

แหล่งข้อมูล ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๗ (คัดลอกวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)

ชื่อเรื่อง "MAKING MARRIAGE AND DIVORCE SAFE FOR WOMEN" REVISITED

จัดทำโดย Herma Hill Kay (UC Berkeley)

ข้อมูลโดยสรุป บทความวิชาการเกี่ยวกับการปกป้องสิทธิของสตรีในคดีหย่า

จำนวนคำ ๒,๔๐๖ คำ

รหัสอ้างอิง TM79.TXT

ที่มาของข้อมูล <http://archive.lib.msu.edu/DMC/African%20Journals/pdfs/Journal%20of%20the%20University%20of%20Zimbabwe/vol2n1/juz002001004.pdf>

วันปรับปรุง

แหล่งข้อมูล ไม่พบข้อมูล (คัดลอกวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)

ชื่อเรื่อง Aspects of Divorce in Rhodesia

จัดทำโดย B. Goldin (High Court of Rhodesia, Salisbury)

ข้อมูลโดยสรุป บทความวิชาการเกี่ยวกับการหย่าในโรดีเซีย

จำนวนคำ ๑,๑๘๗ คำ

รหัสอ้างอิง TM80.TXT

ที่มาของข้อมูล http://ec.europa.eu/justice_home/news/consulting_public/divorce_matters/study.pdf

วันปรับปรุง

แหล่งข้อมูล เดือนเมษายน ๒๕๕๙ (คัดลอกวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)

ชื่อเรื่อง Study to inform a subsequent Impact Assessment on the Commission proposal on jurisdiction and applicable law in divorce matters

จัดทำโดย Katarina Granath

ข้อมูลโดยสรุป รายงานผลวิจัยผลกระทบจากการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายหย่า เสนอต่อสหภาพยุโรป

จำนวนคำ ๔,๘๘๕ คำ

รหัสอ้างอิง	TM81.TXT
ที่มาของข้อมูล	https://culsnet.law.capital.edu/LawReview/BackIssues/31-3/Imbrogno.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	ปี ๒๕๔๖ (คัดลอกวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	ARBITRATION AS AN ALTERNATIVE TO DIVORCE LITIGATION: REDEFINING THE JUDICIAL ROLE
จัดทำโดย	ANDRE R. IMBROGNO (Capital University)
ข้อมูลโดยสรุป	บทความวิชาการเกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการในคดีหย่า
จำนวนคำ	๒,๒๐๒ คำ
รหัสอ้างอิง	TM82.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.hf.uib.no/i/smi/sa/08/8Layish.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	ปี ๒๕๔๐ (คัดลอกวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	THE LEGAL METHODOLOGY OF THE MAHDI IN THE SUDAN, 1881-1885: ISSUES IN MARRIAGE AND DIVORCE
จัดทำโดย	AHARON LAYISH
ข้อมูลโดยสรุป	บทความวิชาการเกี่ยวกับกฎหมายหย่าในประเทศซูดานช่วงปี ๒๔๒๔ - ๒๔๒๘
จำนวนคำ	๒,๒๒๗ คำ
รหัสอ้างอิง	TM83.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.sfu.ca/~pcurry/divorcweb.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	๑๕ กันยายน ๒๕๔๘ (คัดลอกวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	No-Fault Divorce and the Division of Marital Assets
จัดทำโดย	Philip A. Curry
ข้อมูลโดยสรุป	บทความวิชาการเกี่ยวกับกฎหมายหย่าในประเทศแคนาดา
จำนวนคำ	๑,๒๗๒ คำ
รหัสอ้างอิง	TM84.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.law.arizona.edu/search/searchresults.cfm
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	ปี ๒๕๔๘ (คัดลอกวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	Arizona Law Review
จัดทำโดย	University of Arizona
ข้อมูลโดยสรุป	รวมบทความในวารสารกฎหมาย เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการสิ้นสุดแห่งการสมรส
จำนวนคำ	๖,๔๒๐ คำ

รหัสอ้างอิง TM85.TXT
ที่มาของข้อมูล <http://canadajustice.ca/en/ps/pad/reports/>
วันปรับปรุง
แหล่งข้อมูล ๕ กันยายน ๒๕๕๐ (คัดลอกวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง PARENTING AFTER DIVORCE
จัดทำโดย Ron Stewart
ข้อมูลโดยสรุป เอกสารวิจัยเกี่ยวกับคดีหย่าที่เสนอต่อกระทรวงยุติธรรมแคนาดา และหนังสือชี้แจงจากกระทรวงยุติธรรมแคนาดา
จำนวนคำ ๑๐,๖๑๑ คำ

รหัสอ้างอิง TM86.TXT
ที่มาของข้อมูล <http://www.law.stetson.edu/LAWREV/abstracts/PDF/36-2Soliman.pdf>
วันปรับปรุง
แหล่งข้อมูล ปี ๒๕๕๐ (คัดลอกวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง FAIR PRESUMPTION: WHY FLORIDA NEEDS A DIVORCE REVOCATION STATUTE FOR BENEFICIARY-DESIGNATED NONPROBATE ASSETS
จัดทำโดย Suzanne Soliman (Stetson University)
ข้อมูลโดยสรุป บทความวิชาการกฎหมายฟลอริดาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการหย่ากับทรัพย์สินมรดก
จำนวนคำ ๒,๓๙๕ คำ

รหัสอ้างอิง TM87.TXT
ที่มาของข้อมูล <http://www.campuslight.org/Resources/Counseling%20Notebook.pdf>
วันปรับปรุง
แหล่งข้อมูล ไม่พบข้อมูล (คัดลอกวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง Counseling Notebook
จัดทำโดย Shawn Trueman
ข้อมูลโดยสรุป เอกสารบันทึกคำบรรยายกฎหมายครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการสิ้นสุดแห่งการสมรส
จำนวนคำ ๑,๙๐๙ คำ

รหัสอ้างอิง TM88.TXT
ที่มาของข้อมูล <http://www.utexas.edu/local/cgi-bin/htsearch>
วันปรับปรุง
แหล่งข้อมูล ปี ๒๕๕๐ (คัดลอกวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง Law in Popular Culture collection
จัดทำโดย University of Texas at Austin
ข้อมูลโดยสรุป รวมบทความวิชาการกฎหมาย เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการหย่า
จำนวนคำ ๙,๘๙๔ คำ

รหัสอ้างอิง	TM89.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.wcl.american.edu/journal/genderlaw/15/1acker.pdf?rd=1
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	ปี ๒๕๕๐ (คัดลอกวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	ALL'S FAIR IN LOVE AND DIVORCE: WHY DIVORCE ATTORNEY'S FEES SHOULD CONSTITUTE A DISSIPATION OF MARITAL ASSETS IN ORDER TO RETAIN EQUITY IN MARITAL PROPERTY DISTRIBUTIONS
จัดทำโดย	SARAH C. ACKER
ข้อมูลโดยสรุป	บทความวิชาการเกี่ยวกับค่าวิชาชีพกฎหมายและการแบ่งสินสมรสในคดีหย่า
จำนวนคำ	๑,๘๓๐ คำ
รหัสอ้างอิง	TM90.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.law.asu.edu/files/Faculty/Publications/813.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	ปี ๒๕๔๖ (คัดลอกวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	Relocation of Children After Divorce and Children's Best Interests: New Evidence and Legal Considerations
จัดทำโดย	Ira Mark Ellman, Sanford L. Braver, William V. Fabricius
ข้อมูลโดยสรุป	บทความวิชาการเกี่ยวกับอำนาจปกครองบุตรในคดีหย่า
จำนวนคำ	๒,๕๒๓ คำ
รหัสอ้างอิง	TM91.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://edt.missouri.edu/Fall2005/Thesis/MaliaS-051706-T3578/research.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	เดือนธันวาคม ๒๕๔๘ (คัดลอกวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	NEGOTIATING THE LEGAL DIVORCE PROCESS: MOTHERS' PERCEPTIONS AND EXPERIENCES OF THE LEGAL SYSTEM
จัดทำโดย	SARAH ELAINE CATHERINE MALIA (University of Missouri)
ข้อมูลโดยสรุป	วิทยานิพนธ์เรื่องกระบวนการเจรจาหย่าทางกฎหมาย
จำนวนคำ	๔,๒๒๒ คำ
รหัสอ้างอิง	TM92.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.law2.byu.edu/isfl/saltlakeconference/papers/isflpdfs/Antokolskaia.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	ปี ๒๕๔๕ (คัดลอกวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	CONVERGENCE OF DIVORCE LAWS IN EUROPE
จัดทำโดย	Masha Antokolskaia
ข้อมูลโดยสรุป	บทความวิชาการเกี่ยวกับกฎหมายหย่าในทวีปยุโรป
จำนวนคำ	๒,๕๐๒ คำ

รหัสอ้างอิง	TM93.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.ace.uiuc.edu/taxschool/TaxbookArchive/2000/2000%2009%20Divorce.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	ปี ๒๕๔๓ (คัดลอกวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	DIVORCE
จัดทำโดย	Board of Trustees of the University of Illinois
ข้อมูลโดยสรุป	คู่มือภาษีที่เกี่ยวข้องกับการหย่าสำหรับนายความ
จำนวนคำ	๑,๘๔๐ คำ
รหัสอ้างอิง	TM94.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.jud.ct.gov/lawlib/Law/divorce.htm
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	ปี ๒๕๕๐ (คัดลอกวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	Connecticut Law About Divorce
จัดทำโดย	Connecticut Judicial Branch
ข้อมูลโดยสรุป	เอกสารข้อมูลเพื่อการวิจัยเรื่องกฎหมายหย่าของรัฐคอนเนคติกัตในห้องสมุดกฎหมาย
จำนวนคำ	๑๕,๓๖๒ คำ
รหัสอ้างอิง	TM95.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://bura.brunel.ac.uk/bitstream/2438/671/3/JLS+96.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	ปี ๒๕๓๙ (คัดลอกวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	Divorce Reform and the Image of the Child
จัดทำโดย	CHRISTINE PIPER
ข้อมูลโดยสรุป	บทความวิชาการเกี่ยวกับการปฏิรูปกฎหมายหย่าในประเทศอังกฤษในกรณีที่เกี่ยวข้องกับบุตร
จำนวนคำ	๒,๒๕๔ คำ
รหัสอ้างอิง	TM96.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.womensolicitors.org.uk/AWSDocs/EWLA_Response_to_Green_Paper_30_Sept_05.doc
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	เดือนกันยายน ๒๕๔๘ (คัดลอกวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	Commission of the European Communities Green Paper on applicable law and jurisdiction in divorce matters
จัดทำโดย	European Women Lawyers Association
ข้อมูลโดยสรุป	รายงานความเห็นของสมาคมนักกฎหมายสตรียุโรปเกี่ยวกับคดีหย่า
จำนวนคำ	๘๐๙ คำ

รหัสอ้างอิง	TM97.TXT
ปีที่พิมพ์	๒๕๔๐
ชื่อเอกสาร	Principles of Family Law
ชื่อผู้แต่ง	S.M. Cretney; J.M. Masson
จัดทำโดย	Sweet & Maxwell
ข้อมูลโดยสรุป	ตำราวิชากฎหมายครอบครัวของอังกฤษ เฉพาะบทว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรส
จำนวนคำ	๑๑,๗๒๑ คำ
รหัสอ้างอิง	TM98.TXT
ปีที่พิมพ์	๒๕๔๕
ชื่อเอกสาร	FAMILY LAW
ชื่อผู้แต่ง	Tina Bond, Jill Black; Jane Bridge
จัดทำโดย	Oxford University Press
ข้อมูลโดยสรุป	หนังสือแนวทางปฏิบัติในคดีครอบครัวของอังกฤษ เฉพาะบทว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรส
จำนวนคำ	๖,๗๒๒ คำ
รหัสอ้างอิง	TM99.TXT
ปีที่พิมพ์	๒๕๐๖
ชื่อเอกสาร	THE LAW AND PRACTICE OF DIVORCE AND MATRIMONIAL CAUSES Including PROCEEDINGS IN MAGISTRATES' COURTS
ชื่อผู้แต่ง	D. TOLSTOY (One of Her Majesty's Counsel)
จัดทำโดย	Sweet & Maxwell
ข้อมูลโดยสรุป	หนังสือกฎหมายว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรสฉบับสมบูรณ์ (พบฉบับเดียวในห้องสมุดคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)
จำนวนคำ	๑๒,๙๘๘ คำ
รหัสอ้างอิง	TM100.TXT
ที่มาของข้อมูล	http://www.canada-justice.ca/en/ps/pad/reports/2001FCY6.pdf
วันปรับปรุง	
แหล่งข้อมูล	เดือนกันยายน ๒๕๔๔ (คัดลอกวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๐)
ชื่อเรื่อง	BACKGROUND PAPER POST-SEPARATION VISITATION DISPUTES: DIFFERENTIAL INTERVENTIONS
จัดทำโดย	Rachel Birnbaum; Willson McTavish
ข้อมูลโดยสรุป	เอกสารรายงานที่นักกฎหมายแคนาดาเสนอกระทรวงยุติธรรมเกี่ยวกับคดีพิพาทเรื่องการพบ ภายหลังสามีภริยาแยกกันอยู่
จำนวนคำ	๒,๗๗๗ คำ
รหัสอ้างอิง	TM101.TXT
ปีที่พิมพ์	๒๕๔๕

ชื่อเอกสาร	Modern Family Law : Cases and Materials
ชื่อผู้แต่ง	D. Kelly Weisberg; Susan Frelich Appleton
จัดทำโดย	Aspen Publishers, Inc.
ข้อมูลโดยสรุป	รวมคดีศึกษากฎหมายครอบครัวสหรัฐอเมริกาที่สำคัญๆ เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการสิ้นสุดแห่งการสมรส
จำนวนคำ	๒๑,๓๗๗ คำ
รหัสอ้างอิง	TM102.TXT
ปีที่พิมพ์	๒๕๓๕
ชื่อเอกสาร	Bromley's Family Law
ชื่อผู้แต่ง	P.M. Bromley; N.V. Lowe
จัดทำโดย	Butterworth
ข้อมูลโดยสรุป	ตำราวิชากฎหมายครอบครัวของอังกฤษ เฉพาะบทว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรส
จำนวนคำ	๑๑,๔๑๑ คำ
รหัสอ้างอิง	TM103.TXT
ปีที่พิมพ์	๒๕๓๘
ชื่อเอกสาร	Family Law – (Lecture Notes Series)
ชื่อผู้แต่ง	Curzon LB
จัดทำโดย	Cavendish Publishing Limited
ข้อมูลโดยสรุป	บันทึกคำบรรยายกฎหมายครอบครัวอังกฤษ เฉพาะบทว่าด้วยการสิ้นสุดแห่งการสมรส
จำนวนคำ	๕,๐๐๗ คำ
รหัสอ้างอิง	TM104.TXT
ปีที่พิมพ์	๒๕๓๔
ชื่อเอกสาร	The FAMILY LAW AND SOCIETY Cases and Materials
ชื่อผู้แต่ง	Brenda M Hoggett; David S Pearl
จัดทำโดย	Butterworth
ข้อมูลโดยสรุป	รวมคดีศึกษากฎหมายครอบครัวกฎหมายครอบครัวอังกฤษ เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการสิ้นสุดแห่งการสมรส
จำนวนคำ	๑๑,๙๗๔ คำ
รหัสอ้างอิง	TM105.TXT
ปีที่พิมพ์	๒๕๔๔
ชื่อเอกสาร	Family Law
ชื่อผู้แต่ง	Jonathan Herring
จัดทำโดย	Longman
ข้อมูลโดยสรุป	ตำรากฎหมายครอบครัวอังกฤษ เฉพาะบทที่เกี่ยวข้องกับการสิ้นสุดแห่งการสมรส
จำนวนคำ	๖,๗๒๕ คำ
รหัสอ้างอิง	TM106.TXT

ปีที่พิมพ์	๒๕๒๙
ชื่อเอกสาร	FAMILY LAW IN A NUTSHELL
ชื่อผู้แต่ง	Harry D. Krause
จัดทำโดย	WEST PUBLISHING CO.
ข้อมูลโดยสรุป	คำอธิบายแบบย่อกฎหมายครอบครัวอเมริกัน เฉพาะบทที่เกี่ยวข้องกับการสิ้นสุดแห่งการสมรส
จำนวนคำ	๕,๖๐๕ คำ

ภาคผนวก ง

รายการคำศัพท์ในขอบเขตการวิจัย

ลำดับที่	คำศัพท์	ความถี่ (คำ)
1	family law	8,538
2	modification	3,264
3	couple	3,093
4	family court	2,641
5	civil partner	2,294
6	information meeting	1,930
7	civil partnership	1,555
8	periodical payments	1,169
9	divorce proceeding	1,035
10	minor child	1,013
11	child custody	918
12	spousal support	905
13	custodial parent	887
14	parental responsibility	767
15	parenting plan	741
16	separate property	720
17	family violence	679
18	divorce decree	674
19	joint custody	658
20	earning capacity	629
21	family mediation	547
22	divorce process	535
23	civil union	476
24	child support order	466
25	divorce action	465
26	petition(s) for divorce	463
27	parental rights	460
28	support obligation	425
29	spousal maintenance	417
30	misconduct	411
31	financial relief	403
32	decree of divorce	398
33	support enforcement	381
34	physical custody	377
35	property division	349

36	child support obligation	329
37	division of property	315
38	irretrievable breakdown	302
39	divorce matter	299
40	financial support	298
41	cohabitant	294
42	marital termination agreement	286
43	noncustodial parent	285
44	marital dissolution	268
45	decree of judicial separation	267
46	matrimonial property	263
47	property adjustment order	243
48	living apart	241
49	child(ren)'s best interest	237
50	divorce reform	232
51	restitution of conjugal rights	222
52	clean break	220
53	group presentation	218
54	international divorce	215
55	shared parenting	211
56	collaborative practice	205
57	maintenance pending suit	202
58	permanent alimony	200
59	parenting arrangement	198
60	family support magistrate	188
61	lump sum payment	186
62	sole custody	183
63	decree of dissolution	182
64	collaborative process	179
65	child support payment	178
66	parenting coordinator	173
67	former matrimonial home	169
68	decree of dissolution of marriage	160
69	child custody determination	156
70	child support agency	152
71	matrimonial proceeding	150
72	domestic support obligation	148
73	secured periodical payments	148
74	ALI Principles	143

75	child support award	141
76	decree of nullity	137
77	reasonable requirements	135
78	psychological incapacity	133
79	alimony pendente lite	132
80	matrimonial home rights	130
81	no-fault divorce law	125
82	lump sum order	123
83	family law matter	122
84	paramountcy principle	121
85	joint legal custody	120
85	domestic helper	119
86	non-molestation order	119
87	termination of parental rights	116
88	adjustment stage	110
89	support order	110
90	custody dispute	109
91	law of divorce	108
92	quasi-community property	108
93	family law practitioner	106
94	domestic relations order	105
95	convention country	103
96	domestic partnership	103
97	property adjustment	102
98	ground of divorce	101
99	natural father	101
100	family dispute resolution	100
101	custody case	97
102	family court judge	95
103	matrimonial property plan	93
104	no-fault divorce	90
105	supervised access	88
106	family dispute resolution practitioner	87
107	family violence order	87
108	paramount consideration	87
109	wilful neglect to maintain	86
110	basic child support obligation	85
111	intolerable cruelty	85
112	matrimonial property law	85

113	child custody case	84
114	child support enforcement	83
115	custody determination	83
116	family law practice	83
117	victim of domestic violence	82
118	child(ren) of divorce	81
119	collaborative lawyer	81
120	petition for dissolution	81
121	child support scheme	80
122	divorce litigation	80
123	qualified domestic relations order	79
124	shared parental responsibility	78
125	child support agreement	77
126	decree nisi of divorce	77
127	self-sufficiency	77
128	child custody dispute	75
129	division of assets	73
130	marital misconduct	73
131	spousal support order	70
132	in loco parentis	69
133	shared custody	69
134	decree of nullity of marriage	68
135	family law proceeding	68
136	action for dissolution of marriage	67
137	family court proceedings	67
138	recipient spouse	67
139	decree of legal separation	66
140	judgment of divorce	65
141	child custody evaluation	64
142	domestic relations case	64
143	lone parent	64
144	ground for dissolution of marriage	62
145	joint physical custody	62
146	child custody proceeding	61
147	financial hardship	61
148	child support enforcement agency	60
149	non-residential parent	59
150	notice of proposed civil partnership	59
151	order for periodical payments	58

152	collaborative family law	57
153	community property state	56
154	clean break order	55
155	custody award	55
156	interim lump sum order	55
157	child support assessment	54
158	educational support order	54
159	child support proceeding	53
160	division of marital property	53
161	family law attorney	53
162	wilful neglect	53
163	ground for dissolution	52
164	domestic relations law	51
165	equitable distribution order	51
166	custody evaluation	50
167	family law dispute	50
168	petition for judicial separation	50
169	petition(s) for judicial separation	50
170	distribution of marital property	49
171	final divorce decree	49
172	termination of marital status	49
173	access to children	48
174	child support amount	48
175	child custody evaluator	47
176	dissolution of civil partnership	47
177	family proceeding	47
178	request for access	47
179	shared physical custody	47
180	supervised visitation	47
181	division of community property	46
182	fault-based divorce	46
183	presumptive amount of child support	46
184	collaborative law	45
185	common habitual residence	44
186	proceeding for dissolution of marriage	44
187	shared custody case	44
188	irretrievable breakdown of marriage	42
189	marital dissolution proceeding	42
190	divorce county court	41

191	divorce law reform	41
192	child support schedule	40
193	family mediation service	40
194	first and paramount consideration	40
195	legal divorce process	40
196	order for child support	40
197	spousal support payment	40
198	ground for annulment	39
199	order for financial provision	38
200	physical placement	38
201	registered parenting plan	38
202	child support arrearage	37
203	domestic violence case	37
204	grave financial hardship	37
205	judgment of dissolution of marriage	36
206	best interest standard	35
207	child support enforcement program	35
208	high-conflict divorce	35
209	joint custody order	35
210	de facto relationship	34
211	family law regulation	34
212	fault grounds for divorce	34
213	petition for nullity	34
214	revocation of divorce	34
215	residential parent	33
216	claims for domestic support obligation	32
217	customary law marriage	32
218	final decree in divorce	32
219	improper removal	32
220	order for financial relief	32
221	Child Custody Conference Officer	31
222	community property system	31
223	decree nisi absolute	31
224	family law reform	31
225	fault-based grounds	31
226	no-fault ground	31
227	sole physical custody	31
228	spousal support provision	31
229	agreed parenting plan	30

230	high-conflict case	30
231	order for maintenance pending suit	30
232	spousal support obligation	30
233	annual rate of child support	29
234	child support service	29
235	decree of annulment	29
236	publication of divorce proceedings	29
237	separate property interest	29
238	agreed matrimonial property plan	28
239	de facto parent	28
240	spousal maintenance proceedings	28
241	collaborative law process	27
242	legal separation proceeding	27
243	modification of child support	27
244	practice of collaborative law	27
245	domestic relations exception	26
246	lump sum alimony	26
247	parenting after divorce	26
248	post-divorce parenting	26
249	application for maintenance pending suit	25
250	application for financial provision	25
251	attorney ad litem	25
252	child support worksheet	25
253	dissolution of marriage action	25
254	family support order	25
255	joint custody arrangement	25
256	method of dispute resolution	25
257	family court system	24
258	holder of parental responsibility	24
259	interim lump sum payment	24
260	judgment of legal separation	24
261	matrimonial property regime	24
262	petition for visitation	24
263	post-bankruptcy domestic support obligation	24
264	shared custody award	24
265	shared custody situation	24
266	supervised access centre	24
267	termination of alimony	24
268	child custody decree	23

269	child support action	23
270	child support case	23
271	community property law	23
272	division of matrimonial assets	23
273	family law solicitor	23
274	family law specialist	23
275	post-separation parenting program	23
276	child support debt	22
277	claim for financial provision	22
278	determination of child support	22
279	equitable division of marital property	22
280	final judgment of dissolution	22
281	future earning capacity	22
282	law of matrimonial property	22
283	post-divorce litigation	22
284	support of minor child	22
285	child custody order	21
286	division of proceeds	21
287	no-fault system	21
288	petition for modification	21
289	termination agreement	21
290	best interest test	20
291	child custody arrangements	20
292	child custody law	20
293	child custody mediation	20
294	community property interests	20
295	foreign support order	20
296	protection against domestic violence	20
297	support enforcement services	20
298	child support legislation	19
299	children after divorce	19
300	clean break principle	19
301	equal shared parental responsibility	19
302	failure to maintain	19
303	financial support of children	19
304	ground for termination	19
305	imputed support obligation	19
306	lump sum maintenance	19
307	post-separation circumstances	19

308	quasi-community property statute	19
309	child support application	18
310	child support liability	18
311	child support percentage	18
312	child support provision	18
313	child support registrar	18
314	collaborative family lawyers	18
315	collaborative practice group	18
316	division of responsibility	18
317	equitable distribution of property	18
318	family law service	18
319	grounds for modification	18
320	non-marital asset	18
321	periodical payments order	18
322	significant harm test	18
323	traditional child custody	18
324	child custody matters	17
325	child support issues	17
326	common law marital property	17
327	non-adversarial dispute resolution	17
328	non-molestation injunction	17
329	primary physical custody	17
330	reasonable standard(s) of living	17
331	separate property system	17
332	supervised access program	17
333	support enforcement system	17
334	unequal shared custody case	17
335	access to divorce	16
336	act of domestic violence	16
337	award of child support	16
338	child paramountcy principle	16
339	child support determination	16
340	custody pendente lite	16
341	division of matrimonial property	16
342	egregious marital misconduct	16
343	family support enforcement	16
344	final child support order	16
345	high-conflict family	16
346	irremediable breakdown	16

347	law on divorce	16
348	lump sum award	16
349	non-marital portion	16
350	petition for declaration of nullity	16
351	petition for dissolution of marriage	16
352	pre-bankruptcy domestic support obligation	16
353	refusal of sexual intercourse	16
354	temporary support order	16
355	child support enforcement system	15
356	equitable distribution statute	15
357	family law mediation	15
358	international divorce case	15
359	maintenance pendente lite	15
360	marital property regime	15
361	marital termination	15
362	no-fault law	15
363	non-marital funds	15
364	petition for custody	15
365	post-divorce relationship	15
366	unequal shared custody	15
367	award of joint custody	14
368	child custody litigation	14
369	claim for periodical payments	14
370	community property regime	14
371	enforcement of child support order	14
372	equal shared custody	14
373	family law policies	14
374	family violence proceedings	14
375	interstate child support	14
376	post-divorce income	14
377	post-separation parenting	14
378	proceedings for judicial separation	14
379	secured periodical payments order	14
380	child support enforcement service	13
381	child support income amount	13
382	contested child custody	13
383	de facto custody	13
384	de facto separation	13
385	domestic relations court	13

386	enhanced earning capacity	13
387	equal division of assets	13
388	family court welfare officer	13
389	family law process	13
390	fault-based system	13
391	final judgment of divorce	13
392	maintenance after divorce	13
393	marital property rights	13
394	matrimonial property system	13
395	breaches of contact orders	12
396	child support claim	12
397	dissolution of marriage proceeding	12
398	equal shared custody case	12
399	evidence of domestic violence	12
400	fair market value standard	12
401	family court welfare service	12
402	family law principle	12
403	family violence indicator	12
404	fault-based facts	12
405	incident of domestic violence	12
406	interest of minor child	12
407	lost earning capacity	12
408	marital dissolution case	12
409	non-custodial father	12
410	provision of maintenance	12
411	request for custody	12
412	shared parenting arrangement	12
413	short-term marriage	12
414	spousal support award	12
415	temporary child support	12
416	unsecured periodical payments	12
417	access to family mediation	11
418	child custody issue	11
419	child support reform	11
420	civil divorce case	11
421	Community Child Protection Team	11
422	court-ordered child support	11
423	domestic partnership law	11
424	domestic relations action	11

425	equal property division	11
426	ex parte divorce	11
427	family proceedings court	11
428	finding of irretrievable breakdown	11
429	ground for nullity	11
430	interim periodical payment	11
431	interim periodical payment order	11
432	judicial separation action	11
433	level of child support	11
434	marital dissolution action	11
435	mediation in family matters	11
436	order(s) of equitable distribution	11
437	post-separation parenting arrangement	11
438	potential earning capacity	11
439	primary residential parent	11
440	act of sexual intercourse	10
441	certified family law specialist	10
442	child custody actions	10
443	child support enforcement effort	10
444	child support obligor	10
445	collaborative law matter	10
446	commencement of divorce proceedings	10
447	comparable standard of living	10
448	complaint for legal separation	10
449	contested divorce proceedings	10
450	custody dispute resolution	10
451	decree absolute of divorce	10
452	decree of jactitation of marriage	10
453	domestic relations officer	10
454	domestic violence issue	10
455	enforcement of child support	10
456	equal standard of living	10
457	equitable distribution award	10
458	existing child support order	10
459	family support obligation	10
460	family violence issue	10
461	fault-based factors	10
462	fit custodial parent	10
463	grant of divorce	10

464	holder of access rights	10
465	interim lump sum application	10
466	judgment of divorce nisi	10
467	marital standard(s) of living	10
468	marital termination settlement	10
469	non-marital relationship	10
470	post-divorce conflict	10
471	post-divorce effort	10
472	reasonable requirements approach	10
473	self-sufficiency reserve	10
474	State domestic relations law	10
475	support enforcement officer	10
476	termination of parental rights proceeding	10
477	best interest determination	9
478	child support calculation	9
479	child support system	9
480	clean break settlement	9
481	collaborative law contract	9
482	culture of divorce	9
483	disposition of marital property	9
484	English family law solicitor	9
485	family court administrator	9
486	Family Court mediation service	9
487	Family Court mediator	9
488	home recipient spouse	9
489	initial support order	9
490	marital termination action	9
491	modification of child support order	9
492	non-marital property	9
493	notice of lis pendens	9
494	parental rights proceeding	9
495	periodic payment of permanent alimony	9
496	physical placement award	9
497	pro se divorce	9
498	registration of parenting plan	9
499	request for visitation	9
500	separate property fund	9
501	separate property state	9
502	shared parenting determination	9

503	shared parenting order	9
504	child custody decision	8
505	claim for equitable distribution	8
506	collaborative law practice	8
507	community property asset	8
508	community property division	8
509	domestic relations practice	8
510	equitable distribution scheme	8
511	evidence of irretrievable breakdown	8
512	family court services	8
513	family law scholars	8
514	fault-based divorce law	8
515	ground for judicial separation	8
516	grounds for judicial separation	8
517	immediate physical custody	8
518	increase in child support	8
519	jurisdiction over custody	8
520	jurisdiction over divorce	8
521	lack of candour	8
522	marital property division	8
523	non-residential father	8
524	original custody determination	8
525	past-due child support	8
526	petition for annulment	8
527	provision for periodical payments	8
528	reduction in child support	8
529	shared custody arrangement	8
530	sole custody cases	8
531	termination of child support	8
532	termination of domestic partnership	8
533	termination of support	8
534	action for child support	7
535	automatic adjustment of child support	7
536	basis of divorce	7
537	child support arrangement	7
538	child support collection	7
539	child support deviation	7
540	child support matter	7
541	child visitation right	7

542	common law property norms	7
543	contested custody case	7
544	customary law system	7
545	division of acquests	7
546	doctrine of equitable distribution	7
547	domestic relations issues	7
548	equitable distribution doctrine	7
549	equitable distribution proceedings	7
550	family dispute resolution process	7
551	fault-based statutory factors	7
552	high-conflict situations	7
553	joint physical custody arrangement	7
554	long term marriage	7
555	lump sum pension	7
556	mixed system of divorce	7
557	model of dispute resolution	7
558	national child support enforcement effort	7
559	no-fault divorce legislation	7
560	no-fault reform	7
561	petition for bifurcation	7
562	post-divorce arrangements	7
563	presumption of joint custody	7
564	provision for child support	7
565	serious financial hardship	7
566	split custody case	7
567	state child support enforcement agency	7
568	system of matrimonial property	7
569	award of alimony pendente lite	6
570	best interest analysis	6
571	best interests criterion	6
572	certificate of civil union	6
573	child custody adjudication	6
574	child custody office	6
575	child support regime	6
576	child support services agency	6
577	community property estate	6
578	custody after divorce	6
579	decree of equitable distribution	6
580	development of collaborative practice	6

581	dissolution of family units	6
582	divisible marital property	6
583	division of family assets	6
584	equitable distribution of marital property	6
585	equitable distribution principle	6
586	equitable distribution state	6
587	ex parte divorce decree	6
588	extreme financial hardship	6
589	family dispute resolution system	6
590	family law problem	6
591	fault divorce	6
592	foreign divorce decree	6
593	guideline for child support	6
594	high-conflict custody case	6
595	high-conflict relationships	6
596	joint custody agreement	6
597	joint custody award	6
598	Legal Separation Agreement	6
599	lump sum distribution	6
600	lump sum provision	6
601	maintenance pendente lite order	6
602	means of dispute resolution	6
603	mediation of child custody disputes	6
604	mixed system of divorce law	6
605	non-marital house	6
606	parental decision-making	6
607	parenting arrangements after divorce	6
608	parenting arrangements after separation	6
609	petition for alimony	6
610	petition for legal separation	6
611	post-separation arrangement	6
612	presumption of community property	6
613	primary custodial parent	6
614	provincial child support service	6
615	provision for financial relief	6
616	public policy grounds	6
617	reasonable visitation right	6
618	same-sex civil unions	6
619	second divorce action	6

620	shared parenting time	6
621	suit for judicial separation	6
622	action of divorce	5
623	actual physical custody	5
624	application for joint custody	5
625	application for child support	5
626	best interests principle	5
627	broken down beyond repair	5
628	child custody enforcement legislation	5
629	child custody suit	5
630	child support enforcement legislation	5
631	child support enforcement provision	5
632	child support hearing	5
633	child support modification	5
634	child support money	5
635	child support payee	5
636	child support payor	5
637	child support responsibility	5
638	Collaborative Law Professional	5
639	de facto partner	5
640	declaration of domestic partnership	5
641	deferred clean break order	5
642	determination of irretrievable breakdown	5
643	development of divorce law	5
644	dissolution of civil union	5
645	divorce case files	5
646	divorce decree nunc pro tunc	5
647	domestic relations dispute	5
648	domestic violence statute	5
649	equitable distribution hearing	5
650	equitable distribution of marital asset	5
651	family law bar	5
652	family law measure	5
653	family mediation community	5
654	ground for relief	5
655	high-conflict dispute	5
656	interest in community property	5
657	international divorce matter	5
658	joint custody presumption	5

659	lack of affection	5
660	limited earning capacity	5
661	lump sum settlement	5
662	no-fault divorce regime	5
663	non-marital purpose	5
664	perpetrators of domestic violence	5
665	petition for alimony pendente lite	5
666	petition for nullity of marriage	5
667	petition for spousal support	5
668	post-divorce adjustment	5
669	post-divorce standard of living	5
670	post-separation efforts	5
671	preference for joint custody	5
672	presumptive child support obligation	5
673	pro se obligee	5
674	proceeding for legal separation	5
675	separate property rights	5
676	shared custody implementation plan	5
677	shared custody outcome	5
678	spousal support recipient	5
679	subject of divorce	5
680	supervised access service	5
681	third-party custody case	5
682	unilateral no-fault divorce	5

ภาคผนวก จ
บันทึกข้อมูลศัพท์เบื้องต้น

Concept CN001	
English Term: family law	Thai Term: n.a.*
Feature**: (น.) family law เป็นกฎหมายที่กำหนดสิทธิหน้าที่ต่างๆ เกี่ยวกับการสมรส การหย่า การแยกกันอยู่ child custody, support obligation เป็นต้น โดย family court เป็นศาลที่นำ family law ไปใช้พิจารณาพิพากษาคดี	
<p>Concept Relations:</p> <pre> graph TD A[family court] -- UT --> B[family law] B -- SO --> C["marriage (การสมรส)***"] B -- SO --> D["separation (การแยกกันอยู่)"] B -- SO --> E["divorce (การหย่า)"] B -- SO --> F[child custody] B -- SO --> G[support obligation] </pre> <p>SO = Source of Obligation – Obligation UT = User – Tool</p>	
<p>Extractions:</p> <p>§ 19.1 History—From No Divorce to Unilateral Divorce In One Long Century. Lasting marriage is the goal and, even as the divorce statistics increase, remains the norm. For lawyers who rarely deal with the "normal," divorce is the essence of family law. So far we have seen how people get married and what substantive and formal prerequisites apply. We have concerned ourselves with the limited involvement of the law in the ongoing marriage, and we may have been left wondering whether the law has struck that balance between involvement and non-involvement that maximizes the parties' potential for a good relationship. Now we shall see what happens when the relationship has irrevocably turned sour: Divorce. (TM106)</p> <p>Throughout the country, family law has traditionally reflected community norms, [and] the federal courts have attempted to protect the local character of domestic relations law.... The belief in local control over family law, however, beyond suggesting an inevitability to this means of family regulation, also overlooks the negative aspects of the community. (TM101)</p> <p>... the court should not make orders relating to the upbringing of children unless satisfied that to do so would be better than making no order.' These provisions might suggest that the philosophical</p>	

basis of **family law** has been changed to one of non-intervention, and that the law now accepts private agreement as an appropriate—and indeed the preferred method—of resolving disputes. Yet the **divorce law** contains provisions which seek to give effect to a wholly different philosophy ... (TM97)

When **child custody** is in issue, the term translates as the maximum access and control rights for the client spouse. Those experienced in **family law** generally recognize the practical or long-range infirmities that sometimes plague the "best possible result for the client." To use some graphic examples, the spouse saddled with an unreasonably high **support obligation** will sometimes quit his or her employment and disappear without paying any of it; ... (TM2)

Attorneys who practice **family law** are familiar with their clients' high level of emotional distress and the effect it has on the **dissolution process**. Divorcing individuals are expected to make major decisions when they are least capable of doing so. Just as litigation can compound the difficulties of **separation** and **divorce**, the mediation process requires a couple who may be alienated from each other to communicate and work together, which may cause more emotional upheaval. (TM2)

This concern is particularly real in the area of **domestic relations law**, ... The potential for the rights of children to be lost in the ADR shuffle is great. In the context of **custody** and **visitation**, they are further disadvantaged by the law's refusal to permit them to decide with whom they will live and the rules of **visitation**.... Particularly frustrating for the children of **divorcing parents** is that they get little, if any, input into decisions that greatly affect their lives. (TM81)

Yet the push for the use of ADR in **divorce proceedings** continues. In the view of many, the area of **domestic relations law** is particularly well suited to ADR. ... But in reality the roots of ADR in the area of **family law** probably lie slightly deeper in our traditional notions of the family. Even though marriage is a state-sanctioned institution, marriage and family affairs have always been viewed as intensely private in nature. Understandably, this creates in the state a reluctance to act. Couple the private nature of the family with the fact that **custody** and other **divorce-related issues** are so profound, and it becomes clear why many courts and commentators would like to see **couples** settle their **divorces** privately through ADR. (TM81)

Note: ชุด ๓๐ คำแรก

Extraction ของศัพท์ที่เกี่ยวข้อง ดู CN004, CN011 และ CN028

- * ช่อง Thai Term ในบันทึกข้อมูลศัพท์เบื้องต้นทั้งหมดระบุว่าไม่มีข้อมูล (n.a.) เนื่องจากคำศัพท์ทั้งหมดไม่มีคำเทียบภาษาไทยในทรัพยากรการแปลที่ใช้อ้างอิงในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้
- ** คำบรรยายมโนทัศน์ (feature) ของคำศัพท์ภาษาอังกฤษแต่ละคำในบันทึกข้อมูลศัพท์เบื้องต้นเมื่ออ้างอิงมโนทัศน์ที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องใช้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ เนื่องจากในขั้นตอนการบันทึกข้อมูลศัพท์เบื้องต้นยังไม่พบหรือสร้างคำศัพท์ภาษาไทยของมโนทัศน์เหล่านั้น
- *** ในช่องแสดงแผนภูมิมโนทัศน์สัมพันธ์ (Concept Relations) ของบันทึกข้อมูลศัพท์เบื้องต้น เมื่อมโนทัศน์ที่เกี่ยวข้องมีคำเทียบภาษาไทยในทรัพยากรที่ใช้อ้างอิงในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้ จะระบุคำเทียบนั้นกำกับไว้ด้วย

Concept CN002	
English Term: modification	Thai Term: n.a.
<p>Feature: (n.) modification เป็นการเปลี่ยนแปลงแก้ไข custody award, child custody order หรือ custody determination ในกรณีที่พฤติการณ์เปลี่ยนแปลงในสารสำคัญอันอาจกระทบสุขภาพกายหรือสุขภาพจิตของบุตรอย่างร้ายแรงและมีความจำเป็นเพื่อปกป้อง child's best interest เช่น มารดาประพฤติผิดศีลธรรม (โดยเฉพาะในเรื่องเพศ) ทั้งนี้ child's best interest เป็นเช่นไร ปัจจัยหนึ่งที่ใช้พิจารณาคือ family violence ส่วน custody award, child custody order และ custody determination ได้แก่ คำสั่งศาลที่ออกเมื่อดำเนิน child custody proceeding เสร็จสิ้น โดยเป็นคำสั่งศาลที่กำหนด child custody ซึ่งเป็น parental responsibility ประเภทหนึ่ง โดยพิจารณา child's best interest เป็นสำคัญ โดย parental responsibility อาจกำหนดโดย parenting plan ผู้ที่มี child custody เหนือ minor child คือ custodian ซึ่งอาจได้แก่ custodial parent และ noncustodial parent child custody อาจจำแนกได้เป็น sole custody กับ joint custody หรือ physical custody กับ legal custody โดย joint custody อาจจำแนกย่อยได้เป็น joint physical custody และ joint legal custody</p>	
<p>Concept Relations:</p> <p>AG = Action – Guideline CF = Condition – Factor DB = Decision – Basis of Decision GS = General Concept – Specific Concept OO = Obligation – Object of Obligation</p>	

PP = Process – Product

SO = Source of Obligation – Object of Obligation

SuO = Subject of Obligation – Obligation

Extractions:

18.17 **Change in Child Custody—Modification.** **Custody awards** are not final orders and remain **modifiable** if there is a material change in circumstances. Since the stability of the child's environment is in itself a major consideration in custodial decisions, courts are reluctant to **modify awards**. ... UMDA § 409 provides that a **child custody order** may not **be modified** for two years unless the child's environment seriously endangers the child's "physical, mental, moral or emotional health". After two years, nearly the same criteria must be met, unless the **custodial parent** consents. (TM106)

Even without the UMDA, solid proof of a serious change in circumstances is necessary **to change custody**. There remains some emphasis on the mother's sexual mores, as evidenced in 1979 in Jarrett where the Supreme Court of Illinois allowed to stand a **change of custody** of three **children** from a "cohabiting" mother to an "equally caring and affectionate" father "whose conduct did not contravene . . . standards . . . " ... In the past, courts almost routinely held that proof of the mother's "immorality" either during **marriage** or thereafter, ipso facto rendered her unfit to have **custody**, regardless of whether her conduct had a direct effect on the well-being of the **children**. ... (TM106)

18.18 Interstate Custody Problems. The rule that **custody determinations** remain **modifiable** to safeguard the **child's best interests** has led to much abuse. (TM106)

Note: ชุด ๓๐ คำแรก

Extraction ของศัพท์ที่เกี่ยวข้อง ดู CN010, CN011, CN013, CN014, CN015, CN017, CN019, CN032, CN033, CN034, CN035, CN041, CN042, CN043, CN044, CN048 และ CN049

Concept CN003	
English Term: couple	Thai Term: n.a.
<p>Feature: (n.) couple ได้แก่ ชายและหญิงที่สมรสกันและเป็นสมาชิกครอบครัวเดียวกัน หรือชายและหญิงที่ไม่สมรสกันแต่อยู่กินกันฉันสามีภริยา หรือบุคคลสองคนเพศเดียวกัน เป็น civil partner ซึ่งกันและกัน และเป็นสมาชิกครอบครัวเดียวกัน หรือบุคคลสองคนเพศเดียวกัน ไม่เป็น civil partner ซึ่งกันและกันแต่อยู่กินกันฉัน civil partner ทั้งนี้ ชายและหญิงที่สมรสกันและเป็นสมาชิกครอบครัวเดียวกันนั้นเรียกว่า spouse ความสัมพันธ์ระหว่างกัน อันได้แก่บรรดาหน้าที่ที่มีต่อกันในฐานะ spouse อาจเรียกว่า marriage ส่วนชายและหญิงที่ไม่สมรสกันแต่อยู่กินกันฉันสามีภริยาหรือบุคคลสองคนเพศเดียวกัน ไม่เป็น civil partner ซึ่งกันและกันแต่อยู่กินกันฉัน civil partner เรียกว่า cohabitant ความสัมพันธ์ระหว่างกัน กล่าวคือ บรรดาหน้าที่ที่มีต่อกันในฐานะ cohabitant อาจเรียกว่า civil union สำหรับ civil partner ความสัมพันธ์ระหว่างกันเรียกว่า civil partnership</p>	
<p>Concept Relations:</p> <pre> graph TD couple[couple] -- GS --> spouse["spouse
(คู่สมรส)"] couple -- GS --> cohabitant[cohabitant] couple -- GS --> civil_partner[civil partner] spouse -- SuO --> marriage["marriage
(การสมรส)"] cohabitant -- SuO --> civil_union[civil union] civil_partner -- SuO --> civil_partnership[civil partnership] </pre> <p>GS = General Concept – Specific Concept SuO = Subject of Obligation – Obligation</p>	
<p>Extractions: (1) “(5) In sub-paragraph (4)(a), “couple” means— (a) a man and a woman who are married to each other and are members of the same household, (b) a man and a woman who are not married to each other but are living together as husband and wife, (c) two people of the same sex who are civil partners of each other and are members of the same household, or (d) two people of the same sex who are not civil partners of each other but are living together as if they were civil partners. (6) For the purposes of this paragraph, two people of the same sex are to be regarded as living together as if they were civil partners if, but only if, they would be regarded as living together as husband and wife were they instead two people of the opposite sex.” (TM17)</p> <p>(2) “couple” means—(a) a man and woman who are married to each other and are members of the same household; (b) a man and woman who are not married to each other but are living together as husband and wife otherwise than in prescribed circumstances; (c) two people of the same sex who are civil partners of each other and are members of the same household; or (d) two people of the same sex who are not civil partners of each other but are living together as if they were civil partners otherwise than in prescribed circumstances;” (TM17)</p> <p>... “cohabitant” means either member of a couple consisting of— (a) a man and a woman who are (or were) living together as if they were husband and wife; or (b) two persons of the same sex who are (or were) living together as if they were civil partners. (TM17)</p>	
<p>Note: ชุด ๓๐ คำแรก Extraction ของศัพท์ที่เกี่ยวข้อง ดู CN005, CN007, CN023 และ CN037</p>	

Concept CN004	
English Term: family court	Thai Term: n.a.
Feature: (n.) family court เป็นศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีที่เกี่ยวข้องกับสิทธิหน้าที่ต่างๆ ตามที่ family law กำหนด กล่าวคือ เป็นศาลที่นำ family law ไปใช้พิจารณาพิพากษาคดี	
Concept Relations: <div style="text-align: center;">(ดู CN001)</div>	
Extractions: <p>In March 1988 Ken filed a divorce mediation proceeding with the family court in Japan. (TM101)</p> <p>Japan has a variety of ways to dissolve a marriage [in contested cases] ... : divorce through mediation by the family court, divorce by judicial decree in the family court, and divorce by judicial decree in the district court. (TM101)</p> <p>The family court may grant a divorce without proof of such grounds... (TM101)</p> <p>The family court would include among its staff a new officer, having training in both law and applied social sciences. Among other things, his duty would be to act as overseer of children's interests in custody suits. (TM104)</p> <p>§ 22.5 Family Courts. In the 1960s, the family court movement was optimistic that this important subject matter—constituting perhaps one-third of the total judicial load—would finally be brought under the jurisdiction of specialized courts. These courts would be staffed with interested and specially qualified judges, social workers and other appropriate professionals, be subject to more flexible and less adversary rules of procedure than apply in the "regular" courts, provide professional help and be more than an unconcerned forum to settle disputes. This ambitious goal was not reached. Only few states now have separate family court systems and those that exist are far from uniform nor necessarily close to the ideal. A major stumbling block has been the question what subject matter would be combined under the jurisdiction of the family court. Candidates are marriage eligibility (and dispensation from requirements, especially age), divorce, annulment, separation, status questions (legitimacy, presumptive paternity, acknowledgment of paternity, validity of marriage), support problems in the ongoing family or incident to divorce or a paternity judgment or acknowledgment, disputed paternity proceedings, disputed child custody on divorce, child raising issues in the ongoing family or after divorce, adoptions, guardianship, juvenile delinquency, child abuse, neglect and dependency, termination of parental rights, intrafamily crimes, including spousal rape and assaults and child abuse, and more—the shopping list being the table of contents of this book. (TM106)</p>	
Note: ชุด ๓๐ คำแรก	

Concept CN006	
English Term: information meeting	Thai Term: n.a.
<p>Feature: (n.) information meeting เป็นการรับข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบจากการหย่า ซึ่งกฎหมาย Family Law Act 1996 ของอังกฤษกำหนดให้ผู้ที่ต้องการหย่าต้องกระทำก่อนจึงจะเข้าสู่กระบวนการ divorce proceeding ได้ ทั้งนี้ divorce proceeding เป็น matrimonial proceeding ประเภทหนึ่ง ซึ่งผู้เข้าร่วม matrimonial proceeding ได้แก่ couple นอกจากนี้ couple ยังเป็นผู้เข้าร่วม divorce process และ family mediation ด้วย และยังเป็นผู้ยื่น petition for divorce ต่อศาล ซึ่งระบุข้อมูล ground for divorce ไว้ด้วย ground for divorce เป็นสิ่งที่ต้องเกิดขึ้นมีขึ้นจึงจะมี divorce ได้ โดยมีหลากหลายประเภท ประเภทหนึ่ง คือ misconduct ซึ่งแบ่งประเภทย่อยได้อีกหลายประเภทเช่นกัน อาทิเช่น adultery, bigamy และ desertion ทั้งนี้ divorce proceeding และ divorce process เป็นกระบวนการที่เมื่อสิ้นสุดลงแล้ว สิ่งศาลออกอาจได้แก่ divorce decree ส่วนกระบวนการ family mediation ผลที่ได้อาจเป็น agreement ระหว่าง couple ซึ่ง divorce decree หรือ agreement นี้เองกำหนดให้มี divorce โดยคดีหรือเรื่องที่ต้องพิจารณาในศาลเกี่ยวกับ divorce เรียกว่า divorce action</p>	
<p>Concept Relations:</p> <pre> graph TD couple[couple] -- PaP --> matrimonial[matrimonial proceeding] couple -- PaP --> divorce_process[divorce process] couple -- PaP --> family_mediation[family mediation] couple -- UT --> information_meeting[information meeting] couple -- PrP --> divorce_action[divorce action] information_meeting -- DI --> ground_for_divorce[ground for divorce
(เหตุฟ้องหย่า)] divorce_action -- MR --> ground_for_divorce ground_for_divorce -- GS --> misconduct[misconduct] ground_for_divorce -- CO --> divorce[divorce
(การหย่า)] misconduct -- GS --> adultery[adultery
(การทำชู้)] misconduct -- GS --> bigamy[bigamy
(การมีภริยาหรือสามีสองคน
ในขณะเดียวกัน)] misconduct -- GS --> desertion[desertion
(การละทิ้งร้างคู่สมรส)] matrimonial -- GS --> divorce_proceeding[divorce proceeding] divorce_proceeding -- PP --> divorce_decree[divorce decree] divorce_proceeding -- MR --> divorce divorce_process -- PP --> divorce_decree divorce_process -- MR --> divorce divorce_decree -- SO --> divorce family_mediation -- PP --> agreement[agreement
(ข้อตกลง)] agreement -- SO --> divorce </pre> <p>CO = Condition of Obligation – Obligation DI = Document – Information GS = General Concept – Specific Concept MR = Matter of Consideration – Resolved Action PaP = Participant – Process PP = Process – Product PrP = Prerequisite – Process SO = Source of Obligation – Obligation UT = User – Tool</p>	

Extractions:

1. The information meeting

The making of a **statement of marital breakdown** ("a statement") is the requirement in the **divorce process** established by the Family Law Act 1996: the Act provides that the party making such a statement must have attended an **information meeting** not less than three months beforehand (TM97)

... the wording of the Act makes it clear that the **information meeting** is intended to provide those attending with relevant information" about matters which may arise under the legislation and also to give the opportunity to meet a marriage counsellor"; while ministerial statements suggest that the main" objective of the **information meeting** is to give effect to the Law Commission's views" that **people contemplating divorce** should be made to consider the practical reality of **divorce**—what it would be like to **"live apart**, to break the common home, to finance two households where before there was only one, and to have or to lose day-to-day responsibility for the children." In short, men and women are (it is hoped) to engage in the "often painful exercise" of working out what life after **divorce** will really be like; ... (TM97)

The Act provide (s.8(9)) that Regulations must in particular make provision with respect to the giving of information about (a) marriage counselling and other marriage support services; (b) the importance to be attached to the welfare, wishes and feelings of children; (c) how the parties may acquire a better understanding of the ways in which children can be helped to cope with the breakdown of a **marriage**; (d) the nature of the financial questions that may arise on **divorce** or **separation**, and services which are available to help the parties; (e) protection available against violence, and how to obtain support and assistance; (f) mediation; (g) the availability to each of the parties of independent legal advice and representation; (h) the principles of legal aid and where the parties can get advice about obtaining legal aid; (i) the **divorce** and **separation** process. (TM97)

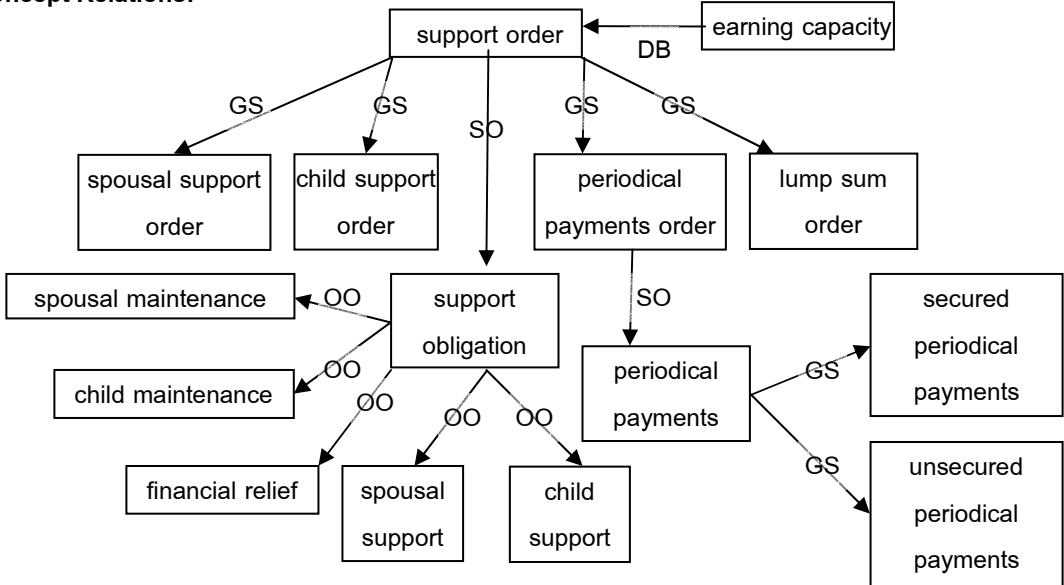
The information meeting was to start the whole **divorce procedure**. Apart from a few exceptions," anyone intending to initiate **divorce proceedings** was to attend an **information meeting**. It was not necessary for both **spouses** to attend a meeting but they could. The aims of the information meeting were as follows: 1. To communicate a range of information on the **divorce process** and its consequences. This would cover information about the procedure of the **divorce**; the availability of mediation; the existence of free marriage guidance facilities and other counselling facilities-, the possibility of seeking legal advice; and advice on matters associated with marriage breakdown such as housing and **domestic violence**. 2. To 'mark the seriousness of the step taken'. The parties were to be informed of the possible consequences of **divorce** and in particular the ways that a child may suffer during a **divorce**. They were to be encouraged to think again about whether they really wished to obtain a **divorce**. The parties at the meeting were to be offered marriage guidance counselling and they were encouraged to take it. 3. To encourage the parties to use mediation, rather than relying on lawyers. (TM105)

... a **divorce** cannot be granted until the **ground for divorce** being relied upon is established by the pursuer bringing evidence in some form. (TM43)

Note: ชุด ๓๐ คำแรก

Extraction ของศัพท์ที่เกี่ยวข้อง ดู CN003, CN009, CN018, CN021, CN022, CN025, CN026, CN030 และ CN040

Concept CN007	
English Term: civil partnership	Thai Term: n.a.
Feature: (น.) civil partnership ได้แก่ ความสัมพันธ์ (สิทธิหน้าที่ต่างๆ) ระหว่าง civil partner สองคนที่ได้จดทะเบียนและมีสถานะทางกฎหมายใกล้เคียงกับการสมรส	
Concept Relations: <div style="text-align: center;">(ดู CN003)</div>	
Extractions: <p>A civil partnership is a relationship between two people of the same sex ("civil partners")—</p> <p>(a) which is formed when they register as civil partners of each other—</p> <p>(i) in England or Wales (under Part 2), (ii) in Scotland (under Part 3), (iii) in Northern Ireland (under Part 4), or (iv) outside the United Kingdom under an Order in Council made under Chapter 1 of Part 5 (registration at British consulates etc. or by armed forces personnel), or</p> <p>(b) which they are treated under Chapter 2 of Part 5 as having formed (at the time determined under that Chapter) by virtue of having registered an overseas relationship. (TM17)</p> <p>... the parties to a marriage or the partners in a civil partnership have entered into an agreement as to financial provision to be made on divorce or on dissolution of the civil partnership; ... (TM18)</p>	
Note: ชุด ๓๐ คำแรก	

Concept CN008	
English Term: periodical payments	Thai Term: n.a.
<p>Feature: (n.) periodical payments เป็นการชำระเงินเป็นระยะเพื่อเลี้ยงดูบุตรหรือภริยาตามที่ periodical payments order กำหนด โดยการชำระเงินจะสิ้นสุดตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด เช่น ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งตาย หรือสมรสใหม่ บุตรอายุครบตามที่กฎหมายกำหนด เป็นต้น periodical payments อาจแบ่งเป็น secured periodical payments และ unsecured periodical payment ทั้งนี้ periodical payments order เป็น support order ประเภทหนึ่ง โดย support order อีกประเภทคือ lump sum order support order จะออกโดยพิจารณาจาก earning capacity เป็นสำคัญ นอกจาก support order จะแยกประเภทได้เป็น periodical payments order และ lump sum order แล้ว ยังสามารถแยกได้เป็น spousal support order และ child support order ได้อีกด้วย support order ประเภทต่างๆ กำหนด support obligation ซึ่งสิ่งๆ นำไปใช้ในการปฏิบัติตาม support obligation ก็มีหลายประเภท ได้แก่ spousal support, child support, spousal maintenance, child maintenance และ financial relief เป็นต้น</p>	
<p>Concept Relations:</p> <p>DB = Decision – Basis of Decision GS = General Concept – Specific Concept OO = Obligation – Object of Obligation SO = Source of Obligation – Obligation</p>	
<p>Extractions:</p> <p>"Although normally orders will cease once the child attains 18, the court can order that periodical payments extend beyond the 18th birthday if the child is or will be receiving instruction at an educational establishment or undergoing training and there are special circumstances which justify the order." (TM105)</p> <p>A payments order will cease on any of the following events:</p> <ul style="list-style-type: none"> - The death of either party." However, if the order is a secured periodical order, the order need 	

not cease on the death of the payer."

- The remarriage of the recipient." The explanation is that on remarriage the new spouse would be financially responsible for the recipient.

The court order may specify a date on which the **payments** will end. For example, the order may state that there are to be **periodical payments** for the next three years only.

Maintenance orders can be made against either parent for the benefit of a child. If the child is over 18 then PPOs can be made only if the child is in full-time education or under specific circumstances, such as disability. (TM105)

For example, obtaining a **lump sum order** instead of a **periodical payments order** can help if it would only need to be enforced once. Indeed, if there are difficulties in enforcing a **periodical payments order**, the court may order a **lump sum order** in its place." The problem is that few couples have sufficient spare capital to enable such a lump sum to be ordered. For some couples a more realistic option is for the court to make a **secured periodical payments order**. Such an order means that an asset (such as a house) is used as collateral so that if the periodic payments are not made the asset can be sold to supply the necessary money to meet the order. (TM105)

There is a strict rule that if the **spouse** who is in receipt of **periodical payments** remarries then the payments will automatically come to an end. (TM105)

In principle, all payments made by a "liable relative" are taken into account as income. The term "liable relative" is widely defined for this purpose, and includes a **spouse** or former **spouse** of the claimant or of a member of the claimant's family, and a **parent of a child** who is a member of the claimant family—and "parent" includes a person who has not been adjudged to be the father of such a child where, by reason of contributions towards (if, child's maintenance he may reasonably be treated as the child's father. There is no relevant disregard, and accordingly a woman who is on interim support will usually derive no benefit from **periodical payments** made by her former husband, or from **child support** or other **periodical payment** made by the father of her child." (TM97)

... it was accepted that an **order for periodical payments** might be made against a **wife** in favour of her disabled husband. (TM97)

The court has power to make (a) **orders for periodical payments, secured or unsecured** ...

(a) **Periodical payments, secured or unsecured**

The court may order one **spouse** to make regular income payments to the other, and it may order that the payments be **secured**. If the order is unsecured, it simply directs a spouse to make payments (weekly, monthly, or annually). (TM97)

The Matrimonial Causes Act 1973 drew a distinction between **"financial provision orders"** (i.e. **periodical payment orders** and **lump sum orders**) on the one hand, and "property adjustment orders" (i.e. transfers and settlements of property and variations of settlements) on the other: "the

difference between a lump sum order ... and a property transfer order ... is the difference between providing money and money's worth'; and a **lump sum award** (unless of a very small amount) is as much an order for the transfer of capital as any of the other orders. The court may also make an **interim periodical payments order**, an interim order for the payment of a lump sum, or a series of such orders **in favour of a party or child** of the family in divorce or separation proceedings if it would not otherwise be in a position to make a financial provision order: ... **Interim orders** will replace **orders for maintenance pending suit**, oml able on filing petitions, ... (TM97)

Duration of **periodical payment orders**

A **periodical payment order** in favour of a spouse" cannot usually be back-dated to a date before the filing of the statement of marital breakdown' ;aid will cease to have effect in certain circumstances: (a) Death of either party An **unsecured order** must terminate on the payer's death; a secured order need not." (b) Remarriage of the payee (TM97)

Maintenance and social security. The adverse effects of the introduction of such a fixed entitlement system upon **custodial parents** and women whose **earning capacity** had been impaired by their **marriage** could only be alleviated by increasing the **support** provided by **spousal and child maintenance** and social security.

Spousal maintenance. To rely on increased recourse to **spousal maintenance** as the means for dealing with post-separation disparities in **spouses'** living standards would be a retrograde step. It could prolong the economic ties of former **spouses** in cases where a **clean break** would be preferable. It would be at odds with a practical view of the equality of **spouses**. Instead of recognising that the different economic effects of the **spouses'** contributions to the **marriage** might require unequal division of their property upon **separation**, it would base any provision for the vulnerable spouse upon a notion of continuing dependence.

Child maintenance. It might be argued that the government's proposed **child support** scheme will lessen the disparities in living standards between **custodial parents** and **non-custodial parents** to such an extent as to remove the need for property allocation to take account of needs arising from the care of **children**. However, the details of the proposal are not yet known and its practical effect cannot be estimated. It cannot be assumed that it could remove all disparities. In particular the provision of appropriate accommodation for **children** and the **custodial parent** may need to be reflected in property allocation rather than in **periodic child support payments**. The preferable course is to draft the legislation so that the allocation of property in each case can take account of the operation of the **child support** scheme, in whatever form it might be enacted. (TM35)

Note: ชุด ๓๐ คำแรก

Extraction ของศัพท์ที่เกี่ยวข้อง ดู CN012, CN024, CN027, CN028, CN029, CN031, CN036, CN047, CN050, CN051, CN052 และ CN053

Concept CN009	
English Term: divorce proceeding	Thai Term: n.a.
<p>Feature: (n.) divorce proceeding เป็น matrimonial proceeding ประเภทหนึ่ง กฎหมาย Family Law Act 1996 ของอังกฤษกำหนดให้ผู้ที่ต้องการหย่าต้องดำเนินการ information meeting ก่อนจึงจะเข้าสู่ divorce proceeding ได้ ทั้งนี้ เมื่อ divorce proceeding สิ้นสุดลงแล้ว สิ่งที่ศาลออกอาจได้แก่ divorce decree ซึ่งเป็นคำสั่งที่กำหนด divorce</p>	
<p>Concept Relations:</p> <p style="text-align: center;">(ดู CN006)</p>	
<p>Extractions:</p> <p>"A, who has begun divorce proceedings against B, promises B that if divorce is granted, alimony shall be fixed at a stated sum, in return for B's agreement to relinquish all other claims to alimony. A court may decide that in view of the disintegration of the marriage relationship, the promises of A and B do not tend unreasonably to encourage divorce and their enforcement is not precluded on grounds of public policy." (TM106)</p> <p>(1) "Matrimonial proceedings" means- (a) marital proceedings; (b) proceedings for nullity of marriage; (c) proceedings for a declaration as to the validity of a marriage of the petitioner; or (d) proceedings for a declaration as to the subsistence of such a marriage.</p> <p>(2) "Marital proceedings" has the meaning given by section 20 of the Family Law Act 1996.</p> <p>(3) "Divorce proceedings" means marital proceedings that are divorce proceedings by virtue of that section. (TM14)</p> <p>The information meeting was to start the whole divorce procedure. Apart from a few exceptions," anyone intending to initiate divorce proceedings was to attend an information meeting. (TM105)</p> <p>The key complaint that was made about the information meetings In particular there were complaints that: ... 3. Part of this dissatisfaction was caused by the fact that those attending the information meeting had different purposes in mind. ... and some wished to pursue divorce proceedings.... (TM105)</p>	

The marriage ran into difficulties, the most serious of which concerned the husband's excessive drinking. In 1984 the wife left the matrimonial home and commenced **divorce proceedings**. The divorce was made absolute in 1987. (TM104)

... the consequences of this increased jurisdiction is the greater likelihood that other **matrimonial proceedings** will be brought simultaneously in another country. If, for example, the husband starts **divorce proceedings** elsewhere, the wife may be tempted to petition in this country in the belief that she is likely to obtain better financial provision. To prevent the embarrassment that might ensue, the court has a discretionary power to stay any **matrimonial proceedings** in this country if before the beginning of the trial (or first trial)" it appears that **any proceedings in respect of the marriage in question** or capable of affecting its validity or subsistence are continuing in any country outside England or Wales. (TM102)

In *de Dampierre v de Dampierre* both parties were French nationals and had spent their early married life in France. Although they had resided in England, the husband's family and business interests were based in France and the wife had severed her connections with this country and now lived in New York. The husband began **divorce proceedings** in France and the wife then petitioned in England. Her sole reason for doing so was that under French law she would recover no **maintenance** for herself if the court concluded that she had been exclusively responsible for the **breakdown of the marriage**. (TM102)

2. PETITIONS

All suits for **divorce** are commenced by a petition presented to a **divorce** county court.' ...

In order to reduce the enormous claims that **divorce proceedings** were making on the legal aid fund, legal aid was withdrawn from virtually all undefended proceedings for **divorce** and **judicial separation** when the special procedure was extended to petitions based on any of the five facts in although it can still be obtained to make or oppose an application for an injunction, **financial relief** or an order in relation to children." (TM102)

Insofar as the recommendations are designed to reduce the emotional strain involved in **divorce proceedings**, The initial hearing would counter any impression that **divorce is obtainable** by pose for those who are required to attend (TM102)

Corroboration was widely required to prove acts of marital misconduct for purposes of **divorce**.... This requirement... contributed to the universal nature of **divorce proceedings**. Despite the usual claim of corroboration, courts permitted the introduction of evidence to prove adultery. (TM101)

Other changes emphasized a new orientation in **divorce proceedings**. The term **divorce**, was replaced by **dissolution of marriage**. (TM101)

... the court held that no independent tort petition existed in a **divorce proceeding** In so ruling, the court permitted joinder of **divorce actions** for personal injury torts but not for economic torts. (TM101)

... the referee erred in finding that his representation of William Leucht in the **divorce proceeding** ... presented a conflict of interest. Dunagan argues that the business matters in which he represented the Leuchts were completely unrelated to the **dissolution of marriage** and that ownership of the business was not a central issue in the **divorce**; ... (TM101)

Third, given the nature of the **divorce proceedings** in Japan, Fumi's bargaining power in a family mediation may be reduced by permitting a **dissolution of marriage** here, ... (TM101)

residency requirements —.... In their place, the majority invokes a more amorphous justification — the magnitude of the interests affected and resolved by a **divorce proceeding**. (TM101)

The appropriate amount of fees often generates dispute, given the emotional climate of **divorce proceedings**. (TM101)

If the party whose matrimonial offence has been condoned commits another matrimonial offence, then the condoned offence is revived and **divorce proceedings** can be brought in respect of it. (TM99)

taking **divorce proceedings** on the ground of insanity (TM99)

If the petitioner has already been granted a decree of judicial separation on the basis of the same adultery on which she relies in the **divorce proceedings**, the court may treat the separation decree as sufficient proof of the adultery (TM98)

This action differs from a **divorce proceeding** in that the latter **is brought to dissolve the marriage relation** while the former is brought for the purpose of enforcing the obligations of such relation without putting an end to the marriage. (TM1)

Divorce proceedings have clearly been commenced by the Respondent in India. A **divorce decree** has been obtained by him, which the Petitioner has managed to set aside. The Respondent has appealed the order to set aside the **divorce decree**, and this appeal is pending. (TM31)

Person not a party to **divorce proceedings** may not collaterally attack **divorce decree** unless he had legally protected interest adversely affected by decree. (TM23)

However, a state one-year durational residency requirement for the initiation of a **divorce proceeding** was sustained in Sosna v. Iowa. ... the Court found that the State's interest in requiring that those who seek a **divorce** from its courts be genuinely attached to the State and its desire to insulate **divorce decree** from the likelihood of collateral attack justified the requirement. (TM23)

...most of the state courts have continued to give judicial recognition and full faith and credit to one another's **divorce proceedings** on the basis of the older idea that a **divorce proceeding** is one in rem, Moreover, ... the Court in Davis v. Davis rejected contentions adverse to the validity of a Virginia **decree** of which enforcement was sought in the District of Columbia. (TM23)

Note: ชู้ด ๓๐ คำแรก

Concept CN011	
English Term: child custody	Thai Term: n.a.
<p>Feature: (น.) child custody เป็น parental responsibility ประเภทหนึ่ง เป็นการดูแล minor child โดย custodian ตาม child custody order, custody award, custody determination หรือ parenting plan child custody อาจจำแนกได้เป็น sole custody กับ joint custody หรือ physical custody กับ legal custody โดย joint custody อาจจำแนกประเภทย่อยได้เป็น joint physical custody และ joint legal custody</p>	
<p>Concept Relations:</p> <p style="text-align: center;">(ดู CN002)</p>	
<p>Extractions:</p> <p>Child Custody</p> <p>Custody disputes arise in many different settings: divorce, guardianship, child abuse and neglect, and adoption. This chapter focuses primarily on the first of these settings. Post-divorce custody law is characterized by the dual rationale of private dispute resolution and child protection. The resolution of custody disputes thereby reflects the fundamental tension between respect for family autonomy versus the need for state intervention.</p> <p>Where the parents can agree on child custody, the state generally defers to family autonomy. However, in approximately 10 to 20 percent of divorce case involving children, the parents cannot agree (TM101)</p> <p>A Partial Decree of Divorce was entered on March 4, 1988, leaving matters related to child custody, child support and property to be determined by a trial which resulted in this appeal. (TM101)</p> <p>The UCCJEA (C.G.S. 46b-115k) allows that a court of this State has jurisdiction to make an initial child custody determination if: (1) this state is the home state of the child on the date of the commencement of the child custody proceeding; (2) this state was the home state of the child within six months of the commencement of the child custody proceeding, the child was absent from the state, and a parent or person acting as a parent continues to reside in this state. Section 46b-115a(7) provides that "home state" means "the state in which ;1 child lived with a parent or person acting as a parent ... for at least six consecutive months immediately before the commencement of a child custody proceeding. (TM101)</p> <p>Child custody and support: If the parties are in agreement about obtaining joint custody, they can check the box marked "other" in item 7a of the petition, and fill in the words "and child custody be awarded to the parties jointly under Civil Code Sections 4600a and 4600.5." If the parties have not</p>	

yet agreed on **custody** but expect to work through the issue with professional assistance, they can fill in the blank with the words, "in accordance with the agreement of the parties or the court's order in the best interest of the children." (TM3)

"You asked for a brief summary of Connecticut's **divorce law concerning child custody.**" (TM94)

One issue that almost always has symbolic content for a client is **child custody**. Any diminution of one's **custody rights** is likely to be perceived by the client as an attack on him or her as a parent. Thus, it is critical at the outset to try to discuss the issue with the client in words other than **custody**, and to try to get the client to focus on the **child's** needs rather than on his or her identity. "How much time is your husband spending with the children now?" "How much time would you like him to spend with them ideally?" Not infrequently, the answer will be, "Whenever he wants, but I want **custody.**" Before defining **legal and physical custody** to the client, the attorney should ask "What does that mean to you?" The answers to such questions may reveal to the lawyer that the client's real objective is to control the other parent, or to punish him or her for conduct in the dissolution by restricting access. Or it may be that the client understands that his or her ideal of access to the other parent is not inconsistent with some form of **joint custody**. (TM2)

Increasingly, courts must consider how to apply guidelines to joint custody and other **shared parenting arrangements**. (TM101)

The court shall determine **custody** in accordance with **the best interest of the child**. The court shall consider all relevant factors including: (1) the wishes of the child's parent or parents as to his **custody**; (2) the wishes of the child as to his **custodian**; (3) ... (TM101)

A **custody award** resolves the dual issues of "**legal custody**" and "**physical custody.**" **Legal custody** confers responsibility for major decision-making (that is, upbringing, health, welfare, and education). **Physical custody** determines the child's residence and confers responsibility, day-to-day decisions regarding physical care. ...Thus, **joint custody** is distinguishable from the traditional award of **sole custody**, which gave a parent (normally the mother) both legal control and physical custody, while the other parent (normally the father) had **visitation rights**. (TM101)

The superior court, having obtained jurisdiction over the **custody of minor children** in a **dissolution of marriage action**, retains jurisdiction over their **custody** even though one parent subsequently dies. (TM94)

Note: ๒๐๓ ๓๐ คำแรก

Concept CN012	
English Term: spousal support	Thai Term: n.a.
Feature: (n.) spousal support เป็นเงินที่คู่สมรสฝ่ายหนึ่งต้องชำระแก่อีกฝ่ายเป็นงวดๆ ตาม support obligation ซึ่งอาจกำหนดโดย support order	
Concept Relations: <div data-bbox="746 577 865 616" style="text-align: center;">(ดู CN008)</div>	
Extractions: <p>I hereby declare that: 1. I am the petitioner In this proceeding and seek an order dissolving my marriage... 9. I hereby waive any right to spousal support from respondent and I declare that I can never again petition this or any other court and each of the state-County from Respondent. (TM3)</p> <p>Alimony, spousal support, and maintenance, all interchangeable terms, connote payments made between ex-spouses on a regular, periodic basis for purposes of support. (TM63)</p> <p>Because the duty to provide spousal support derives from the marital relationship, the duty terminates upon the final dissolution of the marriage by divorce. (TM51)</p> <p>the spouse saddled with an unreasonably high support obligation will sometimes quit his or her employment and disappear without paying any of it; (TM2)</p> <p>[Husband Wife] will provide to [Wife Husband], together with payment of spousal support each month, copies of any records provided by (his/her) employer concerning (his/ her) gross income and deductions for the previous month. [Optional] Comment: This provision provides for ... support obligation that is a specified percentage of the payor's net monthly income as defined. (TM2)</p> <p>[Husband/Wife] will pay to [Wife Husband] for spousal support the sum of [e.g., \$500] per month, payable in advance, on or before the [e.g., first] day of each month, commencing [insert date], and continuing until either party's death, the remarriage of [Wife Husband], further Court order, or [insert termination date], whichever occurs first.... Comment: This provision sets a specific date beyond which ... support obligation absolutely will not remain in effect, but allows the amount of payment to be modified for the period during which the obligation continues. (TM2)</p> <p>"Spousal support" means support of the spouse of the obligor. (TM23)</p>	
Note: ชุด ๓๐ คำแรก	

Concept CN013	
English Term: custodial parent	Thai Term: n.a.
Feature: (n.) custodial parent คือ custodian ซึ่งเป็นบิดาหรือมารดาของ minor child และมีสิทธิกำหนดที่อยู่อาศัยของ minor child ได้มากกว่า custodian ซึ่งเป็นบิดาหรือมารดาอีกประเภทหนึ่ง คือ noncustodial parent โดยปกติ noncustodial parent จะต้องชำระ ค่าอุปการะเลี้ยงดู minor child แก่ custodial parent	
Concept Relations: <div style="text-align: center;">(ดู CN002)</div>	
Extractions: <p>There are special rules applicable to children whose parents are divorced. Benefit will be available if the custodial parent dies provided that there were no court order giving custody to the surviving parent or imposing a liability on him or her. (TM97)</p> <p>A child support award typically requires the periodic transfer of funds from the noncustodial parent to the custodial parent for the benefit of their child. (TM101)</p> <p>Whether because those concern for their children's welfare, or out of animosity toward the custodial parent, non-custodial parents frequently become reluctant to provide financial support for any purpose, but are particularly determined to avoid the costs of a college education. Then the custodial parent, who typically has less money than the non-custodial parent, will often becomes the de facto bearer of most, if not all, of the burden of educational expenses... (TM101)</p> <p>The prevailing American rule for child support modification in many instances requires the custodial parent, usually the mother, to absorb the effects of inflation, the additional cost of raising older children, and changes in the child's needs, regardless of changes in the obligor's income. (TM101)</p> <p>Imputing Income to Custodial Parents Who Stay Home with Children (TM101)</p> <p>These figures represent only a portion of the child support obligations that could be collected if every custodial parent had support order established. Single mothers disproportionately bear the risk of nonpayment as the custodial parent. On top of the stress of single parent, the nonpayment of child support frequently put single mothers below the poverty line. In fact, 32.1% of custodial wives were below the poverty line in 1997, in comparison to only W 'i of custodial fathers. Indeed, the payment of child support is widely regarded as an indispensable step in assisting single</p>	

mothers to get out of poverty... (TM101)

The court enforced the parties' agreement for **shared parental custody** and ordered that the mother be the primary, **custodial parent**. Ultimately, the court decided that she would be required to "do everything in her power to assure [the child] shall be raised in the Jewish faith and shall cooperate with [the father] in seeking this result." ... (TM101)

... we are concerned about the implications of judge, using their contempt powers to preclude a **custodial parent** whose marriage is being dissolved from doing anything to influence the religion training of a child inconsistently with the faith of the other parent. In this case, the order is even more involved in the free exercise of religion in that it commands the **custodial parent** to do everything in her power to promote, as it were, a religious belief in the child that the parcel is conscience stricken against. (TM101)

The AIDS epidemic prompted attempts (thus far unsuccessful) by **custodial parents** to restrict children's visitation with HIV-positive parents. (TM101)

... both approaches limit the **custodial parent's** need for personal alimony. (TM101)

Only about half of all **custodial parents** owed child support receive the full amount of support owed to them in any given year. Even fewer **custodians** receive all the payments on time. (TM101)

Custody disputes implicate a parent's right to rear a child — with the child's corresponding right to be raised by a parent. Infringement of that right must be based on the fitness — more precisely the lack of fitness — of the **custodial parent**.

Visitation rights also implicate a right of the **custodial parent**, but it is the right to choose with whom the child associates. Any burden on the exercise of that right must be based on the child's overriding need to maintain a particular relationship. Logically, the fitness concern present in custody disputes is irrelevant in visitation petitions, where continuing contact with the child rather than severing of a parental tie is in issue... (TM101)

In these cases, the interests of a **custodial parent** who wishes to move away are pitted against those of a **noncustodial parent** who has a powerful desire to maintain frequent and regular contact with the child. Moreover, the court must weigh the paramount interests of the child, which may or may not be in irreconcilable conflict with those of one or both of the parents. (TM101)

Like Humpty Dumpty, a family, once broken by divorce, cannot be put back together in precisely the same way. The relationship between the parents and the children is necessarily different after a divorce and, accordingly, it may be unrealistic in some cases to try to preserve the **noncustodial**

parent's accustomed close involvement in the children's everyday life at the expense of the **custodial parent's** efforts to start a new life or to form a new family unit. In some cases, the child's interests might be better served by fashioning visitation plans that maximize the **noncustodial parent's** opportunity to maintain a positive nurturing relationship while enabling the **custodial parent**, who has the primary child-rearing responsibility, to go forward with his or her life. (TM101)

Relocation disputes may arise because a decree or statute requires a **custodial parent** to seek permission to leave the jurisdiction. Absent statute or decree, the **noncustodial parent** may petition to enjoin the move. Alternatively, when faced with an impending move, a **noncustodial parent** may request a custody modification. (TM101)

It is further clear that a **noncustodial parent** is perfectly free to remove himself from this jurisdiction despite the continued residency here of his children in order to seek opportunities for a better or different life style for himself. And if he does choose to do so, the **custodial parent** could hardly hope to restrain him from leaving this State on the ground that his removal will either deprive the children of their paternal relationship or depreciate its quality. The **custodial parent**, who bears the essential burden and responsibility for the children, is clearly entitled to the same option. (TM101)

[After divorce,] **non-custodial parents** pay child support, and in return, **custodial parents** care for the children and keep them available for visitation.... (TM101)

... the **non-custodial parent** (typically the father) ... (TM100)

[T]he court ... finds that the **spouse** seeking maintenance: (1) ...; and (2) ... is the **custodian** of a child ... (b) The maintenance order shall be ... after considering all relevant factors including: (1) the financial resources of the party seeking maintenance, including ... the extent to which a provision for support of a child living with the party includes a sum for that party as **custodian**; ... (TM106)

"noncustodial parent" means the **parent** who has actual **physical custody** of the child for less time than the other **parent**. (TM23)

"Noncustodial parent" means the **parent** with whom the **child** does not maintain his or her primary residence. (TM23)

"Custodial parent" ... means the parent with whom the **child** maintains his or her primary residence. (TM23)

Note: ชู้ด ๓๐ คำแรก

Concept CN016	
English Term: separate property	Thai Term: n.a.
<p>Feature: (n.) separate property ได้แก่ ทรัพย์สินที่คู่สมรสฝ่ายหนึ่งมีกรรมสิทธิ์มาแต่ก่อนสมรสหรือได้มาในระหว่างสมรสโดยรับมรดกหรือรับการให้โดยเสนหา ตลอดจนดอกผลและค่าที่เพิ่มขึ้นของทรัพย์สินนั้น</p> <p>separate property เมื่อหย่าขาดจากกันแล้วต้องคืนให้แก่คู่สมรสฝ่ายดังกล่าว ใน separate property system ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องอีกประเภท ได้แก่ marital property ส่วนใน community property system ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องอีกประเภท ได้แก่ community property</p>	
<p>Concept Relations:</p> <pre> graph TD subgraph Separate_Property_System [separate property system] SP_System[separate property system] -- SO --> Div_Property[division of property (การแบ่งทรัพย์สิน)] Div_Property -- CO --> Divorce[divorce (การหย่า)] Div_Property -- OO --> Prop[property (ทรัพย์สิน)] Prop -- GS --> Marital_Property[marital property (ทรัพย์สินระหว่างสามีภริยา)] Prop -- GS --> Separate_Property[separate property] end subgraph Community_Property_System [community property system] CP_System[community property system] -- SO --> Div_Property2[division of property (การแบ่งทรัพย์สิน)] Div_Property2 -- CO --> Divorce2[divorce (การหย่า)] Div_Property2 -- OO --> Prop2[property (ทรัพย์สิน)] Prop2 -- GS --> Separate_Property2[separate property] Prop2 -- GS --> Community_Property[community property (ทรัพย์สินร่วมระหว่างสามีภริยา)] end </pre> <p>CO = Condition – Obligation GS = General Concept – Specific Concept OO = Obligation – Object of Obligation SO = Source of Obligation – Obligation</p>	
<p>Extractions:</p> <p>"Separate properly" means:</p> <p>(A) All real and personal property owned by a spouse before marriage;</p> <p>(B) ...</p> <p>(C) income from and appreciation of property owned by a spouse before marriage except when characterized as marital property under subdivision (b)(1); and</p> <p>(D) Property acquired by a spouse at any time by gift, bequest, devise or descent. (TM101)</p>	

In short summary, the traditional **separate property system** allocates to each marital partner that which he or she owned before marriage and what comes to him or her during marriage through personal earnings, gift and inheritance, as well as earnings on or appreciation of such **separate property**. (TM106)

Community Property States. ... In a "pure" **community property system**, **divorce** should involve the return to each spouse of his or her **separate property** and the **division of community property** by halves (cf. Eastis). ..., Washington takes **all property (community and separate)** before the court for distribution ... (TM106)

§ 26.3 Equitable Distribution, Division of "**Marital Property**" and the UMDA. Freed and Walker report that, as of August 1984, the "pure" **separate property system** continued nowhere and that all forty-two **separate property states** now allow their divorce courts varying measures of power to divide property (18 Fam.L.Q. 369,392 (1985)). The law is still moving, however, and considerable differences remain in the states' views as to whether only "**marital**" **property** is, or both "**marital**" and "**separate**" **property** are, before the court for division. Great divergence also persists in the definition of what is **marital** and what is **separate property**, and whether "equitable" means "50/50" or "even" or "fair". (TM106)

Note: ชุด ๓๐ คำแรก

Extraction ของศัพท์ที่เกี่ยวข้อง ดู CN045 และ CN046

Concept CN017	
English Term: family violence	Thai Term: n.a.
<p>Feature: (น.) family violence คือการกระทำในลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้ (ก) จงใจหรือรู้แล้วชู้หรือพยายามชู้ให้สมาชิกครอบครัวคนหนึ่งคนใดกลั่นแกล้งอันตราย (ข) ทำให้สมาชิกครอบครัวคนหนึ่งคนใดได้รับอันตรายแก่กายโดยกระทำการอันใดที่รู้หรือควรรู้ว่าจะทำให้เกิดอันตราย (ค) กักขังหรือหน่วงเหนี่ยวสมาชิกครอบครัวคนหนึ่งคนใดโดยมิชอบและฝืนใจสมาชิกครอบครัวคนนั้น หรือ (ง) คุกคามอย่างเป็นนิจโดยเจตนาให้สมาชิกครอบครัวคนหนึ่งคนใดได้รับความเจ็บปวดอย่างร้ายแรงหรือรู้ว่าการคุกคามเช่นนั้นน่าจะทำให้สมาชิกครอบครัวคนหนึ่งคนใดได้รับความเจ็บปวดอย่างร้ายแรง แต่ family violence ไม่รวมถึงการป้องกันตัวเองโดยชอบด้วยกฎหมายหรือการกระทำเพื่อตัดสินคดีอายุต่ำกว่า ๒๑ ปี family violence เป็นปัจจัยหนึ่งที่ใช้ในการประเมิน child's best interest</p>	
<p>Concept Relations:</p> <p>(ดู CN002)</p>	
<p>Extractions:</p> <p>"family violence" means the commission of any of the following acts:</p> <p>(a) wilfully or knowingly placing, or attempting to place, a family member in fear of hurt;</p> <p>(b) causing hurt to a family member by such act which is known or ought to have been known would result in hurt;</p> <p>(c) wrongfully confining or restraining a family member against his will; or</p> <p>(d) causing continual harassment with intent to cause or knowing that it is likely to cause anguish to a family member,</p> <p>but does not include any force lawfully used in self-defence, or by way of correction towards a child below 21 years of age; (TM30)</p> <p>The court may, upon satisfaction on a balance of probabilities that family violence has been committed or is likely to be committed against a family member and that it is necessary for the protection of the family member, make a protection order restraining the person against whom the order is made from using family violence against the family member.</p> <p>...</p> <p>The court, in making a protection order, may include a provision that the person against whom the order is made may not incite or assist any other person to commit family violence against the protected person. (TM30)</p>	

(e) Varying contact orders in **family violence proceedings**

2.37 Section 68T(2)(b) provision provides that in varying contact orders in **family violence proceedings** the court is to have regard to **the best interests of the child**.

Variation etc. of Division 11 contact order by court making etc. **family violence order**

(1) If proceedings (the **family violence proceedings**) for the making or variation of a **family violence order** are before a court of a State or Territory that has jurisdiction in relation to matters arising under this Part, the court may, subject to this section, exercise that jurisdiction, in the course of the **family violence proceedings**, to make, revive, vary, discharge or suspend a Division 11 contact order.

(2) The court's power to make, revive, vary, suspend or discharge a Division 11 contact order in the **family violence proceedings** is subject to the following provisions:

(a) the court must not exercise that power unless, whether by interim order or otherwise, it makes or varies a **family violence order** in those proceedings;

(b) the court must exercise that power having regard to the purposes of this Division (as stated in section 68Q) and to the best interests of any relevant child;

(3) This Part, and the applicable Rules of Court, apply to the making, revival, variation, discharge or suspension of a Division 11 contact order in the **family violence proceedings** subject to the following qualifications:

(a) the following provisions do not apply:

(ii) any provisions (for example, section 65E) that would otherwise make **the best interests of a child the paramount consideration**;

Note: Because of subparagraph (3)(a)(ii), **the best interests of a child** are not **the paramount consideration**. They must, however, still be taken into account as required by paragraphs (2)(b) and (c).....

Making, reviving, varying, discharging or suspending contact orders when making a **family violence order** (TM46)

'Family violence', as defined, is relevant to assessing the **child's best interests**

Note: ๒๓๐ ๓๐ ๓๐๓

Concept CN018	
English Term: divorce decree	Thai Term: n.a.
Feature: (n.) divorce decree เป็นคำสั่งที่ศาลให้ divorce ซึ่งอาจออกเมื่อ divorce proceeding หรือ divorce process สิ้นสุดลง	
Concept Relations: <div data-bbox="746 544 865 577" style="text-align: center;">(ดู CN006)</div>	
Extractions: <p>In 1975, the U.S. Supreme Court settled the matter by upholding Iowa's one-year residence requirement in view of "the state interest in requiring that those who seek a divorce from its courts be genuinely attached to the State, as well as a desire to insulate divorce decrees from the likelihood of collateral attack" (Sosna). (TM106)</p> <p>§ 23.2 Full Faith and Credit for Migratory Divorce. The "collateral attack" against which Sosna sought to "insulate divorce decrees" could succeed if "those who seek a divorce" are not "genuinely attached to the State". In such a case a resulting judgment would not be protected by "full faith and credit". ...that state has jurisdiction to adjudicate his or her marital status, ... the status proclaimed in such an ex parte divorce decree involving a domiciliary is valid in all sister states (Williams I, II). However, the interstate effect of such a divorce does not extend to alimony, property and other incidents of the relationship. (TM106)</p> <p>"Fault" traditionally was (and still may be) found in the divorce judgment itself, i.e., in the ground on which the divorce decree is based. This, perhaps as much as old-fashioned chivalry, explains the traditional practice of having the wife sue for divorce so that the husband, as the "guilty" party, may be obligated to pay. "Fault" also may be found in another statutory ground for divorce, even where that ground is not the basis for the judgment. Finally, there may be consideration of the relative merits or faults of the parties in regard to their marriage and divorce, whether or not such "fault" qualifies as a ground for divorce. (TM106)</p> <p>Modification. If a divorce decree has awarded alimony, the court usually retains jurisdiction to modify the award on either party's application, if a "change in circumstances" has occurred. ... If the divorce decree is silent as to alimony, the states are not in agreement as to whether an award may be imposed later. ...However, a decree that expressly bars modification or a subsequent award usually is honored, even in the face of changed circumstances. (TM106)</p> <p>An early question is whether the divorce decree's attitude on alimony remains governed by the law of the rendering state, Where it expressly bars alimony or imposes a final, one-time lump</p>	

sum payment in lieu of **alimony** or where it expressly bars **modification**, Full Faith and Credit is due the decree in accordance with its terms (Yarborough). (TM106)

Relationship of **Separation Agreement** to the **Divorce Decree**. It is common practice to incorporate **separation agreements** into **divorce decrees**, either by reference or by setting forth their terms expressly. The latter, when clothed in mandatory language, gives separation agreements the status and enforceability of **judgments**. (TM106)

"In the opinion of the court, there are two main grounds requiring the denial of the annulment. The first one relates to the legal power of the plaintiff to attack the **divorce decree**. Since she was not a party to the Mexican **divorce proceedings**, she is a stranger making a collateral attack on the decree. (TM94)

If the Singapore **proceedings** continue, and the Singapore court grants a **divorce decree** in the Singapore **proceedings**, the Indian courts will have to grapple with the effect of the Singapore **divorce decree** on the validity of the Respondent's re-marriage, in the event that he succeeds in his High Court appeal. (TM31)

Divorce proceedings have clearly been commenced by the Respondent in India. A **divorce decree** has been obtained by him, which the Petitioner has managed to set aside. The Respondent has appealed the order to set aside the **divorce decree**, and this appeal is pending. (TM31)

Person not a party to **divorce proceedings** may not collaterally attack **divorce decree** unless he had legally protected interest adversely affected by decree. (TM23)

However, a state one-year durational residency requirement for the initiation of a **divorce proceeding** was sustained in *Sosna v. Iowa*. ... the Court found that the State's interest in requiring that those who seek a **divorce** from its courts be genuinely attached to the State and its desire to insulate **divorce decree** from the likelihood of collateral attack justified the requirement. (TM23)

...most of the state courts have continued to give judicial recognition and full faith and credit to one another's **divorce proceedings** on the basis of the older idea that a **divorce proceeding** is one in rem, Moreover, ... the Court in *Davis v. Davis* rejected contentions adverse to the validity of a Virginia **decree** of which enforcement was sought in the District of Columbia. (TM23)

When the parties to a **divorce action** have **minor children** residing with one (1) or both parents, the court, prior to or after entering a **decree of divorce**, may require the parties to:... (TM23)

Appellee filed a **divorce action**.... Northampton County court entered a **divorce decree**...(TM51)

Note: ชู้ด ๓๐ คำแรก

Concept CN019	
English Term: joint custody	Thai Term: n.a.
Feature: (n.) joint custody คือ child custody ประเภทที่ legal custody ยังอยู่กับทั้งสองฝ่าย ขณะที่ physical custody อาจอยู่กับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายก็ได้ อาจจำแนกประเภทย่อยได้เป็น joint physical custody และ joint legal custody	
Concept Relations: (ดู CN002)	
<p>Extractions: (a) ... "joint custody" ... awarding legal custody of the minor child to both parents, providing for joint decision-making by the parents and providing that physical custody shall be shared by the parents in such a way as to assure the child of continuing contact with both parents. The court may award joint legal custody without awarding joint physical custody where the parents have agreed to merely joint legal custody. (TM23)</p> <p>California has an order of preference but the first preference is joint custody or custody to either party. (TM94)</p> <p>13.04. Recognized forms of custody ... Joint custody (TM94)</p> <p>25.04. Key modification factors ... [7] Change form sole custody to joint custody ... (TM94)</p> <p>The trial court entered its decree of dissolution in April 1996 dissolving the Delongs' marriage and awarding sole custody of the duct, minor children to Father. It found that joint custody would not be appropriate and that the children's best interests would be met if they wet in their father's custody. (TM101)</p> <p>Joint custody, briefly, means that legal custody, i.e. decision-making power over the child's "life-style", remains in both parents, with physical custody going to one or the other or being shared. (TM106)</p> <p>a. Joint Custody</p> <p>... each parent having "equal rights to make decisions in the best interests of the child under their custody." This definition is referred to by legal writers as joint legal custody. This means the parents continue to have equal rights in decisions concerning the child's education, religion, medical treatment and other factors affecting the best interest of the child. Joint legal custody should not be confused with joint physical custody. Joint physical custody means the child also equally shares the residence of each parent. The new code addresses joint physical custody by stating that the court can award equal time between residences or designate a primary residence for the child. Based on this language, if the court grants joint custody, it is not required that the child spend equal time in each parent's home; joint custody does not necessarily mean a shared residence for the child. (TM56)</p>	
Note: ชุด ๓๐ คำแรก	

Concept CN020	
English Term: earning capacity	Thai Term: n.a.
Feature: (น.) ความสามารถในการหาเงินของคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ประกอบการพิจารณาออก support order	
Concept Relations: <p style="text-align: center;">(ดู CN008)</p>	
Extractions: <p>"Although a review of the cases cited in Bleuer [59 Conn. App. 167, 170, 755 A.2d 946 (2000)] reveals that they generally are focused on the issue of imputing earning capacity from employment, no language in any of those cases suggests a requirement that we read the term "earning capacity" narrowly to include only earnings from employment. Given the beneficial purpose of the state's scheme for awarding child support, we see no reason to limit our consideration of earning capacity to earnings from employment only. Thus, in the proper case, a court may consider the passive earning capacity of assets in framing its support orders." (TM94)</p> <p>In arriving at the amount of alimony, the wife's earned income or her ability to earn money, should be taken into account, particularly if the parties are poor, though it is easier for the court to disregard the wife's earning capacity in the case of alimony, which is of a temporary nature, than it is in the case of maintenance. (TM99)</p> <p>Proportion of income. Where there has already been an inquiry into the parties' means for the purposes of alimony pending suit, the wife's " fortune " and the husband's " ability " 22 (i.e., their respective incomes and resources) are already known and maintenance can be awarded on that basis. The question of means should not be reopened unless there has been a change of circumstances. The question whether a wife who is not working should be given a notional income " in respect of earning capacity—as part of her fortune "—depends on the facts of each case and where the wife has small children to look after, or has never been required to earn money during the marriage, her earning capacity may be disregarded by the court in assessing maintenance. But if she is in fact earning, the amount earned by her must be taken into account. (TM99)</p> <p>In assessing the amount of maintenance, the court must take into account, not only the husband's</p>	

means - including his earning capacity, but also those of the wife, including her **earning capacity**. The question of capacity to earn money is not a question of law but one of fact for the magistrates' court to determine. In estimating the parties' income the court should take into consideration moneys which the parties are receiving, but to which obtains an order on the ground that the husband is a habitual drunkard wife or a drug addict the court may, in a case in which the non-cohabitation clause is inserted, order the wife to pay up to 0 10s. a week to the husband if by reason of the impairment of the husband's **earning capacity** through age, illness or disability of mind or body and otherwise in all the circumstances the court considers it reasonable so to do. (TM99)

Note: ชุด ๓๐ คำแรก

Concept CN021	
English Term: family mediation	Thai Term: n.a.
<p>Feature: (น.) กระบวนการระงับข้อพิพาทประเภทหนึ่ง ซึ่ง couple สามารถต่อรองทำข้อตกลงกันเพื่อกำหนดเรื่องต่างๆ รวมทั้ง divorce ทั้งนี้ โดยได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลภายนอกซึ่งเป็นกลาง</p>	
<p>Concept Relations:</p> <p style="text-align: center;">(ดู CN006)</p>	
<p>Extractions:</p> <p>The Green Paper urges adoption of 'Family Mediation'. If parties cannot save their marriage they need to resolve questions about the consequences of its dissolution. They must be faced. 'Family mediation' refers to the various ways in which a couple can negotiate agreements directly with the help of a neutral third party, about their children, their finances and their property.' Mediation will remove the need for adjudication by the courts. (TM103)</p> <p>However, the Government itself is now "satisfied that family mediation is a ... means for couples to make their own arrangements consequent upon marriage breakdown" (TM97)</p> <p>The Model Standards ... clearly define what family mediation is and is not. The concise definition in the first paragraph of the Overview and Definitions focuses on the impartial role of the mediator and the facilitative and voluntary nature of the process. The mediator has a duty to facilitate resolution by promoting voluntary agreements, assisting communication, encouraging understanding and focusing the participants on their individual and common interests. Key elements of the definition include the duty placed on the family mediator to work "with the participants to explore options, make decisions and reach their own agreements." The Model Standards emphasize that family mediation does not substitute for independent legal advice or counseling or therapy. They also acknowledge that mediation is not appropriate for all families. (TM39)</p> <p>4. The use of family mediation and other dispute resolution processes related to family matters, as alternatives to judicial or administrative decision-making, is a relatively new process in the member states of the Council of Europe and there is no international legal instrument which established the main directions concerning family mediation as well as the basic principles applicable to this process of dispute resolution. Therefore, the aim of Recommendation No. R</p>	

(98) 1 is to fill this gap, and above all to assist and provide states with a basis and framework for the establishment and regulation of the **alternative processes for the resolution of family disputes**, within a number of guiding principles.

5. This recommendation deals with systems relating to the **resolution of family disputes**, particularly those arising during the process of **separation and divorce**, in order:

- a. to promote consensual approaches, thereby reducing conflict in the interest of all family members;
- b. to protect the best interests and welfare of children in particular by reaching appropriate arrangements concerning **custody** and **access**;
- c. to minimise the detrimental consequences of family disruption and **marital dissolution**;
- d. to support continuing relationships between family members, especially those between parents and their children;
- e. to reduce the economic and social costs of **separation and divorce**, both to families and to states. (TM69)

Convinced of the need to make greater use of **family mediation**, a process in which a third party, the mediator, impartial and neutral, assists the parties themselves to negotiate over the issues in dispute and reach their own joint **agreements**,... (TM69)

Note: ชุด ๓๐ คำแรก

Concept CN023	
English Term: civil union	Thai Term: n.a.
<p>Feature: (n.) civil union เป็นความสัมพันธ์ (กล่าวคือ สิทธิหน้าที่ต่างๆ) ระหว่าง couple เพศเดียวกันหรือต่างเพศกันที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นทางเลือกนอกจากการสมรสหรือใช้กับผู้ที่ยู่กันเป็นหลัก โดย couple จะได้รับความคุ้มครองและประโยชน์ ตลอดจนมีความรับผิดชอบตามกฎหมายเช่นที่คู่สมรสพึงมีและได้รับ</p>	
<p>Concept Relations:</p> <p style="text-align: center;">(ดู CN003)</p>	
<p>Extractions:</p> <p>Incorporation by reference: "Wherever in the general statutes the terms 'spouse', 'family', 'immediate family', 'dependent', 'next of kin' or any other term that denotes the spousal relationship are used or defined, a party to a civil union shall be included in such use or definition, and wherever in the general statutes, ... (TM94)</p> <p>[t]he dissolution of civil unions shall follow the same procedures and be subject to the same substantive rights and obligations that are involved in the dissolution of marriage (TM62)</p> <p>... two men who had entered into a civil union in Vermont sought to dissolve it in their state of residence, Texas. The partners divided their assets by agreement, and the trial court initially granted the dissolution. (TM62)</p> <p>"civil union" means any relationship status other than marriage that:</p> <p>(1) is intended as an alternative to marriage or applies primarily to cohabitating persons; and</p> <p>(2) grants to the parties of the relationship legal protections, benefits, or responsibilities granted to the spouses of a marriage. (TM62)</p> <p>Quebec created civil unions "for couples of the opposite or the same sex who wish to make a public commitment to live together as a couple and to uphold the rights and obligations stemming from such status." (TM62)</p>	
<p>Note: ชุด ๓๐ คำแรก</p>	

court. The obvious danger is that the payor might not obtain such **modifications**. This approach has the least risk when the duration of the order will be relatively short. Examples include **pendente lite orders** and orders with absolute termination dates that are likely to occur before any contingency that would normally result in termination of **child support** for any child. In the latter case, when the **family support order** terminates, a **child support order** can then be made. (TM2)

... the trial court's **child support order** was excessive as a matter of law. The maximum amount the guidelines allowed for **child support** from an employed **spouse** with a net monthly income of \$400 was \$100 per month regardless of the number of children. In Reese, the husband had a net monthly income of \$250, and the trial court ordered him to pay **child support** of \$195 per month for three children. The appellate court noted with approval the guideline's policy that the award should leave the supporting **spouse** a minimum subsistence level income, and emphasized that under the guidelines \$1(K) would be the maximum **support order** in the present case. (TM3)

D. Commencement of Support Payments

Ordinarily the **child support order** sets forth specific payment dates, including that of the first payment, ... However, in Marriage of Pearce (1978) 84 CA3d 221, 148 CR 509, **the order** simply provided for \$150 per month for each child, and designated neither a payment date nor a commencement date. (TM3)

E. Duration of **Support** ...

Ordinarily, **child support orders** under the Family Law Act terminate when the child attains majority or is otherwise emancipated. The Family Law Act (CC §4700-5174) provides for support of a "**minor child**,"... (TM3)

§ 18.17 **Change in Child Custody—Modification. Custody awards** are not final orders and remain **modifiable** if there is a material change in circumstances. Since the stability of the child's environment is in itself a major consideration in custodial decisions, courts are reluctant to **modify awards**. ...In short, the original award is often the final award, de facto if not de jure. In an attempt to reduce post-divorce custody litigation, UMDA § 409 provides that a **child custody order** may not **be modified** for two years unless the child's environment seriously endangers the child's "physical, mental, moral or emotional health". After two years, nearly the same criteria must be met, unless the custodial parent consents. (TM106)

Note: ๒๐๑๓ ๓๐ ๑๐

... one **spouse** goes out and commits a **marital offense** to enable the other to bring the **divorce action**. (TM106)

In practice, **collusion** thus became the basis for winning rather than losing the **divorce action**, and the typical **uncontested divorce** barely surfaced in court. The parties were carefully briefed by their attorneys to answer leading questions regarding **physical or mental cruelty**, depending on the applicable law, their preferences and (possibly) the facts (cf. Stein and Turndorf, Hesse, §§ 22.1-3). The typical court routinely accepted the most perfunctory allegations and, within minutes, declared the parties **divorced**. Since, in exchange for the consent, the consequences of **divorce** usually had been negotiated in advance, little occurred in court regarding **alimony**, property or **child custody**—the parties' agreement was accepted (Ch. 29). (TM106)

A frequently litigated fact situation has one **spouse**, in defense against a **divorce action** brought by a "new" **spouse**, alleging the invalidity of either **spouse's** prior Mexican, Haitian or Dominican **divorce** from an earlier **marriage**, i.e., that the current "**marriage**" was bigamous and invalid from the beginning. In such cases, estoppel theories may bar attack on an invalid divorce by a **spouse** who was in any way involved in the procurement of the "**divorce**" now being attacked (TM106)

James A. Hayes was involved in a bitter **divorce action** during **dissolution** of no-fault in the California legislature. [Lawyer Hayes divorced his homemaker wife in 1969, after 25 years of marriage and four children. The final **decree** was fairly generous to his wife. Three years 1.11, I in 1972, Hayes petitioned to end his financial obligations to his wife because he had remarried and assumed new financial obligations. (TM101)

For the purposes of this Act a **divorce action** shall be deemed to be instituted on the date on which the summons is issued or the notice of motion is filed or the motion is delivered in terms of the rules of the court, as the case may be. (TM42)

Note: ๒๐๑๑

Concept CN026	
English Term: petition for divorce	Thai Term: n.a.
Feature: (n.) petition for divorce เป็นคำร้องที่ couple ยื่นต่อศาลซึ่งระบุข้อมูล ground for divorce ไว้ด้วย เพื่อให้ศาลมีคำสั่ง divorce	
Concept Relations: <p style="text-align: center;">(ดู CN006)</p>	
Extractions: <p>The Divorce Reform Act 1969" provided that "the sole ground on which a petition for divorce may be presented to the court ... shall be that the marriage has broken down irretrievably"; and (as we have seen) the Act was presented to Parliament as if irretrievable breakdown were the basis on which divorce would be granted. But for three reasons the reality was very different. (TM97)</p> <p>She resisted her husband's petition for divorce on the grounds (inter alia) that a "Hindu woman looks to the spiritual aspect of dying as a married woman rather than for any material benefit. A Hindu woman will be a destitute as a divorcee. If I am divorced, I will, by virtue of the society in which we live and social attitudes and conventions existing in it, become a social outcast ... we have paid the divorce as anathema on religious and moral as well as social grounds. My husband knows the humiliation and degradation I will suffer spiritually and socially if the court grants." (TM97)</p> <p>... She also finds letters in a gay pen pal club and pornographic videos and paraphernalia depicting homosexual acts. She files a petition for divorce on the grounds of cruelty. Henry answers, contending that the trial court erred in granting the divorce on the ground of cruelty and that Marian had condoned his homosexual behavior. (TM101)</p> <p>The latter provisions means, for example, that if the husband brings a petition for divorce, ..., the wife can cross-petition for judicial separation... (TM102)</p> <p>Whilst still living with her husband, the wife presented a petition for divorce based on allegations of the behaviour ... (TM102)</p> <p>Consequently, it is provided that on a petition for divorce the court may treat any previous decree</p>	

of judicial separation or any order in domestic proceedings in a magistrates' court as sufficient evidence of the ground on which it was granted provided that the **petitioner** gives evidence in the later **divorce proceedings**." (TM102)

It has already been argued that that should be the same as applied to behaviour as a fact on which a spouse still base a **petition for divorce**." Consequently, a spouse **petitioning for divorce** rarely ever have to rely on constructive desertion ... (TM102)

A court hearing a **petition for divorce** ... has statutory power' to make an order against either spouse with respect to any one or more of the following matters:' (TM102)

On any **petition for divorce**..., the court may order either spouse to make such **periodical payments** to the other pending suit as it thinks reasonable. It is clear that the court can also make the following orders in favour of a 'child of the family' pending the suit in **divorce** ..., namely, secured or unsecured periodical payments or a lump sum." (TM102)

When she was unable to gain entry into their former **matrimonial home** at MacDonnell Road, she decided that the **marriage** was at an end and therefore instituted these **proceedings** by issuing a **petition for divorce** on 8th March 2002 against the Husband based on his behaviour. (TM4)

In 1981, ... **couples** filed 2,811 **divorce petitions**. (TM59)

Note: ชุด ๓๐ คำแรก

Concept CN027	
English Term: financial relief	Thai Term: n.a.
Feature: (n.) financial relief ได้แก่ เงินที่ชำระตาม support obligation ในกรณีต่างๆ ที่กฎหมายกำหนด	
<p>Concept Relations:</p> <p style="text-align: center;">(ดู CN008)</p>	
<p>Extractions:</p> <p>"financial relief" means relief under any of the relevant provisions of the Act of 1950;</p> <p>"the relevant provisions of the Act of 1950" means the following provisions of that Act, that is to say,</p> <p>(a) subsections (2) and (3) of section nineteen;</p> <p>(b) subsection (2) of section twenty;</p> <p>(c) subsections (2) to (4) of section twenty-two (whereby, in connection with a decree for restitution of conjugal rights, a husband may be ordered to pay alimony to his wife, or to make or secure periodical payments to her); and</p> <p>(d) section twenty-three (which confers additional power on the court to make orders for maintenance);</p> <p>subsections (2) and (3) of section nineteen (whereby, on a decree for divorce or nullity of marriage, the court may order the husband to make a secured provision for the wife or to pay her a monthly or weekly sum), and those subsections as extended by subsection (4) of that section (whereby the like provision or payments may be ordered for a husband where a petition for divorce is presented by his wife on the ground of his insanity);...</p> <p>subsection (2) of section twenty (whereby, on a decree for judicial separation, a husband may be ordered to pay alimony to his wife), and that subsection as extended by subsection (3) of that section (whereby the like payments may be ordered to be made by a wife where a petition for judicial separation is presented by her on the ground of her husband's insanity). (TM99)</p> <p>For the purposes of this section, "financial relief" means relief under any of the provisions of sections 13, 14, 15, 16 (a), 16 (b), 21 and 22 (except subsection (6)) of this Act, and any reference in this section to defeating a person's claim for financial relief is a reference to preventing financial relief from being granted to that person, or to that person for the benefit of a dependent child of the family, or reducing the <i>amount of any financial relief</i> which might be so granted, or frustrating or impeding the enforcement of any order which might be or has been made at the instance of that person under any of those provisions.</p> <p>Statement as to earnings.</p>	

13. (1) In relation to an attachment of earnings order or an application for such an order, the Court ... may, before or at the hearing or while the order is in force (a) order the **maintenance** debtor to give to the Court ... a statement in writing signed by him of (i) the name and address of any person by whom earnings are paid to him, (ii) specified particulars as to his earnings and expected earnings and as to his resources and needs, and (iii) specified particulars for enabling the maintenance debtor to be identified by any employer of his, (b) order any person appearing to the Court to have the **maintenance** debtor in his employment to give to the Court, within a specified period, a statement signed by that person, or on his behalf, of specified particulars of the maintenance debtor's earnings and expected earnings.

(2) Notice of an application for an attachment of earnings order served on a **maintenance** debtor may include a requirement that he shall give to the Court, within the period and in the manner specified in the notice, a statement in writing of the matters referred to in subsection (1) (a) of this section and of any other matters which are or may be relevant to the determination of the normal deduction rate and the protected earnings rate to be specified in the order.

(3) In any proceedings in relation to an attachment of earnings order, a statement given to the Court in compliance with an order under paragraph (a) or (b) of subsection (1) of this section or with a requirement under subsection (2) of this section shall be admissible as evidence of the facts stated therein, and a document purporting to be such a statement shall be deemed, unless the contrary is shown, to be a statement so given.

Notification of changes of employment and earnings.

14. ¶ Where an attachment of earnings order is in force:

(a) the **maintenance** debtor shall notify in writing the Court that made the order of every occasion on which he leaves any employment, or becomes employed or re-employed, not later (in each case) than ten days from the date on which he does so, (b) the **maintenance** debtor shall, on any occasion on which he becomes employed or re-employed, include in his notification under paragraph (a) of this section particulars of his earnings and expected earnings from the relevant employment, (c) any person who becomes an employer of the **maintenance** debtor and knows that the order is in force and by what Court it was made shall, within ten days of his becoming the **maintenance** debtor's employer or of acquiring that knowledge (whichever is the later), notify that Court in writing that he is the debtor's employer, and include in his notification a statement of the debtor's earnings and expected earnings.

Power to determine whether particular payments are earnings.

15. ¶ (1) Where an attachment of earnings order is in force, the Court that made the order shall, on the application of the employer concerned or the **maintenance** debtor or the person to whom payments are being made under the order, determine whether payments (or any portions thereof) to the **maintenance** debtor of a particular class or description specified by the application are earnings for the purpose of the order, and the employer shall give effect to any determination for the time being in force under this section.

(2) Where an application under this section is made by the employer, he shall not incur any liability

for non-compliance with the order as respects any payments (or any portions thereof) of the class or description specified by the application which are made by him to the **maintenance** debtor while the application or any appeal in consequence thereof or any decision in relation to the application or appeal is pending, but this shall not, unless the Court otherwise orders, apply as respects such payments (or any portions thereof) if the employer subsequently withdraws the application or as the case may be, abandons the appeal.

Persons in service of State, local authority etc.

16. (1) Where a **maintenance** debtor is in the service of the State, a local authority for the purposes of the Local Government Act, 1941, a harbour authority within the meaning of the Harbours Act, 1946, a health board, a vocational education committee established by the Vocational Education Act, 1930, or a committee of agriculture established by the Agriculture Act, 1931, or is a member of either House of the Oireachtas (a) in a case where a **maintenance** debtor in the service of the State is employed in a department, office, organisation, service, undertaking or other body, its chief officer (or such other officer as the Minister of State by whom the department, office, organisation, service, undertaking or other body is administered may from time to time designate) shall, for the purposes of this Act, be regarded as having the **maintenance** debtor in his employment, (b) in a case where a **maintenance** debtor is in the service of such an authority, board or committee, its chief officer shall, for the purposes of this Act, be regarded as having the maintenance debtor in his employment,

Property in household allowance.

21. Any **allowance** made by one spouse to the other spouse after the commencement of this Act for the purpose of meeting household expenses, and any property or interest in property acquired out of such allowance, shall, in the absence of any agreement, whether express or implied, between them to the contrary, belong to the spouses as joint owners.

Barring of spouse from family home.... (TM21)

Note: ชู้ด ๓๐ คำแรก

Concept CN028	
English Term: support obligation	Thai Term: n.a.
Feature: (น.) support obligation ได้แก่ หน้าที่อุปการะเลี้ยงดูบุตรหรือคู่สมรส โดยชำระ spousal support, child support, spousal maintenance, child maintenance หรือ financial relief support obligation อาจ กำหนดโดย support order	
Concept Relations: <div style="text-align: center;">(ดู CN008)</div>	
Extractions: <p>Estoppel ... is applied against a spouse who seeks to avoid a support obligation notwithstanding that the present marriage is void because the support-seeking spouse was not validly divorced from a former spouse. (TM3)</p> <p>Effect of Death or Remarriage</p> <p>Unless otherwise agreed by the parties in writing, the death of either will terminate a spousal support obligation, and the remarriage of the supported spouse terminates a support obligation of the supporting spouse. (TM3)</p> <p>... (obligation of a parent "to support his or her minor child" is not "debt" within constitutional guaranty against imprisonment for debt, and parent who willfully fails to meet support obligations can be imprisoned under Pell C §270). The court may award specific separate property in satisfaction of the child support obligation. (TM3)</p> <p>Even if ... and the court can thus dissolve the marriage and impose a support obligation on the petitioner, a respondent who has not submitted to the state's jurisdiction can obtain an order in another state for higher payments ... See <i>Vanderbilt v Vanderbilt</i> (1957) 354 US 416 (husband moved to Nevada and obtained valid divorce; but Nevada decree, which did not provide for support to wife who remained in New York, did not preclude wife from obtaining support order from New York court). (TM3)</p> <p>The period of the supporting spouse's obligation to maintain the policy for the supported spouse's benefit should correspond to the period during which his or her support obligation survives under the spousal support provisions of the marital termination agreement. (TM3)</p> <p>... the court can thus dissolve the marriage and impose a support obligation on the petitioner, a respondent who has not submitted to the state's jurisdiction can obtain an order in another state for higher <i>payments</i> ... (TM3)</p>	
Note: ชุด ๓๐ คำแรก	

Maintenance is the name given to the provision made on a **decree of divorce** or nullity for the support of the wife by the husband (Matrimonial Causes Act, 1950, s. 19 (2), (3)), or for the support of the husband by the wife (where she obtains a **decree of divorce** on the ground of the husband's insanity) (Matrimonial Causes Act, 1950, s. 19 (4)). **Maintenance** can be secured or unsecured, or partly one and partly the other. (TM99)

Maintenance and social security. The adverse effects of the introduction of such a fixed entitlement system upon **custodial parents** and women whose **earning capacity** had been impaired by their **marriage** could only be alleviated by increasing the **support** provided by **spousal and child maintenance** and social security.

Spousal maintenance. To rely on increased recourse to **spousal maintenance** as the means for dealing with post-separation disparities in **spouses'** living standards would be a retrograde step. It could prolong the economic ties of former **spouses** in cases where a **clean break** would be preferable. It would be at odds with a practical view of the equality of **spouses**. Instead of recognising that the different economic effects of the **spouses'** contributions to the **marriage** might require unequal division of their property upon **separation**, it would base any provision for the vulnerable spouse upon a notion of continuing dependence.

Child maintenance. It might be argued that the government's proposed **child support** scheme will lessen the disparities in living standards between **custodial parents** and **non-custodial parents** to such an extent as to remove the need for property allocation to take account of needs arising from the care of **children**. However, the details of the proposal are not yet known and its practical effect cannot be estimated. It cannot be assumed that it could remove all disparities. In particular the provision of appropriate accommodation for **children** and the **custodial parent** may need to be reflected in property allocation rather than in **periodic child support payments**. The preferable course is to draft the legislation so that the allocation of property in each case can take account of the operation of the **child support** scheme, in whatever form it might be enacted. (TM35)

Note: ๒๓๐ คำแรก

Concept CN030	
English Term: misconduct, marital misconduct	Thai Term: n.a.
<p>Feature: (n.) misconduct หรือ marital misconduct ได้แก่ ความประพฤติที่ทำให้ความสัมพันธ์เชิงสมรสเสื่อมทรามลงจนไม่อาจคาดหมายได้ตามสมควรที่จะให้ฝ่ายที่ฟ้องหย่าดำรงความสัมพันธ์นั้นต่อไปได้ เช่น การทำชู้ การมีภริยาหรือสามีสองคนในขณะเดียวกัน การละทิ้งร้างคู่สมรส เป็นต้น misconduct เป็น ground for divorce ประเภทหนึ่ง</p>	
<p>Concept Relations:</p> <p>(ดู CN006)</p>	
<p>Extractions:</p> <p>A more modern, mixed fault and no-fault jurisdiction speaks in terms of "misconduct" as ground for divorce, as follows: "Misconduct" means conduct so destructive of the marriage relation that petitioner cannot reasonably be expected to continue in that relation; and 'misconduct' includes, as examples, adultery, bigamy, conviction of a crime the sentence for which might be incarceration for one or more years, repeated physical or oral abuse directed against petitioner or children living in the home, desertion, homosexuality, lesbianism, willful refusal to perform marriage obligations, contracting venereal disease, habitual intemperance, habitual use of illegal drugs or other incapacitating substances, and/ or other serious offenses destructive of the marriage relation" (TM106)</p> <p>... However, others reply that the law cannot prevent marital misconduct or even be responsible for deciding who has caused the end of a relationship."" For example, Bainham` has argued that the party who commits adultery may not be the one who is at fault, because they may have been driven to do so as a result of the coldness of their spouse. (TM105)</p> <p>...the wife helped her depressed husband's suicide attempt as she wished to acquire his estate and to set up a new life with her lover. Her conduct was such that it should be taken into account and her award was reduced from the ฿14,000 she would have received but for her misconduct to ฿5,000. (TM105)</p> <p>... section 25 (2) (g) is plainly aimed at marital misconduct. If the applicant's misconduct is limited to misconduct with within the ancillary relief case long after the separation of the parties, it is, in my judgment, questionable whether that factor should go to diminish the quantum of the financial award. (TM4)</p> <p>An absolute divorce, (also called a "divorce a vinculo matrimonii") is a judicial termination of a marriage based on marital misconduct or other statutory cause arising after the marriage ceremony. (TM23)</p> <p>Marital misconduct has been and will always be a factor that leads to the breakdown of marriages. ... Similarly with regard to costs, it would be unrealistic to argue that since the ground on which a divorce is now granted is no longer the defendant's marital misconduct, (TM26)</p>	
<p>Note: ชู้ ๓๐ คำแรก</p>	

period or until the occurrence of a particular event. The 1986 Divorce Act sets forth the following factors that a court must consider in determining whether to award **child support** (or **spousal support**): "the condition, needs, means and other circumstances of each **spouse** and of any **child** of the **marriage** for whom **support** is sought, including (a) the length of time the **spouses** **cohabited**; (b) the functions performed by the **spouses** during **cohabitation**; and (c) any order, agreement or arrangement relating to **support** of the **spouse** or **child**." Moreover, the Act expressly provides that, in determining **support**, "the court shall not take into consideration any **misconduct** of a **spouse** in relation to the **marriage**." A divorcing **spouse** may be ordered to pay **child maintenance** even if he or she is not the **child's biological parent**, if he or she stands "in the place of a **parent**." 85 Maintenance may be ordered in favour of an adult **child** who is not self-sufficient because of "illness, disability or other cause." (TM44)

Note: ขุดคำศัพท์ที่มีมโนทัศน์สัมพันธ์กับคำศัพท์ชุด ๓๐ คำแรก (CN006)

Concept CN032	
English Term: child's best interest	Thai Term: n.a.
<p>Feature: (n.) child's best interest ประกอบด้วยปัจจัยต่างๆ ต่อไปนี้ ประสงค์ของบิดาและหรือมารดาที่จะปกครองดูแลบุตร ความประสงค์ของบุตรเกี่ยวกับผู้รักษาดูแล ความสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุตรกับบิดาและหรือมารดา พี่น้อง หรือบุคคลอื่นใดที่อาจกระทบประโยชน์สูงสุดของบุตร การปรับตัวเข้ากับบ้านโรงเรียน และชุมชนของบุตร และสุขภาพกายและสุขภาพจิตของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง child's best interest เป็นข้อพิจารณาเป็นลำดับแรกในการออก custody determination, custody award หรือ child custody order นอกจากนี้ ยังเป็นข้อพิจารณาในการดำเนินการ modification เกี่ยวกับ custody determination, custody award หรือ child custody order ด้วย</p>	
<p>Concept Relations:</p> <p style="text-align: center;">(ดู CN002)</p>	
<p>Extractions:</p> <p>The Child's "Best Interests" and Its Own Preference. If we (or at least our judges and experts) only knew what that is! Whatever it is, it is the modern test for child custody. UMDA s402 defines the child's best interest as a composite of the following factors: "(1) the wishes of the child's parent or parents as to his custody; (2) the wishes of the child as to his custodian; (3) the interaction and interrelationship of the child with his parent or parents, his siblings and any other person who may significantly affect the child's best interest; (4) the child's adjustment to his home, school and community; (5) the mental and physical health of all individuals involved. The court shall not consider conduct of a present or proposed custodian that does not affect his relationship to the child." (TM106)</p> <p>Arizona's child custody statute directs judges to award custody according to the child's best interests, and it enumerates a list of factors for the courts to consider, including the "wishes of the child as to the custodian." (TM84)</p> <p>The child's expressed preference is important evidence in a judge's determination of the child's best interests. (TM84)</p> <p>"We have repeatedly stressed that the child's best interest is paramount in custody determinations." (TM84)</p> <p>Accordingly, the court decided that the existing relationship between the maternal grandparents and the children served the children's best interests. The father was a "fit" parent under any of the standards set out in Harper because he did not abandon the children. However, the grandparents prevailed (TM84)</p>	
<p>Note: ชุดคำศัพท์ที่มีโน้ตสัมพันธ์กับคำศัพท์ชุด ๓๐ คำแรก (CN002)</p>	

Concept CN033	
English Term: custody award	Thai Term: n.a.
<p>Feature: (n.) custody award คือ คำตัดสินของศาลว่าจะให้ “สิทธิ” เกี่ยวกับ child custody แก่ใคร อย่างไร อาจทำขึ้นเมื่อดำเนินกระบวนการ child custody proceeding เสร็จสิ้น และอาจถูกดำเนินการ modification ภายหลังได้ (custody award มีความหมายมุ่งเน้นเฉพาะด้าน “สิทธิ” ไม่รวมถึง “หน้าที่” ด้วย พิจารณาได้จากรูปคำกริยา “awarded” ซึ่งใช้ได้กับ “สิทธิ” เท่านั้น ไม่อาจใช้กับ “หน้าที่” ได้ custody award จึงต่างจาก custody determination ซึ่งเป็นคำวินิจฉัยกำหนด “สิทธิ” และ “หน้าที่” มิได้มุ่งเน้นแต่เฉพาะ “สิทธิ”)</p>	
<p>Concept Relations:</p> <p style="text-align: center;">(ดู CN002)</p>	
<p>Extractions:</p> <p>18.17 Change in Custody—Modification. Custody awards are not final orders and remain modifiable if there is a material change in circumstances. (TM106)</p> <p>Arizona’s child custody statute directs judges to <i>award custody</i> according to the child’s best interests, ... (TM84)</p> <p>“The trial court ... could reasonably have concluded ... that there really was no meeting of the minds and thus that a joint custody award was not in the best interests of the children.” (TM94)</p> <p>19-6-17. Application for child support following custody award; ...</p> <p>(a) Whenever the custody of a minor child or children has been lawfully awarded by any court having jurisdiction thereof to...any person..., the parent or other person to whom the custody of the child or children is awarded may apply by petition to the superior court in the county where the parent without custody of the child or children resides for an order and judgment fixing the amount of support money that the parent without custody shall provide in order to fulfill the parent’s natural duty to supply the necessities of life for the child or children. (TM23)</p> <p>The trial court determined that Mrs. Sheppard was a fit parent but, pursuant to the new statute, the court <i>awarded custody</i> to the grandparents based on the best interests of the child.</p> <p>The Kansas Supreme Court reversed the custody award, finding the 1980 statute violated the due process rights of the parent. The court interpreted the United States Supreme Court cases of Stanley v. Illinois(122) and Quilloin v. Walcott,(123) stating that parents have a fundamental right, protected by the fourteenth amendment, to the custody of their children. (TM56)</p>	
<p>Note: ชุดคำศัพท์ที่มีมีโนทัศน์สัมพันธ์กับคำศัพท์ชุด ๓๐ คำแรก (CN002)</p>	

Concept CN034	
English Term: child custody order	Thai Term: n.a.
<p>Feature: (น.) child custody order เป็นคำสั่งที่ศาลกำหนด “สิทธิและหน้าที่” เกี่ยวกับ child custody อาจออกก่อนสิ้นสุดกระบวนการ child custody proceeding (เช่นเดียวกับ custody award และ custody determination) หรือเมื่อสิ้นสุดกระบวนการ child custody proceeding แล้วก็ได้ จะออกโดยพิจารณาจาก child’s best interest และอาจมีการ modification ได้</p>	
<p>Concept Relations:</p> <p style="text-align: center;">(ดู CN002)</p>	
<p>Extractions:</p> <p>§ 18.17 Change in Custody—Modification. Custody awards are not final orders and remain modifiable if there is a material change in circumstances. Since the stability of the child's environment is in itself a major consideration in custodial decisions, courts are reluctant to modify awards.... In short, the original award is often the final award, de facto if not de jure. In an attempt to reduce post-divorce custody litigation, UMDA § 409 provides that a child custody order may not be modified for two years unless the child's environment seriously endangers the child's "physical, mental, moral or emotional health". (TM106)</p> <p>1. Changes in Custody</p> <p>The first subsection(70) under the new child custody provision merely codifies case law concerning modification of child custody decrees. It states that the court may change child custody orders if a party demonstrates a change in circumstances and the court has jurisdiction pursuant to the Uniform Child Custody Jurisdiction Act (UCCJA). (TM56)</p> <p>... a proposed child custody order is not in the child's best interests; a proposed child support order is less than the noncustodial parent is capable of paying; ... CC §4511(b). (TM3)</p> <p>If a temporary restraining order, or a temporary child custody order, has been obtained, the hearing date should be the earliest that the court's business permits, except that for good cause the court may set a hearing up to 20 days from the date the restraining order is signed. (TM3)</p>	
<p>Note: ชุดคำศัพท์ที่มีมโนทัศน์สัมพันธ์กับคำศัพท์ชุด ๓๐ คำแรก (CN002)</p>	

Concept CN035	
English Term: custody determination	Thai Term: n.a.
<p>Feature: (n.) custody determination คือ คำวินิจฉัยหรือคำสั่งศาลที่กำหนด “สิทธิและหน้าที่” เกี่ยวกับ child custody custody determination จะกำหนดโดยพิจารณา child's best interest และอาจออกเมื่อ child custody proceeding ล้มเหลว custody determination อาจนำไปดำเนินการ modification ได้</p>	
<p>Concept Relations:</p> <p>(ดู CN002)</p>	
<p>Extractions:</p> <p>"custody determination" means a court decision and court orders and instructions providing for the custody of a child, including visitation rights; it does not include a decision relating to child support or any other monetary obligation of any person; (TM23)</p> <p>Custody determinations will be based on the child's best interests, ...(TM3)</p> <p>(3) "Child-custody determination" means a judgment, decree, or other order of a court providing for the legal custody, physical custody, or visitation with respect to a child. The term includes a permanent, temporary, initial, and modification order. The term does not include an order relating to child support or other monetary obligation of an individual. (TM23)</p> <p>18.18 Interstate Custody Problems. The rule that custody determinations remain modifiable to safeguard the child's best interests has led to much abuse. (TM106)</p>	
<p>Note: ชุดคำศัพท์ที่มีมิติสัมพันธ์กับคำศัพท์ชุด ๓๐ คำแรก (CN002)</p>	

order for the benefit of a dependent child of the family such **periodical payments** of such amount and at such time as may be so specified;

(b) a **secured periodical payments order**, that is to say (i) an order that either **spouse** shall secure to the other **spouse** to the satisfaction of the court, such **periodical payments** as may be so specified; or (ii) an order that a **spouse** shall secure to such person as may be so specified for the benefit of such dependent child of the family such **periodical payments** to the satisfaction of the court as may be so specified;

(c) an order that either **spouse** shall pay to the other **spouse** such lump sum or sums of such amount and at such time or times as may be so specified;

(d) an order that a **spouse** shall pay to such person as may be specified for the benefit of a dependent child of the family such lump sum or sums of such amount and at such time or times as may be so specified. (TM21)

Note: ชุดคำศัพท์ที่มีมโนทัศน์สัมพันธ์กับคำศัพท์ชุด ๓๐ คำแรก (CN008)

Concept CN039	
English Term: unsecured periodical payments	Thai Term: n.a.
Feature: (n.) unsecured periodical payments ได้แก่ periodical payments ที่ไม่มีหลักประกันการชำระ	
Concept Relations: <div style="text-align: center;">(ดู CN008)</div>	
Extractions: <p>It is clear that the court can also make the following orders in favour of a 'child of the family' pending the suit in divorce or nullity, namely, secured or unsecured periodical payments or a lump sum." (TM102)</p> <p>On granting a decree of divorce, nullity or judicial separation, the court may order either spouse to make unsecured periodical payments to the other and to secure periodical payments to the other.' (TM102)</p> <p>The court may order both secured and unsecured periodical payments, and under the old law it was unusual for more than a third or a half of the total sum to be secured. (TM102)</p> <p>Periodical payments and lump sum orders.</p> <p>14. On granting a decree of judicial separation or at any time thereafter the court may, on application to it by either spouse, make any one or more of the following orders (a) a periodical payments order, that is to say (i) an order that either spouse shall make to the other spouse such periodical payments of such amount and at such times as may be specified in the order; or (ii) an order that either spouse shall make to such person as may be specified in the order for the benefit of a dependent child of the family such periodical payments of such amount and at such time as may be so specified; (b) a secured periodical payments order, that is to say (i) an order that either spouse shall secure to the other spouse to the satisfaction of the court, such periodical payments as may be so specified; or (ii) an order that a spouse shall secure to such person as may be so specified for the benefit of such dependent child of the family such periodical payments to the satisfaction of the court as may be so specified; (c) an order that either spouse shall pay to the other spouse such lump sum or sums of such amount and at such time or times as may be so specified; (d) an order that a spouse shall pay to such person as may be specified for the benefit of a dependent child of the family such lump sum or sums of such amount and at such time or times as may be so specified. (TM21)</p>	
Note: ชุุดคำศัพท์ที่มีมโนทัศน์สัมพันธ์กับคำศัพท์ชุด ๓๐ คำแรก (CN008)	

Concept CN041	
English Term: child custody proceeding	Thai Term:
<p>Feature: (n.) child custody proceeding ได้แก่ กระบวนพิจารณาคดีเกี่ยวกับ legal custody, physical custody, residential care หรือ visitation รวมทั้งกระบวนวิธีพิจารณาคดีเกี่ยวกับ neglect, abuse, dependency, guardianship, paternity, termination of parental rights และ protection from domestic violence เมื่อดำเนิน child custody proceeding เสร็จสิ้น ศาลอาจออก custody award, child custody order หรือ custody determination</p>	
<p>Concept Relations:</p> <p style="text-align: center;">(ดู CN002)</p>	
<p>Extractions:</p> <p>A child custody proceeding will last throughout the minority of the child. The commencement of a child custody proceeding prior to this Act does not mean that jurisdiction will continued to be governed by prior law. The provisions of this act apply if a motion to modify an existing determination is filed after the enactment of this Act. A motion that is filed prior to enactment may be completed under the rules in effect at the time the motion is filed. (TM23)</p> <p>"Child custody proceeding" means a proceeding in which legal custody, physical custody, residential care, or visitation with respect to a child is an issue. The term includes a proceeding for divorce, separation, neglect, abuse, dependency, guardianship, paternity, termination of parental rights, and protection from domestic violence, in which the issue may appear. The term does not include a proceeding involving juvenile delinquency, contractual emancipation, or enforcement under ss. 61.524-61.540. (TM23)</p>	
<p>Note: ชูดคำศัพท์ที่มีมโนทัศน์สัมพันธ์กับคำศัพท์ชูด ๓๐ คำแรก (CN002)</p>	

Concept CN044	
English Term: noncustodial parent	Thai Term: n.a.
<p>Feature: (น.) noncustodial parent ได้แก่ บิดาหรือมารดาที่มี physical custody ในตัวบุตรเป็นเวลาน้อยกว่า custodial parent หรือไม่มีถิ่นที่อยู่ร่วมกับบุตร</p>	
<p>Concept Relations:</p> <p style="text-align: center;">(ดู CN002)</p>	
<p>Extractions:</p> <p>"noncustodial parent" means the parent who has actual physical custody of the child for less time than the other parent. (TM23)</p> <p>"Noncustodial parent" means the parent with whom the child does not maintain his or her primary residence. (TM23)</p> <p>When a noncustodial parent who is ordered to pay child support or alimony and who is awarded visitation rights fails to pay child support or alimony, the custodial parent shall not refuse to honor the noncustodial parent's visitation rights. (TM23)</p>	
<p>Note: ชุดคำศัพท์ที่มีมโนทัศน์สัมพันธ์กับคำศัพท์ชุด ๓๐ คำแรก (CN002)</p>	

"Support order" means a judgment or order of **support** in favor of an obligee, whether temporary or final, or subject to modification, termination, or remission, regardless of the kind of action or proceeding in which it is entered. (TM23)

Given the beneficial purpose of the state's scheme for awarding **child support**, we see no reason to limit our consideration of **earning capacity** to earnings from employment only. Thus, in the proper case, a court may consider the passive **earning capacity** of assets in framing its **support orders.**" (TM94)

Note: ชุุดคำศัพท์ที่มีมโนทัศน์สัมพันธ์กับคำศัพท์ชุด ๓๐ คำแรก (CN008)

Concept CN051	
English Term: child support	Thai Term: n.a.
Feature: (n.) child support เป็นเงินที่ชำระตาม support obligation ในส่วนที่เกี่ยวกับบุตร	
<p>Concept Relations:</p> <p style="text-align: center;">(ดู CN008)</p>	
<p>Extractions:</p> <p>...a Nevada divorce decree awarded the parents joint legal custody of the children and ordered the father to pay child support to the mother. Later, after the father relocated in Tennessee and the mother and children moved to Oregon, the mother petitioned an Oregon court to modify the Nevada custody order. The father ... asked the court to reduce the amount of ... support obligation, based on a reduction in his income. ... the father had not intentionally impoverished himself and applied Oregon's child support guidelines to reduce the amount of ... support obligation, but denied the mother's request to extend the duration of the ... support obligation, pursuant to Oregon law. (TM39)</p> <p>Both France and West Germany have relatively efficient enforcement mechanisms, in which the state undertakes to collect unpaid child support and advances payments from state funds in the meantime. (TM44)</p>	
<p>Note: ชุดคำศัพท์ที่มีมโนทัศน์สัมพันธ์กับคำศัพท์ชุด ๓๐ คำแรก (CN008)</p> <p>รอบท ให้คำเทียบว่า “หน้าที่อุปการะเลี้ยงดูเด็ก” ซึ่งไม่ตรงกับมโนทัศน์ที่ได้จาก extraction ต่างๆ ข้างต้น จึงระบุว่าไม่พบข้อมูล (n.a.)</p>	

Concept CN052	
English Term: spousal support order	Thai Term: n.a.
<p>Feature: (n.) spousal support order เป็น support order ประเภทหนึ่ง ได้แก่ คำสั่งศาลให้ spouse ให้อีกฝ่ายหนึ่งและหรือชำระเงินหนี้ยืมหรือเป็นระยะๆ ตามที่ศาลเห็นสมควร เพื่อบำรุงเลี้ยงดู spouse อีกฝ่าย</p>	
<p>Concept Relations:</p> <p style="text-align: center;">(ดู CN008)</p>	
<p>Extractions: "spousal support order" means an order made under subsection 15.2(1); "support order" means a child support order or a spousal support order;</p> <p>...</p> <p>Spousal support order</p> <p>15.2 (1) A court of competent jurisdiction may, on application by either or both spouses, make an order requiring a spouse to secure or pay, or to secure and pay, such lump sum or periodic sums, or such lump sum and periodic sums, as the court thinks reasonable for the support of the other spouse. (TM25)</p>	
<p>Note: ชุดคำศัพท์ที่มีมิติสัมพันธ์กับคำศัพท์ชุด ๓๐ คำแรก (CN008)</p>	

ภาคผนวก จ
บันทึกข้อมูลศัพท์

Concept TR001	
English Term: family law	Thai Term: กฎหมายครอบครัว [ผู้เชี่ยวชาญ]
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): กฎหมายว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัว	
Illustration(s): Attorneys who practice family law are familiar with their clients' high level of emotional distress and the effect it has on the dissolution process. (TM2)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): -	
<p>Note(s): 1. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัว ได้แก่ “divorce” “marriage” “separation” “child custody” “support obligation” เป็นต้น (ดู “divorce” “marriage” และ “separation” (รพท) และ “child custody” (TR011) และ “support obligation” (TR028) ประกอบ)</p> <p>2. ดู family court (TR004) ประกอบ</p>	

Concept TR002	
English Term: modification	Thai Term: การเปลี่ยน (อำนาจปกครองบุตร) [ผู้เชี่ยวชาญ]
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): การเปลี่ยนแปลงแก้ไขคำตัดสินอำนาจปกครองบุตร คำสั่งกำหนดอำนาจปกครองบุตร หรือ คำวินิจฉัยอำนาจปกครองบุตร ในกรณีที่พฤติการณ์เปลี่ยนแปลงในสารสำคัญอันอาจกระทบสุขภาพกายหรือสุขภาพจิตของบุตรอย่างร้ายแรงและมีความจำเป็นเพื่อปกป้องประโยชน์สูงสุดของบุตร	
Illustration(s): The mother appealed and the appellate court reversed, holding that modification of custody must be based on a contemporaneous assessment of whether substantial changed circumstances exist that warrant the change. “We have not the faintest idea of what the situation of the parents may be at the time when this child finishes the fifth grade . . . [or] what effect a change of custody might have on the child. (TM106)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): child’s best interest (TR32), custody award (TR033), child custody order (TR034), custody determination (TR035)	
Note(s): -	

Concept TR003	
English Term: couple	Thai Term: คู่ครอง
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): 1. ชายและหญิงที่สมรสกันและเป็นสมาชิกครอบครัวเดียวกัน 2. ชายและหญิงที่ไม่สมรสกันแต่อยู่กินกันฉันสามีภริยา 3. บุคคลสองคนที่มีเพศเดียวกัน เป็นผู้ร่วมความสัมพันธ์เสมือนสมรสซึ่งกันและกัน และเป็นสมาชิกครอบครัวเดียวกัน 4. บุคคลสองคนที่มีเพศเดียวกัน ไม่เป็นผู้ร่วมความสัมพันธ์เสมือนสมรสซึ่งกันและกัน แต่อยู่กินกันฉันผู้ร่วมความสัมพันธ์เสมือนสมรส	
Illustration(s): Obviously the Act does not apply to an unmarried couple who have never lived together. (TM102) A legal separation may be granted no more than once to the same married couple . (TM23) In section 7 (exception where sex is a genuine occupational qualification), in subsection (2)(h) for “by a married couple” substitute “— (i) by a married couple, (ii) by a couple who are civil partners of each other (TM17)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): civil partner (TR005)	
Note(s): ดู “marriage” และ “spouse” (รูปฯ) “civil partner” (TR035) และ “cohabitant” (TR037) ประกอบ	

Concept TR004	
English Term: family court	Thai Term: ศาลครอบครัว [ผู้เชี่ยวชาญ]
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): ศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัว	
Illustration(s): In March 1988 Ken filed a divorce mediation proceeding with the family court in Japan. (TM101)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): -	
Note(s): ดู “family law” (TR001) ประกอบ	

Concept TR005	
English Term: civil partner	Thai Term: ผู้ร่วมความสัมพันธ์เหมือนสมรส
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): คู่ครองที่มีเพศเดียวกันและมีความสัมพันธ์เหมือนสมรสซึ่งกันและกัน และจดทะเบียนกันตามกฎหมาย	
Illustration(s): An application for a separation order may be made to the court by either civil partner on the ground that any such fact as is mentioned in section 44(5)(a), (b), (c) or (d) exists. (TM17)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): couple (TR003), civil partnership (TR007)	
Note(s): ดู “marriage” และ “spouse” (รบพ) “civil union” (TR023) และ “cohabitant” (TR037) ประกอบ	

Concept TR006	
English Term: information meeting	Thai Term: การประชุมรับข้อมูล (ในคดีหย่า)
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): การรับข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบจากการหย่า ซึ่งพระราชบัญญัติกฎหมายครอบครัวปี 1996 (Family Law Act 1996) ของอังกฤษกำหนดให้ผู้ที่ต้องการหย่าต้องกระทำก่อนจึงจะเข้าสู่กระบวนการวิธีพิจารณาคดีหย่าได้	
Illustration(s): The information meeting was to start the whole divorce procedure. Apart from a few exceptions, anyone intending to initiate divorce proceedings was to attend an information meeting. (TM105)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): divorce proceeding (TR009)	
Note(s): ดู “divorce” (รบพ) ประกอบ	

Concept TR007	
English Term: civil partnership	Thai Term: ความสัมพันธ์เสมือนสมรส
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมความสัมพันธ์เสมือนสมรสที่ได้จดทะเบียนและมีสถานะทางกฎหมายใกล้เคียงกับการสมรส	
Illustration(s): ... the parties to a marriage or the partners in a civil partnership have entered into an agreement as to financial provision to be made on divorce or on dissolution of the civil partnership; ... (TM18)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): civil partner (TR005)	
Note(s): ดู “marriage” และ “spouse” (รูปฯ) “couple” (TR003) “civil union” (TR023) และ “cohabitant” (TR037) ประกอบ	

Concept TR008	
English Term: periodical payments	Thai Term: การชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูรายงวด
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): การชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรหรือคู่สมรสเป็นงวดๆ ตามคำสั่งศาล	
Illustration(s): Although normally orders will cease once the child attains 18, the court can order that periodical payments extend beyond the 18th birthday if the child is or will be receiving instruction at an educational establishment or undergoing training and there are special circumstances which justify the order. (TM105)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): -	
Note(s): 1. ดู “periodical payments order” (TR036) ประกอบ 2. การชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูรายงวดอาจแบ่งประเภทได้เป็นการชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูรายงวดโดยมีหลักประกันและการชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูรายงวดโดยไม่มีหลักประกัน (ดู “secured periodical payments” (TR038) และ “unsecured periodical payments” (TR039) ประกอบ)	

Concept TR009	
English Term: divorce proceeding	Thai Term: กระบวนพิจารณาคดีหย่า (ผู้เชี่ยวชาญ)
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): กระบวนพิจารณาคดีครอบครัวเกี่ยวกับการหย่า	
Illustration(s): A, who has begun divorce proceedings against B, promises B that if divorce is granted, alimony shall be fixed at a stated sum, in return for B's agreement to relinquish all other claims to alimony. (TM106)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): matrimonial proceeding (TR040)	
Note(s): ดู "information meeting" (TR006) และ "divorce decree" (TR018) ประกอบ	

Concept TR010	
English Term: minor child	Thai Term: บุตรผู้เยาว์ (ผู้เชี่ยวชาญ)
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	
Illustration(s): However, as to a divorced parent to whom custody of minor children has been entrusted, such person may be required to forego or forfeit some rights to custody or visitation, as the case may be, consistent with the best interests and welfare of the children and the rights of the other parent" (TM106)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): -	
Note(s): เมื่อบิดามารดาหย่ากันบุตรจะต้องอยู่ภายใต้การปกครองดูแลของผู้อารักขา (ดู "custodian" (รพท) และ "child custody" (TR011) ประกอบ)	

Concept TR011	
English Term: child custody	Thai Term: การปกครองดูแลบุตร (ผู้เชี่ยวชาญ)
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): การปกครองดูแลบุตรผู้เยาว์ตามคำสั่งศาลหรือตามข้อตกลงอำนาจบิดามารดา	
Illustration(s): A Partial Decree of Divorce was entered on March 4, 1988, leaving matters related to child custody , child support and property to be determined by a trial which resulted in this appeal. (TM101)	
Linguistic Specification(s): [SYN] custody	
Cross-Reference(s): minor child (TR010), child custody proceeding (TR041)	
Note(s): 1. ดู “custodian” (รบช) ประกอบ 2. ดู “parental responsibility” (TR010) “custody award” (TR033) “child custody order” (TR034) และ “custody determination” (TR035) ประกอบ 3. แยกประเภทได้เป็นการปกครองดูแลบุตรในทางกายภาพกับการอารักขาตามกฎหมาย และการปกครองดูแลบุตรฝ่ายเดียวกับปกครองดูแลบุตรร่วมกัน (ดู “legal custody” (รบช) และ “joint custody” (TR019) “sole custody” (TR042) และ “physical custody” (TR043) ประกอบ)	

Concept TR012	
English Term: spousal support	Thai Term: ค่าอุปการะเลี้ยงดูคู่สมรส (ผู้เชี่ยวชาญ)
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): เงินที่คู่สมรสฝ่ายหนึ่งต้องชำระแก่อีกฝ่ายเป็นงวดๆ เพื่อเป็นการอุปการะ	
Illustration(s): ... the lawyer should calculate the income available to the client and opposing spouse and their respective probable deductions assuming various property divisions (if the property generates income or provides tax shelter) and then should analyze how much spousal and child support should or can be paid under applicable local guidelines or expressed objectives, taking into account the income tax consequences to each spouse of paying and receiving spousal support . (TM2)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): -	
Note(s): 1. ดู “spouse” และ “maintenance” (รบช) ประกอบ 2. ดู “support obligation” (TR028) และ “child support” (TR051) ประกอบ	

Concept TR013	
English Term: custodial parent	Thai Term: บิดาหรือมารดาผู้ที่มีอำนาจปกครองบุตร (ผู้เลี้ยงดู)
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): บิดาหรือมารดาผู้ที่มีอำนาจอารักขาบุตรผู้เยาว์และมีสิทธิกำหนดที่อยู่อาศัยของผู้เยาว์ได้มากกว่าบิดาหรือมารดาผู้ไร้อำนาจปกครองบุตร	
Illustration(s): [After divorce,] non-custodial parents pay child support, and in return, custodial parents care for the children and keep them available for visitation.... (TM101)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): minor child (TR010), noncustodial parent (TR044)	
Note(s): ดู “custodian” (รอบท) ประกอบ	

Concept TR014	
English Term: parental responsibility	Thai Term: ความรับผิดชอบของบิดามารดา
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): สิทธิ หน้าที่ อำนาจ และความรับผิดชอบที่บิดามารดามีเหนือบุตรผู้เยาว์และทรัพย์สินของบุตรผู้เยาว์	
Illustration(s): The court is on this occasion also seized with the question of parental responsibility over the children of the spouses. (TM7)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): minor child (TR010)	
Note(s): การปกครองดูแลบุตรเป็นความรับผิดชอบของบิดามารดาประเภทหนึ่ง (ดู “child custody” (TR011) ประกอบ)	

Concept TR015	
English Term: parenting plan	Thai Term: ข้อตกลงอำนาจบิดามารดา
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): ข้อตกลงเป็นหนังสือเกี่ยวกับความรับผิดชอบของบิดามารดาตลอดจนวิธีการระงับข้อพิพาทในอนาคต	
Illustration(s): Tesler has indicated that ‘not one of my collaborative cases with child specialist participation has ever failed to reach a parenting plan that both parents felt positive about’. (TM7)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): parental responsibility (TR014)	
Note(s): -	

Concept TR016	
English Term: separate property	Thai Term: ทรัพย์สินส่วนตัว (ผู้เชี่ยวชาญ)
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): ทรัพย์สินที่คู่สมรสฝ่ายหนึ่งมีกรรมสิทธิ์มาแต่ก่อนสมรสหรือได้มาในระหว่างสมรสโดยรับมรดกหรือรับการให้โดยเสนหา ตลอดจนดอกผลและค่าที่เพิ่มขึ้นของทรัพย์สินนั้น	
Illustration(s): Because Mr. Hanau purchased the stock with his separate property , the stock would remain his separate property and would not have been community property even if he had actually purchased the stock while domiciled in Texas. (TM84)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): -	
Note(s): 1. ดู “spouse” (รบช) ประกอบ 2. “separate property” เมื่อหย่าขาดจากกันแล้วต้องคืนให้แก่คู่สมรสฝ่ายที่มีกรรมสิทธิ์มาแต่เดิม 3. ระบบการแบ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ระบบทรัพย์สินร่วมระหว่างสามีภริยา และระบบทรัพย์สินส่วนตัว (ดู “separate property system” (TR045), “community property system” (TR046) “community property” (รบช) และ “marital property” (รบช) ประกอบ	

Concept TR017	
English Term: family violence	Thai Term: ความรุนแรงในครอบครัว
Grammatical Category(-ies): Noun	
<p>Definition(s): การกระทำในลักษณะที่ (ก) จงใจหรือรู้แล้วขู่หรือพยายามขู่ให้สมาชิกครอบครัวคนหนึ่งคนใดกลัวอันตราย (ข) ทำให้สมาชิกครอบครัวคนหนึ่งคนใดได้รับอันตรายแก่กายโดยการอันใดที่รู้หรือควรรู้ว่าจะทำให้เกิดอันตราย (ค) กักขังหรือหน่วงเหนี่ยวสมาชิกครอบครัวคนหนึ่งคนใดโดยมิชอบและผิดใจสมาชิกครอบครัวคนนั้น หรือ (ง) คุกคามอย่างเป็นนิจโดยเจตนาให้สมาชิกครอบครัวคนหนึ่งคนใดได้รับความเจ็บปวดอย่างร้ายแรงหรือรู้ว่าการคุกคามเช่นนั้นน่าจะทำให้สมาชิกครอบครัวคนหนึ่งคนใดได้รับความเจ็บปวดอย่างร้ายแรง แต่ไม่รวมถึงการป้องกันตัวเองโดยชอบด้วยกฎหมายหรือการกระทำเพื่อตัดสินคดีบุตรอายุต่ำกว่า ๒๑ ปี</p>	
<p>Illustration(s): The court, in making a protection order, may include a provision that the person against whom the order is made may not incite or assist any other person to commit family violence against the protected person. (TM30)</p>	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): -	
<p>Note(s): ความรุนแรงในครอบครัวเป็นปัจจัยหนึ่งที่ใช้ในการประเมินประโยชน์สูงสุดของบุตร (ดู “child’s best interest” (TR032) ประกอบ)</p>	

Concept TR018	
English Term: divorce decree	Thai Term: คำพิพากษาของศาลให้หย่า
Grammatical Category(-ies): Noun	
<p>Definition(s): คำสั่งศาลที่ให้ผู้สมรสหย่าขาดจากกัน</p>	
<p>Illustration(s): Both the RTC and the Court of Appeals found that petitioner and respondent Orlando were naturalized American citizens and that they obtained a divorce decree in April 1988. (TM30)</p>	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): -	
<p>Note(s): 1. ดู “divorce” (รบพ) ประกอบ 2. คำพิพากษาของศาลให้หย่าอาจออกเมื่อกระบวนพิจารณาคดีหย่าหรือกระบวนการหย่าสิ้นสุดลง (ดู “divorce proceeding” (TR009) และ “divorce process” (TR022) ประกอบ)</p>	

Concept TR019	
English Term: joint custody	Thai Term: การปกครองดูแลบุตรร่วมกัน
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): การปกครองดูแลบุตรที่การปกครองดูแลบุตรตามกฎหมายยังอยู่กับทั้งสองฝ่าย ขณะที่การปกครองดูแลบุตรทางกายภาพอาจอยู่กับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายก็ได้	
Illustration(s): The trial court entered its decree of dissolution in April 1996 dissolving the Delongs' marriage and awarding sole custody of the duct, minor children to Father. It found that joint custody would not be appropriate and that the children's best interests would be met if they wet in their father's custody. (TM101)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): child custody (TR011), physical custody (TR043)	
Note(s): 1. ดู "legal custody of child" (รบช) ประกอบ 2. การปกครองดูแลบุตรร่วมกันอาจจำแนกประเภทย่อยได้เป็นการปกครองดูแลบุตรทางกายภาพร่วมกัน และการปกครองดูแลบุตรร่วมกันตามกฎหมาย (ดู "joint physical custody" (TR048) และ "joint legal custody" (TR049) ประกอบ) 3. ดู "minor child" (TR010) ประกอบ	

Concept TR020	
English Term: earning capacity	Thai Term: ความสามารถในการหารายได้
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): ความสามารถในการหารายได้ของคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง	
Illustration(s): The question whether a wife who is not working should be given a notional income " in respect of earning capacity —as part of her fortune "—depends on the facts of each case and where the wife has small children to look after, or has never been required to earn money during the marriage, her earning capacity may be disregarded by the court in assessing maintenance. But if she is in fact earning, the amount earned by her must be taken into account. (TM99)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): -	
Note(s): ความสามารถในการหารายได้เป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ประกอบการพิจารณาออกคำสั่งศาลที่กำหนดค่าอุปการะเลี้ยงดู (ดู "support order" (TR050) ประกอบ)	

Concept TR021	
English Term: family mediation	Thai Term: การไกล่เกลี่ยคดีครอบครัว
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): กระบวนการรับข้อพิพาทในคดีครอบครัวซึ่งคู่ครองสามารถต่อรองทำข้อตกลงกันโดยตรงโดยมีบุคคลภายนอกซึ่งเป็นกลางเป็นผู้ไกล่เกลี่ย	
Illustration(s): Less than half (47.8%) of respondents in the first survey, and just over half (53.6%) in the second, believed that agreements reached through family mediation were sustainable. (TM59)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): couple (TR003)	
Note(s): -	

Concept TR022	
English Term: divorce process	Thai Term: กระบวนการหย่า
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): กระบวนการที่คู่ครองต้องเข้าร่วมเพื่อให้ศาลมีคำพิพากษาให้หย่า	
Illustration(s): Attendees' accounts of their experiences of going through the divorce process were vivid and often moving and thought-provoking. (TM47)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): couple (TR003), divorce decree (TR018)	
Note(s): -	

Concept TR023	
English Term: civil union	Thai Term: การสมรสทางเลือก
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): ความสัมพันธ์ระหว่างคู่ครองเพศเดียวกันหรือต่างเพศกันที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นความสัมพันธ์ประเภททางเลือกนอกจากการสมรสหรือใช้กับผู้ที่ยูกันกันเป็นหลัก โดยคู่ครองจะได้รับความคุ้มครองและประโยชน์ ตลอดจนมีความรับผิดชอบตามกฎหมายเช่นที่คู่สมรสพึงมีและได้รับ	
Illustration(s): ... two men who had entered into a civil union in Vermont sought to dissolve it in their state of residence, Texas. The partners divided their assets by agreement, and the trial court initially granted the dissolution. (TM62)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): couple (TR003)	
Note(s): 1. ดู “marriage” (รบพ) ประกอบ 2. ดู “civil partnership” (TR007) และ “cohabitant” (TR037) ประกอบ	

Concept TR024	
English Term: child support order	Thai Term: คำสั่งศาลที่กำหนดค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตร
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): คำสั่งศาลให้ออกค่าอุปการะเลี้ยงดูในส่วนค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตร	
Illustration(s): ... two men who had entered into a civil union in Vermont sought to dissolve it in their state of residence, Texas. The partners divided their assets by agreement, and the trial court initially granted the dissolution. (TM62)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): support order (TR050), child support (TR051)	
Note(s): ดู “child support” (รบพ) ประกอบ	

Concept TR025	
English Term: divorce action	Thai Term: คดีฟ้องหย่า (ผู้เชี่ยวชาญ)
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): คดีในศาลที่เกี่ยวข้องกับการหย่า	
Illustration(s): ... one spouse goes out and commits a marital offense to enable the other to bring the divorce action . (TM106)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): -	
Note(s): -	

Concept TR026	
English Term: petition for divorce	Thai Term: คำฟ้องหย่า (ผู้เชี่ยวชาญ)
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): คำร้องที่คู่ครองยื่นให้ศาลโดยระบุเหตุฟ้องหย่าไว้ เพื่อให้ศาลพิพากษาหย่า	
Illustration(s): Whilst still living with her husband, the wife presented a petition for divorce based on allegations of the behaviour ... (TM102)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): couple (TR003)	
Note(s): ดู “divorce” และ “petition for divorce” (รบพ) ประกอบ	

Concept TR027	
English Term: financial relief	Thai Term: เงินอุปการะเลี้ยงดู
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): เงินที่ชำระตามหน้าที่อุปการะเลี้ยงดูในกรณีต่างๆ ที่กฎหมายกำหนด	
Illustration(s): Any reference in this section to defeating a person's claim for financial relief is a reference to preventing financial relief from being granted to that person, or to that person for the benefit of a dependent child of the family, or reducing the amount of any financial relief which might be so granted, or frustrating or impeding the enforcement of any order which might be or has been made at the instance of that person under any of those provisions. (TM21)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): support obligation (TR028)	
Note(s): -	

Concept TR028	
English Term: support obligation	Thai Term: หน้าที่อุปการะเลี้ยงดู
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): หน้าที่ออกค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรหรือคู่สมรส	
Illustration(s): ... unless otherwise agreed by the parties in writing, the death of either will terminate a spousal support obligation, and the remarriage of the supported spouse terminates a support obligation of the supporting spouse. (TM3)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): -	
<p>Note(s): 1. การปฏิบัติหน้าที่อุปการะเลี้ยงดูอาจกระทำโดยชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูคู่สมรส ค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตร ค่าอุปการะคู่สมรส ค่าอุปการะบุตร หรือเงินอุปการะเลี้ยงดู (ดู “spousal support” (TR012) “financial relief” (TR027) “child support” (TR051) “spousal maintenance” (TR029) และ “child maintenance” (TR031) ประกอบ)</p> <p>2. หน้าที่อุปการะเลี้ยงดูอาจกำหนดโดยคำสั่งศาลที่กำหนดค่าอุปการะเลี้ยงดู (ดู “support order” (TR050) ประกอบ)</p>	

Concept TR029	
English Term: spousal maintenance	Thai Term: ค่าอุปการะคู่สมรส
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): ค่าอุปการะเลี้ยงดูที่คู่สมรสฝ่ายหนึ่งพึงชำระให้คู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่ง	
Illustration(s): Thus, of the three types of agreement, it is the one most calculated to persuade a husband to make a disposition of property to a wife in return for relief from the obligation to pay spousal maintenance . (TM35)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): -	
Note(s): 1. การปฏิบัติหน้าที่อุปการะเลี้ยงดูอาจกระทำโดยชำระค่าอุปการะคู่สมรส (ดู “support obligation” (TR028) ประกอบ) 2. ดู “child maintenance” (TR031) ประกอบ	

Concept TR030	
English Term: misconduct, marital misconduct	Thai Term: การประพฤติชั่ว (ผู้เชี่ยวชาญ)
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): เหตุพ้องหย่าที่เป็นความประพฤติที่ทำให้ความสัมพันธ์เชิงสมรสเสื่อมทรามลงจนไม่อาจคาดหมายได้ตามสมควรที่จะให้ฝ่ายที่พ้องหย่าดำรงความสัมพันธ์นั้นต่อไปได้	
Illustration(s): ...the wife helped her depressed husband's suicide attempt as she wished to acquire his estate and to set up a new life with her lover. Her conduct was such that it should be taken into account and her award was reduced from the \$14,000 she would have received but for her misconduct to \$5,000. (TM105)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): -	
Note(s): 1. ตัวอย่างการประพฤติชั่ว ได้แก่ การทำชู้ การมีภริยาหรือสามีสองคนในขณะเดียวกัน การละทิ้งร้างคู่สมรส เป็นต้น (ดู “adultery” “bigamy” และ “desertion” (รบพ) ประกอบ) 2. การประพฤติชั่วเป็นเหตุพ้องหย่าเหตุหนึ่ง เป็นต้น (ดู “ground for divorce” (รบพ) ประกอบ) 3. ดู “”maintenance” (รบพ) ประกอบ	

Concept TR031	
English Term: child maintenance	Thai Term: ค่าอุปการะบุตร (ผู้เลี้ยงดู)
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): ค่าอุปการะเลี้ยงดูสำหรับบุตร	
Illustration(s): ... the court may order a parent to pay child maintenance “During the pendency of any matrimonial proceedings or when granting or at any time subsequent to the grant of a decree of divorce... (TM31)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): -	
Note(s): ดู "maintenance" (รบช) "minor child" (TR010) และ "spousal maintenance" (TR029) ประกอบ	

Concept TR032	
English Term: child's best interest	Thai Term: ประโยชน์สูงสุดของบุตร
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): ประโยชน์สูงสุดของบุตรซึ่งพิจารณาจากผลประโยชน์ของบิดาและหรือมารดาที่จะปกครองดูแลบุตร ความประสงค์ของบุตรเกี่ยวกับผู้ปกครอง ความสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุตรกับบิดาและหรือมารดา พี่น้อง หรือบุคคลอื่นใดที่อาจกระทบประโยชน์สูงสุดของบุตร การปรับตัวเข้ากับบ้าน โรงเรียน และชุมชนของบุตร และสุขภาพกายและสุขภาพจิตของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	
Illustration(s): “We have repeatedly stressed that the child’s best interest is paramount in custody determinations.” (TM84)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): -	
Note(s): ประโยชน์สูงสุดของบุตรเป็นข้อพิจารณาเป็นลำดับแรกในการออกคำวินิจฉัยอำนาจปกครองบุตร คำตัดสินอำนาจปกครองบุตร หรือคำสั่งกำหนดอำนาจปกครองบุตร นอกจากนี้ ยังเป็นข้อพิจารณาในการดำเนินการเปลี่ยนคำวินิจฉัยอำนาจปกครองบุตร คำตัดสินอำนาจปกครองบุตร หรือคำสั่งกำหนดอำนาจปกครองบุตรด้วย (ดู “modification” (TR002) “custody award” (TR033) “child custody order” (TR034) และ “custody determination” (TR035) ประกอบ)	

Concept TR033	
English Term: custody award	Thai Term: คำตัดสินอำนาจปกครองบุตร
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): คำสั่งศาลที่กำหนดสิทธิในการปกครองดูแลบุตร	
Illustration(s): The Kansas Supreme Court reversed the custody award , finding the 1980 statute violated the due process rights of the parent. (TM56)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): child custody (TR011)	
Note(s): 1. คำตัดสินอำนาจปกครองบุตรอาจออกเมื่อดำเนินกระบวนการพิจารณาดีอำนาจปกครองบุตรเสร็จสิ้น และอาจถูกเปลี่ยนในภายหลังได้ (ดู “modification” (TR002) และ “child custody proceeding” (TR041) ประกอบ) 2. ดู “child’s best interest” (TR032) “child custody order” (TR034) และ “custody determination” (TR035) ประกอบ	

Concept TR034	
English Term: child custody order	Thai Term: คำสั่งกำหนดอำนาจปกครองบุตร
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): คำสั่งของศาลเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ในการปกครองบุตรซึ่งออกก่อนสิ้นสุดหรือหลังสิ้นสุดการพิจารณาดี	
Illustration(s): It states that the court may change child custody orders if a party demonstrates a change in circumstances and the court has jurisdiction pursuant to the Uniform Child Custody Jurisdiction Act (UCCJA). (TM56)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): “child custody” (TR011)	
Note(s): 1. คำสั่งกำหนดอำนาจปกครองบุตรอาจออกก่อนหรือหลังดำเนินกระบวนการพิจารณาดีอำนาจปกครองบุตรเสร็จสิ้น และอาจถูกเปลี่ยนในภายหลังได้ (ดู “modification” (TR002) และ “child custody proceeding” (TR041) ประกอบ) 2. ดู “child’s best interest” (TR032) “custody award” (TR033) และ “custody determination” (TR035) ประกอบ	

Concept TR035	
English Term: custody determination	Thai Term: คำวินิจฉัยอำนาจปกครองบุตร
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): คำวินิจฉัยหรือคำสั่งศาลที่กำหนดสิทธิและหน้าที่ในการปกครองดูแลบุตร แต่ไม่รวมถึงคำสั่งศาลที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่อุปการะเลี้ยงดูเด็ก	
Illustration(s): While many States tend to limit considerations in enforcement proceedings to whether the court which issued the decree had jurisdiction to make the custody determination , others broaden the considerations to scrutiny of whether enforcement would be in the best interests of the child. (TM23)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): “child custody” (TR011)	
Note(s): 1. คำวินิจฉัยอำนาจปกครองบุตรอาจออกเมื่อดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีอำนาจปกครองบุตรเสร็จสิ้น และอาจถูกเปลี่ยนในภายหลังได้ (ดู “modification” (TR002) และ “child custody proceeding” (TR041) ประกอบ) 2. ดู “child’s best interest” (TR032) “custody award” (TR033) และ “child custody order” (TR034) ประกอบ	

Concept TR036	
English Term: periodical payments order	Thai Term: คำสั่งให้ชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูรายงวด
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): คำสั่งศาลที่ให้ฝ่ายหนึ่งชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูรายงวดแก่อีกฝ่ายเป็นจำนวนและตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนด	
Illustration(s): However, there are some exceptions to this, the most important which is that the court still has power to make a periodical payments order in favour of a child of the family who is not the natural child of the prospective payer. (TM23)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): periodical payments (TR008)	
Note(s): คำสั่งให้ชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูรายงวดเป็นคำสั่งศาลที่กำหนดค่าอุปการะเลี้ยงดูประเภทหนึ่ง (ดู “support order” (TR050) และ “lump sum order” (TR047) ประกอบ)	

Concept TR037	
English Term: cohabitant	Thai Term: คู่ครองที่อยู่กันด้วยกัน
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): บุคคลเพศชายหรือเพศหญิงซึ่งอยู่กินกันกับบุคคลต่างเพศกันฉันสามีภริยา หรือบุคคลเพศเดียวกันซึ่งอยู่กินกันฉันผู้ร่วมความสัมพันธ์เหมือนสมรส	
Illustration(s): The Respondent's case is that there was no ceremony to celebrate any marriage, and they were just cohabitants although there were 4 children from the relationship. She called no witnesses to court. (TM4)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): civil partner (TR005)	
Note(s): ดู “cohabitation” (รบชท) “couple” (TR003) และ “civil union” (TR023) ประกอบ	

Concept TR038	
English Term: secured periodical payments	Thai Term: การชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูรายงวดโดยมีหลักประกัน
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): การชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูรายงวดที่มีหลักทรัพย์ประกันการชำระ	
Illustration(s): This is an attractive option for the recipient, as she will not have to worry about non-payment, and also secured periodical payments can continue after the death of the payer. (TM105)	
Linguistic Specification(s): [ANT] unsecured periodical payments (TR039)	
Cross-Reference(s): periodical payments (TR008)	
Note(s): -	

Concept TR039	
English Term: unsecured periodical payments	Thai Term: การชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูรายงวดโดยไม่มีหลักประกัน
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): การชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูรายงวดที่ไม่มีหลักทรัพย์สินประกันการชำระ	
Illustration(s): On granting a decree of divorce, nullity or judicial separation, the court may order either spouse to make unsecured periodical payments to the other and to secure periodical payments to the other.' (TM102)	
Linguistic Specification(s): [ANT] secured periodical payments (TR038)	
Cross-Reference(s): periodical payments (TR008)	
Note(s): -	

Concept TR040	
English Term: matrimonial proceeding	Thai Term: กระบวนพิจารณาคดีครอบครัว (ผู้เชี่ยวชาญ)
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): กระบวนพิจารณาคดีครอบครัวประเภทต่างๆ	
Illustration(s): ... the consequences of this increased jurisdiction is the greater likelihood that other matrimonial proceedings will be brought simultaneously in another country. (TM102)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): -	
Note(s): 1. ดู “proceeding” (รบช) ประกอบ 2. ตัวอย่างกระบวนพิจารณาคดีครอบครัว ได้แก่ “divorce proceeding” “child custody proceeding” เป็นต้น (ดู “divorce proceeding” (TR009) และ “child custody proceeding” (TR041) ประกอบ)	

Concept TR041	
English Term: child custody proceeding	Thai Term: กระบวนพิจารณาคดีอำนาจปกครองบุตร (ผู้เชี่ยวชาญ)
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): กระบวนพิจารณาคดีครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับการปกครองดูแลบุตร	
Illustration(s): ... case law prevents a child's mother from claiming, in a child custody proceeding , that her husband or former husband is not the father of a child born while she was married to him unless another man has formally acknowledged that he is the child's biological father or has been adjudicated to be the child's biological father. (TM102)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): matrimonial proceeding (TR040), child custody (TR011)	
<p>Note(s): 1. ดู “proceeding” (รบพ) ประกอบ</p> <p>2. เมื่อดำเนินกระบวนพิจารณาคดีอำนาจปกครองบุตรเสร็จสิ้น ศาลอาจออกคำวินิจฉัยอำนาจปกครองบุตร คำตัดสินอำนาจปกครองบุตร หรือคำสั่งกำหนดอำนาจปกครองบุตร (ดู “custody award” (TR033) “child custody order” (TR034) และ “custody determination” (TR035) ประกอบ)</p> <p>3. กระบวนพิจารณาคดีอำนาจปกครองบุตรอาจได้แก่ กระบวนพิจารณาคดีครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับการอารักขาตามกฎหมาย การปกครองดูแลบุตรในทางกายภาพ การเยี่ยมเยียนบุตร ความรุนแรงในครอบครัว เป็นต้น (ดู “legal custody” (รบพ) “visitation” (รบพ) “domestic violence” (รบพ) และ “physical custody” (TR043) ประกอบ)</p>	

Concept TR042	
English Term: sole custody	Thai Term: การปกครองดูแลบุตรฝ่ายเดียว
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): การปกครองดูแลบุตรที่บิดาหรือมารดาแต่ฝ่ายเดียวมีความรับผิดชอบของบิดามารดาเหนือบุตร รวมทั้งสิทธิปกครองดูแลตัวบุตรและสิทธิในการตัดสินใจเรื่องสำคัญๆ เกี่ยวกับการเลี้ยงดูบุตรโดยไม่ต้องปรึกษากับบิดาหรือมารดาผู้ไร้อำนาจปกครองบุตร	
Illustration(s): She seeks support from the observations made by Mr. Kwan, the social welfare officer that she should be granted sole custody of the children of the family. (TM4)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): parental responsibility (TR014), noncustodial parent (TR044)	
Note(s): ดู joint custody (TR019) และ “custodial parent” (TR013) ประกอบ	

Concept TR043	
English Term: physical custody	Thai Term: การปกครองดูแลบุตรในทางกายภาพ
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): การปกครองดูแลบุตรในส่วนที่เป็นการควบคุมดูแลและครอบครองบุตรในทางกายภาพ	
Illustration(s): The order granted physical custody to the father and visitation to the mother. (TM20)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): child custody (TR011)	
Note(s): ดู “legal custody” (รบพ) และ “joint physical custody” (TR048) ประกอบ	

Concept TR044	
English Term: noncustodial parent	Thai Term: บิดาหรือมารดาผู้ไร้อำนาจปกครองบุตร
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): บิดาหรือมารดาที่ปกครองดูแลบุตรในทางกายภาพเป็นเวลาน้อยกว่ามารดาหรือบิดาผู้ที่มีอำนาจปกครองบุตรหรือไม่มีส่วนที่อยู่ร่วมกับบุตร	
Illustration(s): When a noncustodial parent who is ordered to pay child support or alimony and who is awarded visitation rights fails to pay child support or alimony, the custodial parent shall not refuse to honor the noncustodial parent's visitation rights. (TM23)	
Linguistic Specification(s): [ANT] custodial parent (TR013)	
Cross-Reference(s): custodial parent (TR013), physical custody (TR043)	
Note(s): -	

Concept TR045	
English Term: separate property system	Thai Term: ระบบทรัพย์สินส่วนตัว
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): ระบบการแบ่งทรัพย์สินของคู่สมรสเป็นทรัพย์สินระหว่างสามีภริยาและทรัพย์สินส่วนตัว	
Illustration(s): In short summary, the traditional separate property system allocates to each marital partner that which he or she owned before marriage and what comes to him or her during marriage through personal earnings, gift and inheritance, as well as earnings on or appreciation of such separate property. (TM106)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): separate property (TR016)	
Note(s): ดู “marital property” และ “spouse” (รบพ) ประกอบ	

Concept TR046	
English Term: community property system	Thai Term: ระบบทรัพย์สินร่วมระหว่างสามีภริยา
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): ระบบการแบ่งทรัพย์สินของคู่สมรสเป็นทรัพย์สินร่วมระหว่างสามีภริยาและทรัพย์สินส่วนตัว	
Illustration(s): Already we have seen that some community property systems hedge on crucial points of community ownership, especially on the question of management of the "marital capital" (§§ 8.8, 10). (TM106)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): separate property (TR016)	
Note(s): ดู “community property” และ “spouse” (รบพ) ประกอบ	

Concept TR047	
English Term: lump sum order	Thai Term: คำสั่งให้ชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูแบบเหมาจ่าย
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): คำสั่งศาลให้ออกค่าอุปการะเลี้ยงดูที่ให้ผู้สมรสฝ่ายหนึ่งชำระเงินคราวเดียวหรือหลายคราวแก่คู่สมรสอีกฝ่ายหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อประโยชน์แก่บุตร	
Illustration(s): For example, obtaining a lump sum order instead of a periodical payments order can help, if it would only need to be enforced once. (TM105)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): support order (TR050)	
Note(s): ดู “spouse” (รบช) ประกอบ	

Concept TR048	
English Term: joint physical custody	Thai Term: การปกครองดูแลบุตรทางกายภาพร่วมกัน
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): การปกครองดูแลบุตรร่วมกันที่แบ่งการปกครองดูแลบุตรในทางกายภาพระหว่างบิดากับมารดาเป็นระยะเวลาใกล้เคียงกัน	
Illustration(s): In Montenegro, the father requested that the earlier stipulated order be modified to provide for joint physical custody . (TM68)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): joint custody (TR019), physical custody (TR043)	
Note(s): ดู “joint legal custody” (TR049) ประกอบ	

Concept TR049	
English Term: joint legal custody	Thai Term: การปกครองดูแลบุตรร่วมกันตามกฎหมาย
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): การปกครองดูแลบุตรร่วมกันที่ทั้งบิดาและมารดามีสิทธิร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการเลี้ยงดูบุตร	
Illustration(s): Thus, if parties having joint legal custody wish to limit the circumstances under which either of them can exercise legal control without the other, they must specify the circumstances requiring mutual consent. (TM68)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): joint custody (TR019)	
Note(s): ดู “legal custody of child” (รูปท) และ “joint physical custody” (TR048) ประกอบ	

Concept TR050	
English Term: support order	Thai Term: คำสั่งศาลที่กำหนดค่าอุปการะเลี้ยงดู
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): คำสั่งศาลที่กำหนดหน้าที่อุปการะเลี้ยงดูบุตรหรือภริยา	
Illustration(s): Modification may be made of such support order without regard to whether the order was issued before, on or after May 9, 1991. (TM94)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): support obligation (TR028)	
Note(s): 1. คำสั่งศาลที่กำหนดค่าอุปการะเลี้ยงดูจะออกโดยพิจารณาจากความสามารถในการหารายได้เป็นสำคัญ (ดู “earning capacity” (TR020) ประกอบ) 2. คำสั่งศาลที่กำหนดค่าอุปการะเลี้ยงดูอาจจำแนกออกได้หลายประเภท อาทิเช่น คำสั่งให้ชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูรายงวดกับคำสั่งให้ชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูแบบเหมาจ่าย หรือคำสั่งศาลที่กำหนดค่าอุปการะเลี้ยงดูคู่สมรสกับคำสั่งศาลที่กำหนดค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตร (ดู “child support order” (TR024) “periodical payments order” (TR036) “lump sum order” (TR047) และ “spousal support order” (TR052) ประกอบ)	

Concept TR051	
English Term: child support	Thai Term: ค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตร (ผู้เชียวชาญ)
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): เงินที่ชำระตามหน้าที่อุปการะเลี้ยงดูในส่วนที่เกี่ยวกับบุตร	
Illustration(s): ...a Nevada divorce decree awarded the parents joint legal custody of the children and ordered the father to pay child support to the mother. (TM39)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): support obligation (TR028)	
Note(s): ดู “child support” (รบช) ประกอบ	

Concept TR052	
English Term: spousal support order	Thai Term: คำสั่งศาลที่กำหนดค่าอุปการะเลี้ยงดูคู่สมรส
Grammatical Category(-ies): Noun	
Definition(s): คำสั่งศาลให้คู่สมรสฝ่ายหนึ่งให้ประกันและหรือชำระเงินทดแทนหรือเป็นระยะๆ ตามที่ศาลเห็นสมควรเพื่ออุปการะเลี้ยงดูคู่สมรสอีกฝ่าย	
Illustration(s): Where, as a result of giving priority to child support, the court is unable to make a spousal support order or the court makes a spousal support order in an amount that is less than it otherwise would have been, the court shall record its reasons for having done so. (TM25)	
Linguistic Specification(s): -	
Cross-Reference(s): support order (TR050)	
Note(s): ดู “spouse” (รบช) และ “child support order” (TR024) ประกอบ	